

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Studentské spolky na Právnické fakultě UK

Bakalářská práce

Tomáš Gregor

2011

Vedoucí práce:

Mgr. Tereza Pospíšilová Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně. Všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány. Práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu. Současně dávám svolení k tomu, aby tato práce byla zpřístupněna v příslušné knihovně UK a prostřednictvím elektronické databáze vysokoškolských kvalifikačních prací v repozitáři Univerzity Karlovy a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Praze dne 20.6.2011

.....

podpis

Poděkování

Za pomoc a podporu při psaní této práce bych chtěl poděkovat svým blízkým a přátelům, osloveným studentským spolkům, své vedoucí práce a dalším pedagogům, kteří mi poskytli cenné rady nejen pro tuto práci, ale i pro život.

Obsah

Poděkování.....	2
1 Úvod	5
2 Metody výzkumu.....	6
2.1 Zúčastněné pozorování.....	7
2.2 Analýza dokumentů.....	7
2.3 Polostrukturované rozhovory.....	8
3 Teoretický a historický exkurz.....	9
3.1.1 Výraz studentský spolek.....	9
3.2 Teorie občanské společnosti	9
3.2.1 Vymezení občanské společnosti	9
3.2.2 Organizace občanské společnosti	10
3.2.3 Historický vývoj termínu Občanská společnost	13
3.3 Historický vývoj studentských spolků	14
3.3.1 Před revolučním rokem 1848	14
3.3.2 Revoluční rok 1848.....	16
3.3.3 Bachovský absolutismus a druhá polovina 19. století	17
3.3.4 První republika.....	19
3.3.5 Okupace a totalita.....	20
3.3.6 Po roce 1990.....	22
4 O spolcích na právnické fakultě	23
4.1 Historie Spolku českých právníků Všehrd	23
4.1.1 Za Rakouska-Uherska	23
4.1.2 První republika.....	27
4.1.3 Léta okupace a totality.....	28
4.1.4 Obnovení spolku a 90. léta 20. století.....	29
4.2 Historie Common Law Society.....	33
4.3 Prostředí právnické fakulty v akademickém roce 2010/2011.....	36
4.4 Spolek českých právníků Všehrd a Common Law Society na PF UK.....	37
4.4.1 Cíle spolků.....	37
4.4.2 Členská základna spolků.....	39
4.4.3 Členové Common Law Society.....	40
4.4.4 Jak vedení fakulty vnímá zkoumané spolky.....	41
4.4.5 Sídla a zázemí spolků.....	41
4.4.6 Akce na fakultě	42

4.4.7	Propagace na fakultě.....	42
4.4.8	Další formy propagace spolků	43
4.4.9	Financování spolků.....	44
4.4.10	Spory mezi spolky	46
4.5	Spolek českých právníků Všehrd a jeho projekty	47
4.5.1	Jak Všehrd funguje?	47
4.5.2	Vztahy uvnitř spolku.....	48
4.5.3	Projekty Všehrdu v akademickém roce 2010/2011	49
4.5.4	Vzdělávací projekty	52
4.6	Common Law Society a jeho projekty	52
4.6.1	Jak CLS funguje?.....	52
4.6.2	Projekty Common Law Society v akademickém roce 2010/2011.....	55
4.7	Ostatní spolky na PF UK	60
4.7.1	Sdružení ELSA Praha.....	60
4.7.2	Sdružení Juristi, o.s.....	60
5	Zkoumané spolky a česká občanská společnost	60
5.1	Studentské spolky podle strukturálně operacionální definice	61
5.1.1	Sebereflexe spolků ve vztahu k české občanské společnosti.	62
5.2	Vzájemná a veřejná prospěšnost.....	62
5.2.1	Činnost Všehrdu.....	63
5.2.2	Činnost Common Law Society	63
5.3	Výchova k dobrovolnictví	63
5.4	Sociální kapitál.....	64
6	Závěr.....	65
7	Citovaná literatura	67
8	Přílohy.....	74
8.1.1	Zásady spolupráce vedení Právnické fakulty UK a studentských spolků na fakultě ..	74
8.1.2	Starostové Všehrdu.....	75
8.1.3	Loga Všehrdu	76
8.1.4	Logo Common Law Society.....	76
8.1.5	Akce Common Law society v akademickém roce 2010/2011	77
8.1.6	Prezidenti Common Law Society	78

1 Úvod

V bakalářské práci na téma *Studentské spolky na Právnické fakultě UK* (dále také PF) se snažím zachytit vývoj a současný stav dvou studentských organizací, které sdružují převážně studenty Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, ve vztahu k české občanské společnosti.

Právní věda je již od historických dob svázána s politikou a s aktuálním děním ve společnosti. V podstatě se od práva odvíjí veškerý veřejný život. Přední osobnosti české politické a právní scény se vracely na Právnickou fakultu, aby zde přednášely na pozvání studentských spolků o aktuálních tématech studentům, kteří za několik let budou také ovlivňovat veřejné dění svými rozhodnutími.

Pro své zkoumání jsem si zvolil dvě studentské organizace.

První z nich je Spolek českých právníků Všehrd, který byl založen již roku 1868. Během doby fašistické okupace a komunismu byl spolek rozpuštěn. V roce 1990 byl obnoven a navázal na prvorepublikovou tradici spolku. Po slibných začátcích v 90. letech 20. století se dostal do úpadku a od roku 2010 se opět hlásí o slovo mezi studentskými spolky na fakultě. Do roku 1939 hrál Všehrd velmi výraznou roli v rozvoji české občanské společnosti. Mezi jeho členy vždy patřily velké osobnosti české veřejné sféry a Všehrd byl pro ně přípravou na budoucí kariéru.

Druhá organizace, Common Law Society, je spolek studentů Právnické fakulty, který byl založen roku 1998, tedy o celých 130 let později než Všehrd. Spolek Common Law Society byl v akademickém roce 2010/2011¹ nejvíce činným spolkem a v tomto roce překročil hranici 500 členů. Common Law Society se zabývá anglo-americkým (Common Law) a evropským právem, avšak neomezuje se pouze na něj a nabízí tak širší pohled na českou právní problematiku.

Cílem této bakalářské práce je zachytit aktuální stav dvou zmíněných spolků a jejich vztah k české občanské společnosti, jejíž jsou součástí.

Budu se zde snažit zodpovědět na otázky:

Jaký byl vztah zkoumaných spolků k české občanské společnosti v minulosti a jaký je dnes?

Považují členové vedení svůj spolek za součást občanské společnosti?

Spolupracují spolky s dalšími organizacemi občanské společnosti?

¹ Pokud je někde v textu uveden výraz „letos“, „v letošním roce“ apod., je tím myšlen akademický rok 2010/2011.

2 Metody výzkumu

Při výzkumu se zaměřuji studentské spolky na Právnické fakultě Univerzity Karlovy (dále také PF UK). Právnickou fakultu jsem zvolil z toho důvodu, že zde figurují čtyři samostatné studentské spolky, které se věnují stejnému tématu, tedy právu.

Zmíněnými čtyřmi spolky jsou: Spolek českých právníků Všehrd, ELSA Praha, Common Law Society a Juristi, o. s.². Pro studium jsem si vybral Spolek českých právníků Všehrd (dále také Všehrd) a Common Law Society (dále také CLS), což jsou dva rozvinuté a samostatné spolky, které mají za sebou jistou historii a které fungují primárně na PF UK.

Spolek Všehrd patří k nejstarším českým spolkům vůbec. Byl založen roku 1868 a v prvních letech hrál významnou roli v šíření českého jazyka do oblasti právní vědy, kde dosud převládala němčina. Svou vydavatelskou a kulturní činností významnou měrou přispěl k vytváření české občanské společnosti. V období První republiky se stal společensky významnou institucí, když počet jeho členů sahal do tisíců a z jeho řad vycházely přední osobnosti české veřejné sféry. Za minulého režimu byl rozpuštěn, ale již v roce 1990 navázal na svou tradici a snažil se vrátit do svých kolejí. V 90. letech se stal velmi významným fakultním spolkem, kterému konkurovala pouze ELSA. Po roce 2004 postupně upadal a od ledna 2010 se začal znovu hlásit o slovo.

Spolek Common Law Society byl založen roku 1998 skupinou studentů kolem Kevina Gibbonse, pedagoga skotského původu, který v té době učil na PF UK. Jak již název napovídá, zaměřuje se, ale nikoliv výhradně, na anglo-americký právní systém (Common Law). V současnosti je největším spolkem na fakultě, který v letošním roce pořádal téměř sto různých akcí (viz. kalendář akcí v příloze) a stává se tak spolkem, který nejvíce utváří podobu studentského života na fakultě.

ELSA Praha byla založena v roce 1990 a je součástí evropské sítě spolků studentů práv ELSA (z anglického The European Law Students' Association), která má pobočky ve 42 zemích Evropy. ELSA vytváří několik významných projektů, vydává vlastní časopis, ale právě kvůli faktu, že je součástí sítě, jsem si ji po delším zvažování pro výzkum nezvolil. (ELSA.cz, 2008-2011)

Spolek Juristi, o. s. jsou nejmladším spolkem PF UK, který byl založen teprve v roce 2007. Spolek se ještě s fakultou trvale nesžil, což je vidět na nepravidelnosti jeho činnosti, kde se střídají období stagnace a období aktivity.

V práci jsem se zabýval zkoumáním dvou studentských spolků. Jednalo se o kvalitativní výzkum v terénu, který mi pomohl získat poznatky, které by byly jinak nedosažitelné. Během práce jsem se neustále potýkal s problémem osobních vztahů, které i přes snahu o objektivitu zřejmě ovlivnily můj pohled na situaci. Získané poznatky jsem si průběžně zapisoval.

Pro výzkum jsem použil následující metody:

² pořadí, v jakém byly jednotlivé spolky založeny. Všehrd 1868, obnoven 1990; ELSA Praha 1990; Common Law Society 1998; Juristi, o.s. 2007. (zdroj (mvcr.cz, 2008))

2.1 Zúčastněné pozorování

V rámci zúčastněných pozorování na akcích spolků jsem zjišťoval, jak probíhá organizace akcí, jaké úlohy plní jednotliví organizátoři akcí. Také mě zajímalo, jak jsou akce propagovány mezi veřejností a mezi studenty fakulty, jaká je cílová skupina jednotlivých akcí a jaké hosty jednotlivé spolky zvou.

Účastnil jsem se osobně některých akademických i společenských akcí spolků. Z časových důvodů nebylo možné účastnit se všech pořádaných akcí a bohužel byly některé z těch, které jsem původně plánoval navštívit, zrušeny. Vzdělávací akce byly určeny primárně pro studenty Právnické fakulty, nebo pro členy spolků, proto jsem se jich nezúčastnil.

Dále jsem několikrát navštívil kanceláře spolků, abych zjistil, zda mezi jednotlivými členy ve vedení spolků (neboť to jsou ti, kteří mají do kanceláří stálý přístup) panují přátelské, či napjaté vztahy.

Zúčastnil jsem se 2 akcí Všehrdu, Mikulášské besídky a přednášky předsedkyně Unie státních zástupců JUDr. Lenky Bradáčové. Přednáška předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslavy Němcové byla bohužel na poslední chvíli zrušena.

Z akcí Common Law Society jsem navštívil celkem čtyři. Jednalo se o jarní Valnou hromadu CLS, Kavárenský seminář, Týden právních profesí – přednášku státního zástupce JUDr. Adama Borguly a Den spolků.

Celkem jsem se účastnil šesti spolkových akcí.

2.2 Analýza dokumentů

Pro účely práce jsem se snažil analyzovat tištěné i elektronické archivy a tiskoviny spolků, dále jejich webové stránky, články v elektronických časopisech, univerzitní zpravodajské portály a publikace o PF UK. Podařilo se mi také nalézt diplomovou práci, která se věnuje spolku Všehrd. (Šunkevič, 1976)

Poměrně časově náročná byla analýza archivu Spolku českých právníků Všehrd z období do roku 1948, který je umístěn v archivu UK v Karolinu. Zde se mi podařilo nalézt jak původní stanovy z roku 1868, tak téměř kompletní přehled výročních zpráv do roku 1947. Bohužel, Všehrd na tradici vydávání přehledných výročních zpráv po roce 1990 nenavázal, což mi částečně ztěžovalo výzkum. Zápisy ze schůzí Všehrdu jsou vedeny přehledně až na léta 1997, 2007 a 2008.

Problém nastal také u archivu spolku Common Law Society. Spolek vede z důvodu úspory místa své archivy pouze v elektronické podobě, což se bohužel spolku vymstilo. V roce 2007 přišel nejspíše z důvodu selhání techniky o svá data z předchozích let. Podařilo se zachránit pouze data ze záloh do roku 2003. Kompletní zápisy ze schůzí spolku tedy chybí.

Stejně jako Všehrd nevydávala CLS výroční zprávy. Jedinými zdroji informací z historie jsou tak webové stránky, které jsou zálohované ve webovém archivu Národní knihovny ČR (NK, 1998-2007). Ve webovém archivu jsem našel také staré webové stránky Všehrdu, které byly po roce 2006 upravovány jen ledabyle.

Dalšími zdroji informací byly webové stránky Právnické fakulty, odkud bylo možné udělat si obrázek o akcích, které spolky organizovaly od roku 2006. Dalšími zdroji informací se staly studentský informační portál Ukacko.cz a univerzitní časopis Forum.

2.3 Polostrukturované rozhovory

V rámci výzkumu jsem provedl celkem 11 polostrukturovaných rozhovorů,

Byly provedeny polostrukturované rozhovory se dvěma zástupci fakulty, konkrétně s děkanem PF, panem prof. JUDr. Alešem Gerlochem, CSc. a s proděkanem PF JUDr. Jiřím Hřebejkem. Cílem rozhovorů bylo zjistit, jaký postoj zaujímá fakulta ke studentským spolkům na PF, zda jejich aktivity podporuje a zda případně spatřuje ve spolupráci se spolky nějaké výhody pro fakultu.

Dále byly provedeny polostrukturované rozhovory se čtyřmi zástupci vedení každého spolku. Setkal jsem se s vedoucími osobami spolku (prezidentkou a starostou) a dále se členy současného nebo minulého výboru. Cílem těchto setkání bylo zjistit osobní angažovanost dotazovaných v rámci spolku, dále informace o obecném fungování spolku, do jaké míry se mu daří dosahovat stanovami vytčených cílů a jak probíhá spolupráce s vedením Právnické fakulty. Zajímal jsem se také o to, jak členové výboru vnímají spolek jako součást české občanské společnosti, do jaké míry spolupracují s ostatními organizacemi občanské společnosti a zda spolek přináší prospěch širší veřejnosti.

Poslední mojí snahou bylo setkat se s osobami, které stály u zrodu, respektive u obnovení spolků. Setkal jsem se se zakladatelem Common Law Society panem Kevinem D. Gibbonsem. Snažil jsem se domluvit si setkání s panem Mgr. Igorem Volným, prvním starostou po obnovení spolku Všehrd. Bohužel se nakonec naše setkání neuskutečnilo. Cílem těchto setkání měla být reflexe, jak se vývoj studentského spolku shoduje, či vzdaluje cílům, které byly stanoveny při založení, respektive obnovení spolku. Dále bylo mojí snahou zjistit okolnosti vzniku spolku a událostí po jeho založení.

Rozhovory v práci používám jako objektivní zdroj informací, neboť jsou to osoby, které se v daném prostředí pohybují a rozumí mu.

3 Teoretický a historický exkurz

Tato práce je zaměřena primárně na české prostředí. V celé části práce se soustředím na události spojené s Universitas Carolina Pragensis, tedy podoby historické i moderní Univerzity Karlovy v Praze. Nesnažím se popírat historický vývoj v ostatních částech Evropy, USA ani jiných státech. Jsem si vědom, že události a vývoj v jiných univerzitních městech jsou odlišné od těch, které jsou popsány v této práci.

3.1.1 Výraz studentský spolek

Jako vysokoškolský studentský spolek v této práci označuji dobrovolnické institucionalizované skupiny studentů vysoké školy, kteří se sdružují za účelem realizace a naplnění určených cílů, jejichž hlavním účelem není dosažení zisku. Spolky tedy fungují na principu neziskové organizace. Důležitým jevem je, že spolky jsou formálně vedeny studenty vysokých škol a nikoliv jejich absolventy a pedagogy.

3.2 Teorie občanské společnosti

Studentské spolky, jejichž zkoumáním se budu v této práci zabývat, jsou občanská sdružení, a jako taková tvoří součást české občanské společnosti. Mají institucionální podobu a náleží tedy mezi organizace občanské společnosti neboli občanského sektoru.

3.2.1 Vymezení občanské společnosti

Pro účely této práce použiji vymezení Helmuta Anheiera:

„Moderní občanská společnost je souhrn institucí, organizací a jednotlivců, který se nachází mezi rodinou, státem a trhem, kde se lidé dobrovolně sdružují, aby prosazovali společné zájmy.“ (Anheier, 2005 str. 9)³

Samostatný pojem občanská společnost bohužel není sám o sobě pro laiky srozumitelný. Proto zde uvádím ještě jiné definice. Navíc se význam pojmu v různých etapách vývoje společnosti měnil, což použití termínu komplikuje. Z historického pohledu proto může být použití termínu občanská společnost zavádějící. Stručně se vývoji vnímání tohoto pojmu věnuji dále v textu.

Další vymezení nabízí organizace CIVICUS, která pojmem *občanská společnost* označuje prostor svobodného jednání „mezi rodinou, státem a trhem, kde se lidé sdružují za účelem sledování svých zájmů“ (Vajdová, 2005 str. 17). Vymezení je to poměrně obecné a přesně neupravuje, jaké formy sdružení osob do občanské společnosti patří. Této problematice se věnuji dále v textu.

Václav Havel se pokusil popsat občanskou společnost při projevu v Mineapolis v USA v roce 1999 takto: *„Nejobecněji by se snad dalo říct, že to je společnost, v níž se občané účastní veřejného života, správy veřejných statků a veřejného rozhodování mnoha paralelními a vzájemně se doplňujícími způsoby, přičemž míra, druh a institucionální podoba této jejich účasti závisí především na nich*

³ *“modern civil society is the sum of institutions, organizations, and individuals located between the family, the state, and the market, in which people associate voluntarily to advance common interests.”* (Anheier, 2005 str. 9)

samotných, na jejich iniciativě a fantazii, byť uplatňovaných samozřejmě v určitém zákonném rámci. Je to tedy společnost, která nejen otevírá velký prostor individuální i skupinové kreativitě a v níž se tato kreativita významně podílí na celku veřejného dění, ale která je na této kreativitě přímo založena.“ (Havel, 1999)

Pro lepší ilustraci přikládám ještě definice Marie Dohnalové a Johna Keaneho:

Občanskou společnost můžeme popsat „jako prostor mezi státem a státními institucemi, trhem, ziskovými soukromými společnostmi a jednotlivými občany nebo skupinami občanů.“ (Dohnalová, 2005 str. 4)

„Za občanskou společnost považujeme komunitu, která se sama řídí a posiluje tím, že používá vědomostí, dovedností a hodnoty, které jsou lidem vštípeny“.⁴ (Keane, 1998 str. 3)

Je nutné říci, že se občanská společnost liší od politiky. Pokud někdo chce prosadit stavbu dětského hřiště, či zabránit stavbě dálnice, ještě to neznamena, že kvůli tomu musí vstupovat do politiky (být komunální) a čekat i několik let na volby. (Müller, 2003 str. 612) Politické strany spíše aspirují na řízení státu či oblasti a usilují o politickou moc.

Občanská společnost funguje tam, kde se lidé mohou svobodně sdružovat a mají prostor vyjádřit a realizovat své nápady, cíle či zájmy. Je třeba ji však oddělit od politiky a trhu, protože dosahování politické moci a kumulace majetku nejsou hlavní úkoly občanské společnosti. V případě realizace nějakého cíle většího charakteru, který je více organizačně náročný, se lidé mohou (a většinou tak činí) sdružovat do organizací.

3.2.2 Organizace občanské společnosti

„Pro část občanské společnosti tvořenou organizacemi používáme označení občanský sektor nebo organizovaná občanská společnost “ (Skovajsa, 2010 str. 31) Tohoto označení se budu držet i v této práci. Jako organizace občanské společnosti budu označovat ty „právnícké osoby, které vykazují znaky strukturálně-operacionální definice podle autorů Lestera M. Salamona a Helmuta K. Anheiera (1992) (Deverová, 2010 str. 167).“

Jako ekvivalentní termíny se někdy používají označení „třetí sektor“, „neziskový sektor“, „dobrovolnický sektor“ a další, které ovšem mají své nedostatky. Termín „třetí sektor“ může být chápán jako terciální sektor služeb, což nevymezuje celý prostor. Označení „neziskový sektor“ zase vytváří mylnou představu, že organizacím „neziskového sektoru“ nejde o vytváření zisku. Ty se však „pouze“ řídí zásadou nerozdělování zisku (viz dále) mezi své členy, ale zisk použijí na financování další činnosti. „Dobrovolnický sektor“ pak zdůrazňuje pouze jeden významný prvek občanského sektoru, ale nevystihuje jej jako celek (Skovajsa, 2010 stránky 31-34).

I zde se setkáváme s obtížemi vymezení, jaké typy sdružení mezi organizace občanské společnosti (dále OOS) patří.

⁴ By civil society we mean a community which is selfregulating and empowered through the use of knowledge, skills and values inculcated within the people

3.2.2.1 Strukturálně-operacionální definice

Existuje několik definic, dle kterých bychom mohli mezi OOS zařadit různé typy organizací⁵. Pro účely této práce použiji vymezení Strukturálně-operacionální definice, jejímiž autory jsou L. M. Salamon a H. K. Anheier. (Salamon, a další, 1992).

Strukturálně-operacionální definice se zaměřuje na strukturu a fungování každé organizace, kde sleduje pět kritérií, které organizace musí splňovat, aby mohly být považovány za organizace občanské společnosti. Jsou to:

- (1) **organizovanost** - subjekt musí mít institucionální charakter, tedy jistou a stálou organizační strukturu. Většinou má status právnické osoby,
- (2) **soukromý charakter a nezávislost na státu** - subjekt je na státu nezávislý a není jeho součástí, což ovšem nepopírá možnost státní finanční podpory,
- (3) **zásada nerozdělování zisku** - případný zisk organizace nerozděluje mezi své členy, ani neslouží jejímu vedení, ale slouží k naplnění poslání a cílů organizace,
- (4) **samosprávnost** - organizace nespadá pod jinou organizaci a je schopna se sama spravovat,
- (5) **dobrovolnost** - odkazuje jak k dobrovolnosti členství, tak k využití dobrovolníků k realizaci činnosti subjektu. (Skovajsa, 2010) (Salamon, a další, 1992).

Český právní řád z hlediska strukturálně-operacionální definice uznává několik typů OOS, kterými jsou nadace a nadační fondy, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a právnické osoby církví a náboženských společností. Dále sem můžeme počítat i odbory a další organizace. Politické strany, vysoké školy, profesní komory ani profesní komory nespĺňují podmínky strukturálně-operacionální definice, a proto je v této práci nebudu mezi OOS počítat. (Skovajsa, 2010)

Český právní řád upravuje jednotlivé typy OOS ve zvláštních právních předpisech. Ucelený a systematický přehled uvádí Lenka Deverová (2010). Zastavím se pouze u občanských sdružení, mezi které patří také studentské spolky, kterým se více věnuji v následující kapitole. Blíže popisovat jednotlivé formy OOS není úkolem této práce.

3.2.2.2 Občanská sdružení

„Občanská sdružení jsou podle základní typologie právnických osob korporací, sdružením osob za určitým účelem. V praxi se setkáváme vedle pojmu občanská sdružení i s termínem spolek. Oba pojmy se překrývají. Výraz spolek lépe vyjadřuje podstatu této právnické osoby, kterou je společná realizace stanovených cílů.“ (Deverová, 2010 str. 191)

Občanská sdružení zpravidla vznikají proto, aby uspokojila potřeby a zájmy svých členů, kteří se sdružili, aby tyto potřeby a zájmy mohli realizovat. Důvody vzniku jsou většinou následující.

- (1) Snaha uspokojit poptávku po službách, které stát ani trh nezajišťuje v dostatečném množství ani kvalitě. Mezi ně patří organizace, které poskytují různé formy sociální a zdravotní péče, ochrany přírody, či vzdělávání.

⁵ Skovajsa (2010, str. 38) a Anheier (2005 stránky 40-47) dále uvádí právní definici, ekonomickou definici a funkcionální definici

- (2) Snaha o uspokojení potřeb a zájmů svých členů. Cílem takových občanských sdružení je zkvalitnit trávení volného času členů, případně i veřejnosti. Patří sem např. spolky modelářů, zahrádkářů, sportovní kluby, atd.
- (3) Snaha prosadit zájmy společnosti, které dosud neprosadila vláda, nebo jsou v rozporu s jejími zájmy. Taková sdružení vytváří nátlakové skupiny, které se snaží přesvědčit vládu o správnosti svých tvrzení a potřeb.

Vznik občanských sdružení upravuje zákon č. 83/1990 Sb., O sdružování občanů, podle kterého skupina nejméně 3 osob předloží Ministerstvu vnitra ČR stanovy, které ministerstvo do 40 dnů schválí, nebo zamítne z důvodů, které upravuje §4. Náležitosti stanov a další podmínky registrace upravuje §6. Po provedení registrace se sdružení stává právnickou osobou a získává tak práva a povinnosti s tímto statutem spojené. (83/1990Sb, 1990)

Členství v občanském sdružení musí být dobrovolné a nikdo k němu nesmí být nucen. Dobrovolnost se netýká jen členství, ale také činnosti jejich členů. *„Dobrovolník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti“* (Tošner, a další, 2002 str. 35). Činnost občanských sdružení je na dobrovolnicích závislá, neboť si nemůže dovolit zaměstnávat své členy a jiné formy honoráře neumožňuje zásada nerozdělování zisku. Fenomén dobrovolnictví se v posledních letech stává trendem, o čemž svědčí i vyhlášení roku 2011 Evropským rokem dobrovolnictví (Evropa.eu, 2010).

Cílem občanského sdružení nesmí být výdělečná činnost. *„Toto ustanovení však neznamená, že občanská sdružení nemohou vykonávat žádnou výdělečnou činnost. (...) Ekonomickými činnostmi občanských sdružení jsou aktivity (služby) realizované za úplatu, nikoli však za účelem zisku, podnikání a sponzoringu“* (Deverová, 2010 str. 219), Občanská sdružení se mohou účastnit podnikání jiných osob. Zákon nestanovuje, jakým způsobem má občanské sdružení s takovými zisky nakládat. Strukturálně operacionální definice však ukládá, že zisky musí být k realizaci další činnosti sdružení.

Zásada nerozdělování zisku (nondistribution constraint) zakazuje přerozdělování zisku z činnosti sdružení jejím vedoucím osobám, nebo jejím členům. Sdružení musí jednoduše každý přebytek věnovat k financování budoucí činnosti nebo předat osobám, které nejsou v jejím vedení. (Hansmann, 1987)

Činnost občanských sdružení a OOS obecně můžeme rozdělit podle cílové skupiny, které přináší prospěch.

Vzájemně prospěšná činnost (např. kluby sběratelů, motorkářů, či kuželkářů) *„se věnují výhradně nebo převážně jen uspokojování soukromých zájmů svých členů.“* (Skovajsa, 2010 str. 83)

Veřejně prospěšná činnost (např. nadace, charity, či environmentální organizace) *„se svým posláním a cíli zaměřují na uspokojování takových potřeb nečlenů, jež jsou ve veřejném zájmu“* (Skovajsa, 2010 stránky 83-84). Veřejně prospěšné organizace samozřejmě přinášejí prospěch i svým členům.

U mnohých organizací nelze přesně určit, zda jsou čistě vzájemně prospěšné, či čistě veřejně prospěšné. Je mnoho organizací, které plní obě dvě funkce.

3.2.3 Historický vývoj termínu Občanská společnost

Dnes souvisí termín *občanská společnost* se stavem „vlády práva, kdy občané mezi sebou dodržují pravidla při střetávání každodenních zájmů; na Západě je dnes všeobecně považována za záruku svobody a demokracie“ (Dohnalová, 2004 str. 147)

„Pojem občanská společnost se ve svém současném významu používá přibližně od druhé poloviny 18. století (...). U starších autorů občanská společnost (societas civilis) označovala politický stav, představující protiklad přirozeného stavu bez politické autority a zákonů, tzn. politické společenství, v němž existuje ústřední moc a autorita, pod jejíž ochranou občané žijí. (...) Občanská společnost tedy původně znamenala totéž co stát, zatímco dnes označuje protiklad státu. Teprve od 18. století se začal prosazovat nový význam občanské společnosti, v němž je kladen důraz na existenci sféry svobodného života mimo rodinu a stát. V této sféře je zahrnut a mnohdy v ní hraje hlavní úlohu trh.“ (Skovajsa, 2010 str. 64).

K přerodu chápání občanské společnosti jako odlišné od státu přispěly myšlenky a díla autorů jako jsou Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Montesquieu, Ferguson i Smith.

šSyntézu podnětů 18. století přinesl počátkem následujícího století ve svých Základech filosofie práva německý filosof G. W. F. Hegel. Občanskou společnost vymezil jako sociální prostor rozpínající se mezi rodinou a státem, který zahrnuje tři roviny: trh, soukromé právo a konečně tzv. korporace spolu s policií. Korporacemi rozuměl zájmové organizace společenských stavů, které na samosprávném principu napravují dysfunkčnost důsledků trhu, zejména chudobu. (Skovajsa, 2010 str. 67)“

K teorii přispěli ještě Karel Marx, Emil Durkheim, Antonio Gramsci a další.

V 70. letech se obnovuje politický a teoretický zájem o občanskou společnost a další autoři. Zkoumáním občanské společnosti se zabývá stále větší množství autorů a v 80. letech 20. století se občanská společnost stává jedním z „předních témat liberálního i levicového politického myšlení. (Skovajsa, 2010 str. 68)“

Pohledy na občanskou společnost se liší. Karel B. Müller (2003) rozlišuje tři různě široká sociokulturní pojetí občanské společnosti:

Generalisté – *„Pojem občanské společnosti dokonce shledávají v jistém smyslu jako konkurenční pojmu demokracie s tím, že lépe zahrnuje a realističtěji specifikuje své vlastní podmínky existence.“* (Müller, 2003 str. 68) Zařazují sem volný trh, politickou moc i vztahy ve společnosti.

Maximalisté – *„občanskou společnost pojímají ve výše zmíněném smyslu, avšak jako nevládní sféru* (Müller, 2003 str. 68)“

Minimalisté – občanskou společností míní oblast mimo rodinu stát a trh. Tato sféra se nejvíce blíží Anheierově definici, které se držím v této práci.

3.3 Historický vývoj studentských spolků

V této části se budu věnovat hlavně studentům a studentským spolkům spojeným s pražskou Univerzitou Karlovou⁶, která byla založena jako první na sever od Alp a na východ od Rýna v roce 1348. Studentské spolky na univerzitách, které byly založeny dříve, či později, než *Universitas Carolina Pragensis*, měly vlastní a odlišný vývoj a jejich sledování není cílem této práce.

3.3.1 Před revolučním rokem 1848

Studentský život obecně se vždy dělil na dvě části – na tu, která bezprostředně souvisela se školou a výukou, tedy poslouchání přednášek, skládání zkoušek a rozpravy s učiteli. Druhou část tvoří oblast činnosti mimo školu, kdy si student opakuje probranou látku, připravuje se na zkoušky, ale také se věnuje svým zájmům, sportu, či kultuře, snaží si přilepšit příležitostnou prací, či vyhledává volnou zábavu v krčmách. Volná zábava patřila ke studentskému životu již odnepaměti. (Čornejová, 2008). V této kapitole se budu zabývat spíše druhou částí studentského života.

Než se přiblížíme tématu studentských spolků, ponoříme se do historie trochu hlouběji. „*První spolky posluchačů pražské univerzity vznikaly (...) na přelomu prvního a druhého desetiletí 19. století*“ (Soukupová, 1993 str. 8). Avšak i v předchozích dobách se studenti scházeli a družili. Oblíbeným místem byly krčmy a hospody, ale studenti také tvořili studentské legie, šermířské a sportovní kroužky i divadelní soubory.

Důležitým faktem je, že se studenti i celá akademická obec dlouho těšili výsadnímu právnímu postavení a byli nezávislí na městských a církevních soudech. Soudit a trestat je mohly jen orgány univerzity, případně pražský arcibiskup (Svatoš, 1995). Tohoto postavení studenti využívali a skýtalo jim možnost kritizovat poměry (krom panovníka), někdy je však i zneužívali k rebeliím, např. při pálení Viklefových knih roku 1410 (Slavík, 1874). V případě těžkých zločinů, vražd, násilí na ženách a urážkám panovníka však byli vykázáni z akademické půdy a soudům vydáni. (Winter, 1899)

V období novověku⁷ působili na téměř každé univerzitě učitelé šermu a jejich lekce byly studenty vyhledávané. „*Kord patřil ke studentským atributům stejně jako pero*“ (Čornejová, 2008 str. 30). Věnovali se však také míčovým hrám a tanci. Hojný byl též počet divadelních představení, který ještě vzrostl po příchodu jezuitů, kteří je používali jako součást hry i propagandy „pravé víry“.

Studenti, kteří se cvičili v šermu a střelbě působili v případě nouze při obraně univerzitních měst, která byla během válek napadena. Studentské legie povstaly v Praze v letech 1639 a 1648 za Třicetileté války, 1741-42 za bavorsko-francouzské války, 1744 ve druhé válce slezské, 1800 a 1809 za Napoleonských válek a naposledy v roce 1848 (Slavík, 1874). Až na rok 1848 stáli vždy na straně vládnoucích Habsburků. (Čornejová, 2008) Ideál studenta kohorty je ztvárněn známou sochou Josefa Maxe Pražský student, která je umístěna na nádvoří Klementina, kde připomíná boje pražských studentů proti Švédům v roce 1648. (Svatoš, 2008) „*Studenti byli ochotní (...) vyměnit pero za chladnou ocel (...) častěji, ovšem tyto činy už byly oslavovány mnohem méně.*“ (Čornejová, 1986)

⁶ Případně latinsky *Universitas Carolinas Pragensis*, od roku 1638 do roku 1918 Karlo Ferdinandovy univerzity

⁷ tedy období začínajícím obdobím od objevením Ameriky roku 1492 a končícím přibližně rokem 1914, tedy vypuknutím 1. světové války. Různí autoři vnímají počátek a konec tohoto období různě. Zde je uvedeno takto široce, což nemá za cíl popírat ostatní přístupy.

Nutno říci, že v 19. století bylo studium na vysoké škole, ale i na gymnáziích, spojeno s velkou společenskou prestiží, neboť mladíka⁸ automaticky pasovalo do společensky uznávané třídy „vzdělance“. V druhé polovině se můžeme setkat s tituly PhC., nebo JUC., což byly tituly, které studenti získali po složení první státní zkoušky. Ve společnosti byly tehdy běžně používány. Náklady spojené se studiem byly poměrně vysoké a student musel být poměrně štědře podporován rodiči, nebo se svižně ohánět, aby si vydělal a pokryl výdaje na oblečení, knihy a jídlo (nebo pití). Až do konce 19. století studenti nosili klobouky, které je oddělovali od nevzdělaného obyvatelstva, které nosilo čepice. (Pešek, 2008)

„První spolky posluchačů pražské univerzity vznikaly již na přelomu prvního a druhého desetiletí 19. století“ (Soukupová, 1993 str. 8), tedy v období éry tzv. Metternichovského absolutismu⁹. *„V letech 1818-1819 se pod vlivem B. Bolzana utvořila tajná studentská společnost (...) Teutonia, resp. 1823 založil V. G. Hopetz čtenářský spolek, či spíše společnost pro budoucí právníky“* (Soukupová, 1993 str. 27), a spolek obdobného typu vznikl také na fakultě lékařské.

Během tohoto období vznikly také významné, původně české instituce, kterými byla např. Česká spořitelna (zal. 1825) nebo Česká vzájemná pojišťovna (1827). (Laštovka, 1998)

Ve 40. letech 19. století se již začala projevovat nespokojenost obyvatelstva s Metternichovým režimem. S postupujícím rozvojem průmyslu se lidé stěhovali do měst, pracovali v továrnách za velice nízkou mzdu. Rakousko vydalo v roce 1840 nový kolkový zákon, který ulevoval hlavně bohatším vrstvám obyvatelstva. V polovině 40. let se přidává ještě neúroda a v roce 1845 Prahu zasáhly povodně, kdy byla zatopena celá třetina pražských domů. Na venkově sílí odpor k robotě, který přerostl v roce 1847 v I. proti-robotní hnutí.

V roce 1845 založili mladí pražští radikálové debatní společnosti českého a německého studentstva Repeal, který odvozoval svůj název od irského osvobozenického hnutí, které usilovalo o odtržení Irska od anglického království (angl. repeal - zrušení) (Slavíček, 1947). Repealisté se scházeli v hostinci U zlaté váhy v Uhelné, dnešní Havelské ulici na Starém městě. *„Byli velmi aktivní. V roce 1847 zorganizovali například rozsáhlou akci proti znovuvvedení jezuitského řádu do Prahy. Přesto jejich organizace zůstávala státním orgánům, a to i tajné policii, až do roku 1848 neznáma.“* (Mahler, a další, 1989 stránky 26-28)

Když se do Prahy a do celého rakouského mocnářství začaly z počátku roku 1848 trousit zprávy o nepokojích v italských městech, ve společnosti stoupalo napětí. *„Byla to však teprve únorová revoluce v Paříži (...), jež dala také v rakouských zemích bezprostřední podnět k protiabsolutistickému hnutí, jež smetlo nenáviděného Metternicha (...) a jež mělo vzbudit tolik krásných nadějí, z nichž se však později splnilo tak žalostně málo“* (Roubík, 1931).

⁸ Ženy začaly studovat na pražské vysoké škole až na začátku 20. století

⁹ Jako Metternichovský absolutismus je označované období mezi lety 1815 a 1848, které bylo spojené s osobou rakouského ministra a kancléře Klemense von Metternicha

3.3.2 Revoluční rok 1848

Týden po té, co dorazily z Paříže zprávy o revolučním dění¹⁰, se na rozích pražských ulic začaly objevovat nápisy, které vybízely obyvatelstvo, aby vyšlo z pasivity. 11. března se z podnětu spolku Repeal sešla česká inteligence ve Svatováclavských lázních a vznikl Svatováclavský výbor. (Přenosil, 2008) Studenti Vídeňské univerzity předběhli pražské a již 11. března měli hotovou petici, kterou předali panovníkovi. 13. března obdrželi pražští studenti od vídeňských výzvu, aby se k petici přidali, což Pražané udělali

Události na sebe rychle navazovaly a důležitých dat je velké množství, proto některé vynechám. O událostech revolučního roku 1848 bylo napsáno mnoho knih a věnují se jim např. Mahler (a další, 1989) v publikaci Události pražské v červnu 1848, nebo Petr Pálka (1997) v knize Habsburská monarchie a Kroměříž v letech 1848-1849. Široký obraz společnosti v období před rokem 1848 nabízí Lněničková (1999).

Dne 16. března vznikly na podnět Svatováclavského výboru Studentské legie, které na konci března dosáhly počtu 2360 studentů. Studentským legiím veleli profesori, avšak pouze do konce května. Do legií se krom studentů univerzity zapojili studenti pražské techniky.

Studentské hnutí se postupně radikalizovalo, k čemuž dopomohly neúspěšné deputace ve Vídni¹¹. Studentům se 28. března podařilo vymoci si dočasně své požadavky¹² u zemského prezidenta hraběte Stadionu, který nepovolil pouze spojení pražské techniky s univerzitou a „svoboda učení na univerzitě byla vyložena jako právo všech doktorů přednášet na univerzitě“ (Přenosil, 2008). Čeští i němečtí studenti začali hojně využívat možnost vzniku studentských spolků, které postupně dostávaly nacionální charakter. V dubnu či počátkem května¹³ 1848 byl založen spolek Slavia, německý spolek Teutonia a později Markomania a další. Slavia se stala centrem radikálních studentů (mezi které patřil také Josef Václav Frič, hlavní postava studentského hnutí) a začala vytvářet vlastní ozbrojenou složku. (Mahler, a další, 1989 str. 142).

Na 7. dubna chystala univerzita velkolepé oslavy 500. výročí jejího založení. Kvůli revolučnímu dění se je však rozhodla přesunout na říjen 1848. Dne 8. dubna obdržel Svatováclavský výbor¹⁴ odpověď na 2. petici, kterou poslal císaři. Tato petice pak vešla ve známost jako Česká charta, ve které císař Ferdinand I. Dobrotivý přislíbil splnění všech bodů petice. Na začátku května vystřídal pražského zemského prezidenta Stadionu hrabě Lev Thun (Vondra, 2009).

V červnu probíhal v Praze Všeslovanský sjezd, jehož závěrečný den se změnil v pražské revoluční povstání. Po závěrečné mši, která se konala na svatodušní pondělí 12. června 1848 ráno na tehdejších

¹⁰ Povstání v Paříži proběhlo 26.2.1848 a zprávy do Prahy dorazily 29. února. (Roubík, 1931)

¹¹ Do Vídně byla dne 15.3.1848 vyslána deputace, která měla předat císaři petici. K této deputaci se přidali také studenti. Petice však byla formulována příliš mírně a neměla žádný efekt.

¹² Studenti požadovali svobodu náboženského vyznání, rovnost německého a českého jazyka, svobodu vyučování, ale také např. spojení pražské techniky a univerzity, zavedení tělocviku na vysoké škole a vznik spolků. Hrabě Stadion požadavkům vyhověl krom spojení techniky a univerzity. O tři dny později je potvrdilo i tehdejší ministerstvo školství (Slavík, 1874)

¹³ Zde se údaje různí - (Přenosil, 2008) vznik spolku Slavia klade do dubna, (Mahler, a další, 1989 str. 142) na počátek dubna 1848.

¹⁴ Svatováclavský výbor vznikl dne 11. března 1848 na setkání ve Svatováclavských lázních a usiloval o získání českých svobod. Později se transformoval na Národní výbor. Patřily do něj osobnosti české inteligence a měšťanstva. (Wikipedia, 2010)

Košském trhu (dnes Václavské náměstí), se vydal průvod dnešní ulicí Na Příkopě. Během pochodu se vedení průvodu ujali radikální studenti, kteří zamířili do Celetné ulice a před sídlem generála Windischgrätze tropili tzv. „kočičinu“¹⁵. Průvod byl však napaden vojáky, rozpoutala se přestřelka, začaly se stavět barikády a zbloudilou kulkou byla zabita manželka generála Eleonora Windischgrätzová. (Mahler, a další, 1989) (Přenosil, 2008) (Bajerová, 1920).

Spontánně vypuklo povstání a během několika hodin vyrostlo v Praze přes 200 barikád, kterých bylo nejvíce v okolí generálního velitelství v Celetné ulici a v okolí Karolina a Klementina. Rozhněvaný generál Windischgrätz povstání potlačil, dobyl Karolinum a povolal do Prahy vojenské posily, kterých bylo na 40 000 mužů. S takovou přesilou se špatně vyzbrojené povstání nemohlo dlouho potýkat. Windischgrätz vyzval povstalce ke kapitulaci a po jejich odmítnutí nechal vyvézt na pražské pahorky děla a 15. června začal odstřelovat Prahu. Praha kapitulovala 17. června a byl nad ní vyhlášen stav obležení, který trval až do 20. července. Několik studentů z Prahy bylo zabito, mnoho jich bylo uvězněno a 34 z nich obviněno (Přenosil, 2008) (Vondra, 2009).

Povstání dosti zkomplikovalo snahy Národního výboru (dříve Svatováclavského) o realizaci bodů České charty. Dosud však vkládaly naděje do připravovaného ústavodárného řííšského sněmu, který je znám jako Kroměřížský sněm. Ten však byl v březnu 1849 císařem rozpuštěn. Podařilo se mu prosadit pouze zákon o zrušení poddanství za náhradu z 31. 8. 1848.

Všechny studentské spolky byly rozpuštěny. Na konci července byla obnovena sice studentská legie, ale do děje již nezasáhla. Revoluční rok pokračoval říjnovými bouřemi ve Vídni, ke kterým však pražští studenti pod vlivem českých liberálů zaujali negativní postoj. Rozděly se tak postoje českých a německých studentů a během následujícího období bachovského absolutismu se dále prohlubovaly. (Přenosil, 2008) Studentské legie byly rozpuštěny počátkem ledna 1849 a aktivity studentů české národnosti a slovanského původu se přesunuly pouze pod působnost Akademického čtenářského spolku, který byl obnoven 9. 1. 1849, tedy tři dny po rozpuštění legií. (Soukupová, 1993)

V březnu 1849 byla vydána nová oktrojovaná ústava (Stadionova), jenže postupně začal nový rakouský císař František Josef utužovat režim a v roce 1852 začala éra neoabsolutismu.

3.3.3 Bachovský absolutismus a druhá polovina 19. století

Akademický čtenářský spolek byl tedy jediným spolkem českého studentstva, který přetrval policejní represe a omezil svou činnost pouze na půjčování knih. Schůze čtenářského spolku byly konány v němčině, což možná souviselo s útlumem národního vědomí, možná představovalo taktizování v poměrech bachovské éry. (Soukupová, 1993). V útlumu byla také činnost většiny české inteligence, která hájila české zájmy na Kroměřížském sněmu. *„Od poloviny 50. let byl čten slovanský tisk. Šlo však v podstatě jen o první nesmělé předzvěsti vlny národního zanícení, proudu, který zachvátil českou společnost na přelomu 50. a 60. let 19. století“* (Soukupová, 1993 str. 11)

V srpnu roku 1859 byl ministr vnitra Alexandr Bach propuštěn, čímž skončila éra tzv. Bachovského absolutismu. O rok později byl císařem vydán manifest zvaný Říjnový diplom, kterým se vzdal absolutismu a slíbil změny vedoucí k decentralizaci. Ve společnosti se částečně uvolnily poměry a i přes dosud platný spolkový zákon z roku 1852 začaly vznikat nové spolky, jako například

¹⁵ Kočičina – lidová forma lidových zesměšňujících manifestací (Mahler, a další, 1989 str. 153)

(tělovýchovná jednota) Sokol, pěvecký spolek Hlahol (zal. 1861), Spolek českých lékařů, Beseda umělecká (1862), Jednota právnická (zal. 1864) a další. (Lašťovka, 1998).

Akademický čtenářský spolek však již v roce 1857 začal směřovat pozornost českých studentů zpět k českému umění a literatuře. Organizací jarního koncertu v roce 1858 či oslavou 50. výročí narození K. H. Máchy v roce 1860 a volbou češtiny za jazyk blahopřání J. E. Purkyňovi povzbudil národní identifikaci a dal podnět k dalšímu úsilí o prosazování češtiny. (Soukupová, 1993)

V roce 1867 byl vydán nový spolkový zákon (134/1867 ř. z.), který pro nově vznikající spolky zavedl pouze ohlašovací povinnost. Následně byly na pražské univerzitě zakládány mnohé odborné a studentské spolky, jako Spolek českých mediků (1868), Přírodovědný klub (1869). Jednota českých matematiků, Jednota českých filosofů, Klub historický a další, mezi nimi i Spolek českých právníků Všehrd, kterému se budeme věnovat dále.

Studentským spolkům, které začínaly svou pouť po roce 1868, výrazně pomohla existence Akademického čtenářského spolku, který byl založen v roce 1848 a jako jediný přetrval dobu Bachovského absolutismu. Jak Spolek českých právníků Všehrd, tak Spolek českých mediků a některé výše zmíněné spolky, našly dočasné útočiště v jeho místnostech v budově Na Perštýně 13. (S.č.p.Všehrd, 1918). Tyto spolky v prvních letech vydávaly v rámci Akademického čtenářského spolku své výroční zprávy. Pro zajímavé srovnání je v publikaci Dějiny českého studentstva uveden počet členů těchto spolků v roce 1873 (Slavík, 1874).

70. léta 19. století se nesla ve znamení rostoucí rivality mezi českými a německými spolky. České spolky se zasazovaly o větší zastoupení češtiny na univerzitě i na pražské technice a snažily se prosadit ji jako jazyk výuky i jako jazyk zkoušek. Studenti začali vydávat knihy a skripta k přednáškám (např. Všehrd), pořádali plesy (právnícké a lékařské), které se vzájemně předháněly svou skvostností. „Každoročně se lékařské taneční zábavy začaly pořádat od roku 1871“ (Hlaváčková, 2008 str. 93). Studentské spolky se také významnou měrou zasadily o vznik odborného českého názvosloví (S.č.p.Všehrd, 1918) (Hemza, 1895).

Spolky vydávaly vlastní časopisy, které měly většinou odbornou tematiku. Například Spolek českých mediků vydával svůj časopis v prvních letech s frekvencí tří až čtyř čísel za měsíc, tedy krom období prázdnin (Hemza, 1895).

Spolková činnost byla, jak už jsem uvedl, zaměřena na podporu češtiny, ale činnost se neomezovala pouze na rozvoj jazyka. Také „*téma české minulosti se stalo neopominutelnou součástí profilujících projevů na slavnostech a výletech buď pořádaných, nebo navštívených spolky*“ (Soukupová, 1993 str. 192) Výlety směřovaly na místa spojená s úspěchy českého národa. Často navštěvovanými místy byl Karlštejn, Český ráj, Pražský hrad či Říp. Bělohorské bojiště však spolky ignorovaly, ba výlety bojkotovaly. (Soukupová, 1993)

Také německé spolky se činily. „*Velmi prestižním a pražskými podnikatelskými kruhy soustavně podporovaným (...) spolkem německých studentů byla Lese- und Redehalle der deutschen Studentin in Prag*“ (Pešek, 2008 str. 53). Krom něj existovalo dalších několik německých spolků, např. Akademický

spolek Austria, Akademický buršácký¹⁶ spolek Carolina a další. (Lašťovka, 1998). V pořádání společenských událostí konkurovaly spolkům českým.

V roce 1878 a 79 skončila 16 let trvající politika pasivní resistance, kdy čeští poslanci bojkotovali zasedání Českého zemského sněmu i Říšského sněmu. V období tzv. drobečkové politiky se pak za cenu ústupků snažili získat výhody pro české země. V roce 1882 se podařilo dosáhnout rozdělení pražské univerzity na její českou a německou část, což byl velice významný počín, neboť rozdělení univerzity umožnilo výuku v českém jazyce.

Spory se vedly o to, kde která univerzita bude sídlit. Původně měla být česká univerzita přesunuta do Klementina, což by ovšem bylo proti historickému právu. Tak se obě filosofické fakulty přesunuly do Klementina a práva zůstala v Karolinu. Německé univerzitě byly ponechány insignie a české zhotoveny nové. (Havránek, 1998)

V roce 1890 byl Akademický čtenářský spolek rozpuštěn a ustanovil se nový akademický spolek Slavia. Staročeští studenti však A. Č. S. obnovili, za což si vysloužili kritiku a až nenávistný přístup ze strany ostatních studentů (Veselý, 1902). Z řad spolku Slavia se v roce 1892 vydělil Akademický cyklistický spolek Slavia a v roce 1894 poté, co byl akademický spolek rozpuštěn, vznikl Sportovní klub Slavia. (Houška, 1992)

Na konci 90. let 19. století začaly na univerzitu vstupovat první ženy. Profesorské sbory byly ovšem proti tomu na české univerzitě více, než na německé. První studentky byly imatrikulovány v roce 1897 na filosofické a lékařské fakultě. První českou doktorkou medicíny, která promovala na Karlo-Ferdinandově univerzitě, se stala roku 1902 Anna Honzáková. Na právnickou fakultu se ženám otevřely brány až roku 1919. (Pešek, 2008). První světová válka přístup ženám na univerzitu kupodivu ulehčila. Univerzitní pedagogové byli totiž placeni za zkoušky studentů, kterých byla velká část odvedena na frontu. I ti profesori, kteří byli zpočátku proti ženám na univerzitě, pak ženy na univerzitě (s ohledem na svůj plat) vítali. (Pešek, 2008)

Na počátku 20. století vznikalo již menší množství studentských spolků, než v 90. letech 19. století. Ostatních spolků však jen v Praze vzniklo od roku 1900 do první světové války více než 2800. Během války se počet spolků snížil pouze mírně a nové vznikaly jen sporadicky. Během let 1915-1917 vzniklo v Praze pouze 115 spolků. (Lašťovka, 1998 str. XLIV).

3.3.4 První republika

Se vznikem Československé republiky a po uvolnění napětí způsobeného válkou, vznikalo velké množství spolků všeho druhu. Pouze za roky 1919 a 1920 vzniklo v Praze 1310 spolků. Tento vznik souvisel jak s koncem války, kdy bylo třeba většího množství dobročinných spolků, tak se zvýšeným národním cítěním. Proto se také objevuje v názvech mnoha spolků odkaz k Československé republice (Lašťovka, 1998).

Bylo také obnoveno několik spolků, které byly před válkou zakázané. To se týká například spolku Slavia, který byl v roce 1920 obnoven jako Spolek českých studentů Slavia. (Lašťovka, 1998 str. 220). Toho roku vznikl také Ústřední svaz československého studentstva (ÚSČS), který se stal v době První

¹⁶ Studentský spolek, který nepřijímal za členky ženy

republiky významnou součástí studentského života. K ÚSČS se postupně připojovaly studentské organizace z Prahy i ostatních univerzitních měst. Jeho tribunou byl časopis Studentský věstník (Havránek, a další, 1998 str. 31).

Počet studentů na pražské univerzitě v prvních letech republiky rychle narostl. Ve školním roce 1925/26 měla česká univerzita 8 176 studentů, přičemž v roce 1900 jich na české i německé univerzitě dohromady bylo 4 093 a v roce 1875/76 pouze 2011. (Havránek, 1993)

„Pražští čeští a slovenští vysokoškoláci důvěřovali republice a jejímu prezidentovi a byli přesvědčeni o tom, že demokratická inteligence bude mít v republice velký vliv a dobré možnosti uplatnění“ (Havránek, a další, 1998 str. 29). Stoupal zájem studentů o politiku a byly tak zakládány i studentské politické kluby, např. Mladá generace národní demokracie, nebo Mezinárodní sdružení marxistických akademiků.

I v rámci studentských spolků se členové dělili na pravicová a levicová křídla, jako např. ve Všehrdu. Od roku 1926 se snažili pražští příznivci Národní demokratické strany o ovládnutí ÚSČS, což se jim postupně dařilo v roce 1929 na pražské technice i ve Spolku českých mediků, o rok později ve Všehrdu a nakonec i v celém ÚSČS.

Rozštěpení studentstva se projevilo také při Insigniádě¹⁷. Pravicově orientovaný ÚSČS byl pro vydání insignií české univerzity, kdežto levicově smýšlející studenti, kteří byli v Jednotě pokrokových studentů, byli proti. Vše vyvrcholilo předáním insignií 24. listopadu 1934 české univerzitě a oslavami pravicových studentů, které o tři dny později přerostly v pouliční nepokoje, které byly zaměřeny proti levicovým stranám, ale i Osvobozenému divadlu, kavárně Mánes a dalším. (Havránek, a další, 1998 stránky 43-45).

Levicová Jednota pokrokových studentů pak zvýšila svou činnost, organizovala kulturní podniky a tábory a přerostla v Demokratický blok, který byl proti pravici. Demokratický blok v roce 1936 zvítězil ve volbách do ÚSČS, kde přetrval až do roku 1938. (Havránek, a další, 1998 stránky 43-47)

3.3.5 Okupace a totalita

Po podepsání Mnichovské dohody se studenti dále polarizovali a dávali najevo svůj odpor k postupu vlády. V lednu 1939 byli z univerzit vykázáni židovští pedagogové (židovští studenti odcházeli z univerzity kvůli rostoucím antisemitským náladám postupně od roku 1934). Podstatnou měrou stouplо sebevědomí německých studentů, kteří pár dní před příjezdem okupační vojsku v březnu 1939 vyvěsili v Karolinu vlajku 3. říše. Po jejich příjezdu byla Karlova univerzita nucena vydat insignie zpět univerzitě německé. (Havránek, a další, 1998 stránky 47-49)

Oslavy vzniku republiky v roce 1939 byly demonstrací proti okupaci a německá policie je rozehnala střelbou. 11. listopadu na následky zranění zemřel student medicíny Jan Opletal a jeho pohřeb dne 15. listopadu 1939 se stal dějištěm dalších protestů. Opletalova pohřbu se účastnilo na 2500 studentů a před budovou právnické fakulty protestovali další studenti, proti kterým zasáhly sbory SS

¹⁷ V roce 1934 se na univerzitě rozpoutal „Boj o insignie“, též zvaný „Insigniáda“, tedy spor mezi německou a českou stranou Karlovy univerzity o předání historických insignií, vzácných památek a archivu UK české části univerzity. Německá část univerzity to ovšem odmítla i přes rozhodnutí soudu, načež se rozhořel spor o insignie také mezi studenty. (Wikipedie, 2011)

a pozatýkaly 15 studentů. Další byli pozatýkáni následujícího dne. (Havránek, a další, 1998) (Šulc, 1990)

Dne 17. listopadu ráno bylo bez soudu popraveno 9 studentů - představitelů českých studentských spolků. O půl čtvrté ráno pak byly obklíčeny pražské studentské koleje a jejich studenti odvezeni do Ruzyňských kasáren. „*Dalších 150 studentů, často synů známých osobností, bylo pozatýkáno po bytech a rovněž odvezeno do Ruzyně*“. (Havránek, a další, 1998 str. 53). Následujícího dne bylo celkem 1185 studentů odvezeno do koncentračního tábora Sachsenhausen. Studenti, kteří byli propuštěni nebo se zatčení vyhnuli, byli vyzváni, aby se z kolejí vystěhovali. Studentské spolky byly rozpuštěny. Jednotky SS obsadily školní budovy a uzavřely je, nebo je daly k dispozici německé univerzitě. (Havránek, a další, 1998) (Pasák, 1985)

Některým studentům se podařilo uprchnout za hranice, kde se následně zapojili do budování československého odboje. Zástupci studentských spolků, kteří uprchli do Anglie, obnovili v exilu přesně rok po 17. listopadu činnost Ústředního svazu československého studentstva. Členové ÚSČS v exilu se krom vojenské činnosti snažili přispívat k rozhlasovému vysílání do Protektorátu Čechy a Morava a také se zasadili o vyhlášení dne 17. listopadu za mezinárodní den studentstva, což se jim podařilo v roce 1941. (Šulc, 1990)

V Protektorátu za války ilegálně fungoval Studentský národní výbor, který byl levicově orientován. Ten sehrál svou roli při pražském povstání a také při obnově vysokých škol po květnu 1945. V červenci 1945 se pak přejmenoval na Svaz vysokoškolského studentstva. Po válce byly obnoveny také další české předválečné spolky a zdálo se, že se vše postupně vrátí do předválečných kolejí, alespoň co se studentského spolkového života týče. (Cajthaml, 2008)

Po komunistickém převratu následovaly na vysokých školách čistky od „politicky nespolehlivých“ studentů a studentské spolky byly opět rušeny. Na konci zimního semestru 1948/49 probíhala druhá čistka, kdy byla vyloučena z Karlovy univerzity téměř jedna čtvrtina všech studentů a jen z Právnické fakulty bylo vyloučeno 42,4% posluchačů, tedy přibližně 1400 studentů. (Cajthaml, 2008 str. 146).

Fakultní spolky byly nahrazeny Československým svazem mládeže a později začleněny do Revolučního odborového hnutí. Organizaci studentského života tak převzala vládnoucí KSČ. Studentské projevy na čas ustaly také díky povědomí o politických procesech. Až v roce 1956 po otevřené kritice Stalinových zločinů se objevily na majálesových slavnostech otevřené protesty studentů proti režimu. Byly to však největší protesty až do poloviny 60. let, kdy se začalo uvolňovat politické napětí, které vyvrcholilo na jaře 1968. Postupně se ozývaly požadavky na větší nezávislost studentského hnutí. (Cajthaml, 2008 stránky 146-151)

V říjnu 1967 byl policií¹⁸ rozehán průvod studentů, kteří protestovali proti technickým problémům na strahovských kolejích, což vyvolalo rozhořčení jak mezi studenty, tak mezi širší veřejností. Na konci února 1968 vznikla na půdě Filosofické fakulty UK Akademická rada studentů a další fakulty tento postup následovaly. V březnu se přibližně 2000 studentů vydalo do Lán ke hrobu prezidenta Masaryka. V dubnu 1968 bylo na Vysokoškolském obvodním výboru ČSM¹⁹ odhlasováno

¹⁸ Tehdy Veřejné Bezpečnosti.

¹⁹ Československého svazu mládeže

„zrušení ČSM na pražských vysokých školách, namísto toho byla vytvořena Akademická rada pražských studentů, pro niž se vžil název Pražský studentský parlament.“ (Cajthaml, 2008 str. 151).

V srpnu 1968 překročily hranice republiky vojska Varšavské smlouvy a snahy o reformy dosavadního režimu se rozplynuly. Studentské hnutí spolu s odboráři organizovalo protesty proti okupaci a opětovnému omezení získaných demokratických svobod. 7. listopadu se studenti účastnili protisovětské demonstrace a 18. listopadu 1968 vstoupili do okupační stávkové akce a zůstali na fakultách až do 21. listopadu. Dne 16. ledna 1969 se na protest proti okupaci upálil student Filosofické fakulty UK Jan Palach. Jeho čin opět na čas vyburcoval snahy o zvrácení snah o utužování režimu, avšak společnost již zmáhala beznadějí. (Cajthaml, 2008 stránky 151-153)

Od podzimu 1969 režim upravoval lidmi vydobyté svobody do podob, které odpovídaly představám vládnoucí komunistické strany. Studenti a pedagogové museli opět projít politickými prověrkami, byla zastavena činnost studentských časopisů a dokonce byla zrušena celá společensko vědní katedra na tehdejší Fakultě sociálních věd a publicistiky UK a univerzity se musely vrátit k principům marxismu-leninismu.

Poté, co dostudovala generace roku 68, se charakter studentů proměnil. Věnovali se hlavně profesním problémům a vůči politickým poměrům zaujímal pasivní postoj, který přetrval až do poloviny 80. let. V té době se opět začaly mezi studenty šířit kritické názory vůči režimu a opět bylo obnoveno vydávání studentských časopisů. (Cajthaml, 2008 stránky 152-155)

V lednu 1989 se několik studentů účastnilo událostí tzv. Palachova týdne, kdy probíhaly zakázané opoziční demonstrace, proti kterým zasáhla Bezpečnost. Zásah vyvolal ve společnosti vlnu kritiky a nálada studentů i celé společnosti se radikalizovala. Dne 17. listopadu 1989 se konala vzpomínková manifestace, která byla legální, ale která proti plánu pochodovala do centra Prahy, kde ji na Národní třídě velice tvrdě rozehnala Bezpečnost. Tyto události popudily celou společnost, konaly se rozsáhlé demonstrace mnoha set tisíc lidí, které trvaly do doby, než se komunistický režim vzdal moci. 29. prosince 1989 byl zvolen novým prezidentem Václav Havel (Cajthaml, 2008 stránky 155-156).

3.3.6 Po roce 1990

V roce 1990 došlo poměrně rychle ke schválení zákona č. 83/1990 Sb., O sdružování občanů, který byl důležitým krokem k rozvoji české občanské společnosti. Na vysokých školách byly obnovovány slavné spolky, které působily za První republiky. Mezi takové patří Spolek českých právníků Všeherd, Spolek českých mediků, byla založena Studentská rada Filosofické fakulty UK a vznikly také studentské spolky mezinárodních sítí (např. ELSA).

V prvních letech po roce 1989 však společnost ještě nebyla připravena sdružovat se, protože v ní ještě přetrvávaly obavy z členství ve spolcích spojené s minulým režimem.

Až od roku 1999 vznikají postupně další spolky (SUUK.cz, 2008), ale k největší míře vzniku spolků studentských spolků dochází až po roce 2004, tedy vstupu České republiky do EU.

4 O spolcích na právnické fakultě

V této části se zaměřím na srovnání spolků. Krom historické části se budu zaměřovat na popis činnosti spolků Common Law Society a Spolku českých právníků Všehrd tak, jak ji bylo možné sledovat v akademickém roce 2010/2011.

Na právnické fakultě Univerzity Karlovy v současnosti figurují čtyři studentské spolky. Jsou jimi Spolek českých právníků Všehrd, ELSA Praha, Common Law Society a Juristi, o.s.²⁰. Spolky ELSA Praha a Juristi, o.s. zmíním pouze okrajově v závěru této kapitoly.

4.1 Historie Spolku českých právníků Všehrd

Chtěl bych předem nastínit, že jde pouze o nástin činnosti spolků během jejich historie. Seznam akcí, které se odehrály v daném roce, zpravidla není kompletní. Mojí snahou zde je pouze udělat si obrázek o vývoji spolku a jeho působení. Vzhledem k tomu, že se jedná o více než 140 let, informace jsem se snažil co nejvíce zestručnit.

Nejstarší dokumenty spolku, jeho stanovy a výroční zprávy jsou uchovány v Archivu UK, ve Všestudentském archivu z let 1882 – 1953. Dokumenty, které vznikly po roce 1990, uchovává Všehrd ve své kanceláři v budově Právnické fakulty UK v Praze. Důležitým zdrojem informací o prvních padesáti letech Všehrdu je památník, který byl vydán v roce 1918. (S.č.p.Všehrd, 1918) V roce 1998 zpracoval tehdejší starosta spolku Ján Lučan práci, kde se věnuje 130 leté historii Všehrdu.

Vlastnímu vzniku Spolku českých právníků Všehrd předcházelo několik událostí, které nesmíme opomenout. Historický kontext 60. let 19. století byl již nastíněn výše a již víme, že v tomto období vznikají v Českém království spolky, které si získají svůj věhlas, jako např. Sokol nebo Hlahol.

Za první důležitou událost, která založení Všehrdu předcházela o 8 let, bylo založení časopisu Právník (Akademie_věd). V časopisu začínal také Antonín Randa, v té době budoucí profesor, který v roce 1964 stál u zrodu Právnické jednoty, profesního spolku, který v druhé polovině 19. století se Všehrdem úzce spolupracoval. Právnická jednota funguje dodnes²¹. Možná ovlivnění touto myšlenkou²² a také díky nedávno vydanému zákonu 134/1867 ř. z., O právu spolčovacím, se studenti, kteří se scházeli v hostinci „U Fáfů“, rozhodli založit studentský spolek. Studenti práv Alfréd Hrdlička, Jaromír Čelakovský, Josef V. Krofta, J. Lošťák, Bedřich Jahn, Jaroslav Hansgirk a další se sešli již v lednu 1868 v místnosti Akademického čtenářského spolku a sestavili první stanovy, které však úřady neschválily. V březnu roku 1868 tedy sestavili stanovy nové...

4.1.1 Za Rakouska-Uherska

Historie Spolku českých právníků Všehrd, která dnes prochází již třetím stoletím, se začala psát dne 6. května roku 1868 na ustavující valné hromadě poté, co pražské místodržitelství svým

²⁰ pořadí, v jakém byly jednotlivé spolky založeny. Všehrd 1868, obnoven 1990, ELSA Praha 1990, Common Law Society 1998, Juristi, o.s. 2007. (zdroj (mvcr.cz, 2008))

²¹ Právnická jednota aneb Jednota českých právníků fungovala i v době komunistického režimu. Více se tomuto tématu věnuje např. (Brož, 2000)

²² viz. Památník Všehrdu 1868 – 1918, str. 259 „Nový život zavládl též v právnickém dorostu, který následoval příkladu starších, založil si studentský spolek právnický ‚Všehrd‘.“

dubnovým výnosem zřízení spolku nezakázalo. „Prvním starostou spolku byl JUC. Alfréd Hrdlička, jeho náměstkem Jaromír Čelakovský, jednatelem Karel Adámek, pokladníkem Josef Kanda, dozorcí účtů Jan Lošťák a Otakar Horák, zapisovatelem Zdeněk Strobach (Šunkevič, 1976 str. 61). Během prvního roku se spolek rozrostl na 151 členů. Jeden ze zakladatelů spolku Jaromír Čelakovský, který se v 90. letech stal profesorem právnické fakulty (jindrich.wz.cz, ?), vyjádřil na přednášce k výročí 30 let spolku jeho účel takto: „*Snahou naší bylo zjednat si důstojné středisko studentstva českého. Byl tu Akademický čtenářský spolek, založený roku 1848, nejprve utrakvistický, pak od let 60. český. Tak uceleno snažilo se studentstvo organizovati se dle fakult a odborů. Ze snahy té vznikl tento právnický spolek český, který v dobách tehdejších měl velký význam. Nebyloť dopřáno právníkům poslouchati přednášky ve svém jazyku, pouze ojedinele se konaly přednášky české.*“ (S.č.p.Všehrd, 1897/8 s.4)

16. května 1868 se zástupci Všehrdů účastnili slavnostní události, při které byl položen základní kámen Národního divadla. Již 31.10.1868 úřady činnost spolku zastavily a až v únoru 1869 po zásahu tehdejšího starosty bylo opět povoleno konat schůze. Spolek pak zahájil svou činnost a ihned podal žádost k vedení univerzity, aby mohla být rigorózní zkouška konána v češtině a navázal styky s Akademickým čtenářským spolkem, v jehož místnostech v ulici Na Perštýně č. 13 získal zázemí na několik let, než přesídlil do Karolina. Dále spolupracoval s Právnickou jednotou, která poskytovala členům Všehrdů slevu na časopis „Právník“. Všehrd na oplátku zvýhodňoval členy Právnické jednoty při nákupu jím vydaných publikací (Šunkevič, 1976 str. 83).

Všehrd se postupně stal přispívajícím členem Akademického čtenářského spolku i Spolku českých matematiků. „*Společně se Spolkem českých mediků zahájil Všehrd akci, aby se rigoróza skládala česky aspoň v předmětech, které se česky přednášejí. Tak se hned z počátku své činnosti začal udatně bít pro odstranění němčiny ze zkoušek, oč se zasazoval až do vítězného konce* (Šunkevič, 1976 str. 83).“

V 70. letech se výbor usnesl, že vydá „Knihy devatery“ významného českého právníka doby jagelonské, Viktorina Kornela ze Všehrd. Tímto počinem započala vydavatelská činnost Všehrdů, která se během let rozrostla do obřích rozměrů. Díky vydavatelské činnosti vznikla také knihovna, do které přispěli i profesori právnické fakulty (mj. profesori Randa, Ott, Zucker a Talíř), se kterými spolek více spolupracoval (Havránek, 1998 str. 231). V době vzniku 1. Československé republiky v roce 1918 měla knihovna Všehrdů přes 6000 svazků právnické literatury, což o rozsahu jeho vydavatelské činnosti ledasco napovídá. (S.č.p.Všehrd, 1918)

Od roku 1871 pořádal Všehrd tradiční plesy, které probíhaly nejčastěji na Žofíně. V roce 1872 se stal starostou spolku Albín Bráfm který „*dal ve Všehrdu podnět k založení odboru národohospodářského (...), kde se též jednalo o tvoření českého názvosloví národohospodářského*“ (S.č.p.Všehrd, 1918 str. 261). V 70. letech spolek podporoval organizováním přednášek zavádění českého jazyka na univerzitu ještě před jejím rozdělením. Přednášková činnost nabyla pozoruhodné úrovně a Všehrd si vysloužil pověst jakési „školy docentů“, „*jinak řečeno poskytoval příležitost mladým právníkům získat první zkušenosti z veřejného i odborného života*“ (Havránek, 1998 str. 231).

Na valné hromadě 1875 byli zvoleni první čestní členové Všehrdů, kterými se stali profesor Antonín Randa a Dr. Harmenegild Jireček. Toho roku se spolek také účastnil 25. výročí založení Akademického čtenářského spolku (Šunkevič, 1976 str. 86)

Roku 1876 byl díky daru profesora Randy v hodnotě 50 zlatých ustaven fond, nezvaný „Randův fond“, jehož účelem bylo podporovat chudé studenty z řad členů a přispívat jim na učebnice (S.č.p.Všehrd, 1918 str. 262). Fond dosáhl roku 1916 výše 10 000 Korun. Tento fond fungoval ve Všehrdu až do začlenění spolku do ROH v roce 1953 a v roce 1990 byl obnoven.

Dalším fondem byl Všehrdův fond, který vznikl v roce 1973 za účelem vydání všech knih Viktoriina Kornela ze Všehrd. Byla uspořádána veřejná sbírka a pro začátek dosáhl Všehrdův fond 600 zlatých. Soustavnou vydavatelskou činností dosáhl v roce 1916 jmění 1 734, 365 Korun, tedy včetně hodnoty skladu vydaných knih. (Šunkevič, 1976 str. 84)

V roce 1878 konstatuje jednatelská zpráva, že ani třetina českých právníků není členem spolku: (Šunkevič, 1976), ale přesto měl v tomto roce spolek 120 členů, jak dokládá památník spolku z roku 1918 (S.č.p.Všehrd, 1918)

Začátek 80. let se nesl ve znamení snah o zřízení české univerzity a Všehrd v této době vykazoval aktivitu i na tomto poli. Nejvíce se snažil vydávat odborné publikace a přednášky. Po roce 1882 však upadá do útlumu a roku 1884 podle zprávy jednatelské spolek „vůbec do života nezasáhl“ (Šunkevič, 1976 str. 88). Pořádáním právnických plesů spolek dosáhl věhlasu i mimo právníké kruhy. Organizaci plesu měl na starosti zvláštní zábavní výbor, stejně tak knihovní výbor se staral o knihovnu (S.č.p.Všehrd, 1892)

V roce 1887 se spolek podílel na koupi domu Františka Palackého a stal se také přispívajícím členem Spolku pro vystavění Akademického domu v Praze (S.č.p.Všehrd, 1918 str. 260)

Na konci 80. let se projevují spory mezi Mladočechy a Staročechy také mezi studenty. Množí se politické debaty a Všehrd těchto sporů nezůstal ušetřen. *„Množí se třenice mezi členy a žádosti o svolání smírčího soudu jsou na denním pořádku. (...) Teprve nový výbor, zvolený r. 1893, se snažil odklidit neustálé boje ve Všehrdu. (...) Tento nový výbor odstranil třenice ve spolku a připravil půdu pro příští, snad nejlodnější léta spolkové činnosti, kdy Všehrd za starostenství Fr. Preisse a Sallaby se vyšínul na úroveň značně vysokou a stal se mocnou složkou národního života a průkopníkem nových (...) idejí, přicházejících ze západu“* (Šunkevič, 1976 str. 93).

Rok 1898 se stal nejvýraznějším počtem konaných přednášek. Proběhlo celkem 16 přednášek, později přednášková aktivita klesala. (Šunkevič, 1976 str. 106) Tento rok znamenal pro spolek třicetileté jubileum, s kterým souvisí snahy Všehrdu a Právníké Jednoty o zřízení památníku Viktorina Kornela ze Všehrd v Chrudimi. Ten byl zřízen roku 1901. Na tomto pomníku je vyobrazen znak, který Všehrd v té době používal. Loga Všehrdu jsou vložena v příloze. (S.č.p.Všehrd, 1899).

Roku 1906 vzbudily ve Všehrdu rozruch události související se snahou o prosazení všeobecného hlasovacího práva. Spolek se více politizoval a postupně v rámci Všehrdu vznikají politické kluby. (Šunkevič, 1976 str. 96)

Roku 1906 studovalo na české právníké fakultě celkem 1200 studentů, z čehož jich 350 bylo členem spolku. Valná hromada spolku se toho roku usnesla, že tištěné přednášky bude spolek napříště prodávat pouze členům spolku. Následně počet členů velkou mírou vzrostl a přispěl také k růstu spolkových financí. (Šunkevič, 1976 str. 105)

Roku 1901 zřídil Všehrd čítárnu pro členy spolku a také odpolední studovnu ve všech místnostech spolku v Karolinu. Studovna byla v roce 1907 uzavřena a opět otevřena roku 1910. Rozrostl se také fond knihovny, k čemuž přispěla významná editační a vydavatelská činnost. Roku 1902 měla knihovna Všehrdu 272 knih ve 349 svazcích. V roce 1910 měla knihovna již 2708 děl v 4479 svazcích. (S.č.p.Všehrd, 1891-1947)

Také členská základna se postupně rozrůstala. Roku 1903 měl Všehrd „pouze“ 278 členů. V roce 1910 jich bylo už 733. Zprávy z dalších let se mi bohužel nepodařilo dohledat. (S.č.p.Všehrd, 1891-1947)

V průběhu 1. světové války Všehrd musel balancovat své názory a své vystupování na miskách vah, neboť se také na jeho členech odrážela nálada panující v Čechách. Ač byli jeho členové v duchu převážně proti Rakouskému mocnářství, museli přesto zůstat oficiálně císařství loajální. Tato situace vyšla napovrch na konci roku 1916, kdy po více než šedesáti letech vlády zemřel císař František Josef I. Jak komplikovanou situaci řešil tehdejší výbor, popisuje v památníku, který byl vydán k 60. výročí Všehrdova založení, Dr. Jaroslav Kolařík takto: „*Starosta Jan Renner byl pro to, aby se pořádal zvláštní smuteční projev – opatrný starosta, vědomý si své odpovědnosti, musil být tehdy pro to. Zapisovatel J. Moser – zapisovatel si to mohl dovolit – odůvodňoval svůj odpor jednak obavou z neúčasti, jednak (...) obavou, že celkový projev univerzitní by se tím tříštil* (S.č.p.Všehrd, 1928 str. 13)“. Spolek v prosinci 1916 uspořádal smuteční setkání v Karolinu, kde byla pronesena smuteční řeč. Ta ovšem byla velice krátká – celé její znění, které je otištěno ve výše zmíněném památníku k 60. výročí, dosahuje délky 4 odstavců. Spolek sám ji zde označuje ve srovnání s oslavnými řečmi té doby za rekordní – svou krátkostí (S.č.p.Všehrd, 1928 str. 15).

V roce 1917 se spolek připravoval na oslavy padesátiletého výročí založení a při této příležitosti připravoval vydání památníku, který se nám dodnes zachoval²³. Na valné hromadě, která se konala 30. listopadu 1917, spolek znovu přijal čestné členy, kteří byli vyloučeni dříve. Šlo o Dr. Salabu-Vojana, Karla Kramáře, Aloise Rašína a Jaroslava Preisse, což byli osobnosti, které během období 1. světové války pomáhaly čs. odboji a zasadily se o pozdější rozpad Rakouska-Uherska. Akt opětovného přijetí těchto osobností do Všehrdu popudil místodržitelské úřady natolik, že spolek oficiálně rozpustily²⁴ ke dni 29.12.1917 (S.č.p.Všehrd, 1928 str. 17).

Všehrd naštěstí 22. prosince 1917 ustanovil, komu připadne jmění spolku v případě jeho rozpuštění, přesto však nikdo nečekal, že se události seběhnou tak rychle. Někteří členové spolku byli obviněni z velezrady, ale s pomocí tehdejšího děkana právnické fakulty Dr. Drachovského je nakonec nestihl žádný trest. Kancelář Všehrdu byla policií zapečetěna, ale díky vydavatelské činnosti Všehrdu se jí podařilo znovu otevřít. Jaroslavu Kolaříkovi se podařilo přesvědčit policejní ředitelství a kancelář Všehrdu částečně otevřít jako „Prodejnu právnických přednášek“, která působila na fakultě až do vzniku samostatné republiky. Na prodejnu právnických přednášek se pak přesunula také vydavatelská činnost a zastoupila tak Všehrd (S.č.p.Všehrd, 1928). Výročí padesáti let od založení, které připadalo na květen, tak proběhlo jako právnická schůze, kde se na Všehrd pouze vzpomínalo. Ne na dlouho.

²³ Památník spolku českých právníků Všehrd 1868-1918 je dostupný v Městské knihovně hl. m. Prahy.

²⁴ V památníku Všehrdu k 60. výročí je doslovný přepis dopisu ze dne 29.12.1917, kterým ředitel pražského policejního ředitelství, spolek rozpustil.

Hned druhý den po převratu, tedy 29. října 1918 se Všehrd o své slovo začal opět hlásit. Studenti právnické fakulty se zapojili do pouličních průvodů a oslav vytvoření samostatné republiky, odkud pak šli přímo do Karolina, kde prohlásili, že „členstvo Všehrdu ze své vůle obnovuje svůj spolek“ (S.č.p.Všehrd, 1928 str. 24). Všehrd byl tak obnoven a rychle se navrátil ke své činnosti.

4.1.2 První republika

Po válce a vzniku samostatné Československé republiky vliho tehdejší nadšení nové síly i do Všehrdu, který naplno obnovil editaci vydávání přednášek a učebnic. Hlavně o přednášky byl velký zájem, k čemuž napomohl také návrat studentů a právníků z válečných front. Ve spolku se proto uvažovalo o koupi vlastní tiskárny, avšak idea se nakonec neuskutečnila. (S.č.p.Všehrd, 1928)

Již den po převratu (ačkoliv oficiálně to bylo možné až od března 1919) se konaly všechny zkoušky v českém jazyce a Všehrdu se tak splnilo to, o čem se zasazoval od svého založení. Všehrd ještě na podzim obnovil pořádání jazykových kurzů. Dále se konal ples, jehož přípravy však provázely spory, zda má to být ples Všehrdu, zda ples českých právníků. Nakonec se situace vyřešila nejlépe pro české právníky, protože od té doby se pořádaly vždy dva plesy, z toho jeden Všehrdův. Do majetku spolku se postupně dostalo také moderní kancelářské vybavení, tedy telefon a psací stroj. (S.č.p.Všehrd, 1928)

Ovšem na prahu nové republiky se spolek potýkal i s vnitřními problémy, které se týkaly hlavně organizace společenských akcí a způsobu řízení spolku. Spory vznikaly také s členy, kteří působili během 1. světové války na frontě, kdy vojáci, kteří se vraceli z války, byli navyklí jinému režimu organizace, než panoval na fakultě a snažili se to svým poměrům přizpůsobit. Spornou otázkou se zpočátku ukázalo také přijímání žen, které začaly nově studovat také práva²⁵, mezi členy spolku. (S.č.p.Všehrd, 1928)

V roce 1918 začal spolek vydávat právnický časopis Všehrd, který pravidelně vycházel vždy v počtu deset čísel ročně po celé období První republiky. Po roce 1990 bylo pak jeho vydávání obnoveno.

Spolek zažil v prvních letech republiky velký nárůst členů, který již v lednu 1919 přesáhl hranici jednoho tisíce a dále stoupal do rozměrů více neopakovaných. V roce 1925 bylo členů již téměř dva tisíce a stoupal podíl činných členů. V roce 1925 byly téměř tři čtvrtiny posluchačů pražské právnické fakulty členy Všehrdu s počtem – roku 1922 celkem 1779 členů, roku 1925 měl spolek 1956, roku 1928 pak 2831 členů. (S.č.p.Všehrd, 1928) Spolek také navázal styky se studenty nové Brněnské a Bratislavské univerzity a spolupracoval s tamními nově vzniklými studentskými spolky.

Roku 1922 se spolek přejmenoval. V Československé republice byl také Spolek československých právníků Všehrd. (Lašťovka, 1998)

I fondy Všehrdu se rozrostly. V roce 1923 přibyl nový fond Karla Hermanna-Otavského pro nemocné či chudé členy spolku. Pokračovala činnost Randova fondu, ze kterého se podporoval nákup učebnic pro chudé studenty. (S.č.p.Všehrd, 1891-1947)

²⁵ Ženy směly studovat na tehdy ještě Karlo-Ferdinandově univerzitě pouze na Filosofické a lékařské fakultě, a to od roku 1897

Velkému úspěchu se těšily také společenské akce, které Všehrd pořádal. Zejména tzv. „Čaje“, tedy čajové večery spojené s přednáškou, které se konaly v národním domě na Smíchově. Také pořádání River-party spojenou s projíždkou parníkem po Vltavě, nebo Garden-party, které se konaly ve Valdštejnské zahradě, měly úspěch a přispívaly k reprezentativnosti Všehrdu mezi československými právníky. Výroční zprávy Všehrdu také odkazují na časté pořádání tzv. vycházek, které mířily do Pankrácké věznice, státní tiskárny, ale i pivovaru, galerie, či filmových ateliérů na Barrandově.

V roce 1930 se fakulta stěhovala do nové budovy na nábřeží, kde spolek získal velké prostory v suterénu v místech, kde se dnes nachází menza.

V roce 1934 se na univerzitě rozpoutal „boj o insignie“, tedy spor mezi německou a českou stranou Karlovy univerzity o předání historických insignií, vzácných památek a archivu UK české části univerzity. Německá část univerzity to ovšem odmítla i přes rozhodnutí soudu, načež se rozhořel spor o insignie také mezi studenty. (Wikipedie, 2011) Nakonec byly insignie předány české straně. Jestli a jak se do těchto událostí zapojil Všehrd, se mi nepodařilo zjistit, neboť výroční zprávy o tomto mlčí a zápisy z daného roku se mi dohledat nepodařilo. Pouze v zápisu z valné hromady 26.11.1934 je zmínka o úspěchu a o dojemnosti předávání insignií, kterého se zástupci vedení Všehrdu účastnili, ale o předchozí angažovanosti spolku zde záznamy nejsou. (S.č.p.Všehrd, 1934). Také Starosta Jindřich Smolek se ve svých vzpomínkách věnuje pouze předání insignií, ale Všehrd v průběhu „bojů o insignie“ nezmiňuje. (Smolek, 1999)

V druhé polovině 30. let se spolek stále více politizoval. Na kandidátkách do vedení spolku proti sobě stály dokonce strany pravice a levice, které pak na valných hromadách mnohdy sváděly řečnické souboje. Pro takovýto řečnický souboj musela být valná hromada konaná 16. listopadu 1936 rozpuštěna policií, následně o spolku, který byl v té době známý široké veřejnosti, psali novináři v mnoha listech a událost rozebírali. (S.č.p.Všehrd, 1926-1937)

Spolková činnost v této době vykazovala značnou četnost. Pořádalo se mnoho přednášek, vycházek a společenských akcí. Hlavní akcí byl ples Všehrdu, který se konal každoročně. Primárně se činnost spolku ale soustředila na vydavatelskou a editační činnost. V roce 35/36 utržil spolek za prodej knih celkem 398 415,85 Korun, o rok později pak 281 836,70 Korun.

Členská základna byla poměrně široká. V letech 1933 – 1935 měl spolek 2815, 2157 a 2142 členů. O důvodu poklesu se výroční zprávy nezmiňují, avšak pokles členů nastal v době, kdy probíhal spor o insignie. Pak opět začal počet činných členů růst. Roku 1936 jich bylo 4250, o rok později již 4640. Poslední výroční zpráva z roku 1938 se již o množství členů nezmiňuje, neboť je oproti předchozím značně zkrácena. (S.č.p.Všehrd, 1891-1947)

4.1.3 Léta okupace a totality

30. září 1938 byla podepsána Mnichovská dohoda, která Československo okleštila o velkou část historického území. V druhé polovině září 1938 byla vyhlášena mobilizace a také mnoho studentů vysokých škol se uchýlilo do hraničních pevností, kde byli připraveni bojovat a bránit Československo. Podpis Mnichovské dohody a následná reakce vlády, rozpuštění mobilizovaných vojenských sborů působili na náladu lidí velice depresivně. Deprese dolehla i na studenty, což se také odráží v 70. výroční zprávě Všehrdu z října 1938. (S.č.p.Všehrd, 1946)

Z dalšího období se mi nepodařilo zprávy o Všehrdu dohledat. Výroční zpráva za rok 1945/46 uvádí, že je to „První výroční zpráva Všehrdu po přestávce osmi let v jeho 78. správním roce“ (S.č.p.Všehrd, 1946). Po protestech studentů a následném zásahu gestapa v listopadu 1939 byly české vysoké školy uzavřeny, devět studentů bylo zastřeleno a několik členů spolku bylo zatčeno (S.č.p.Všehrd, 1946). Časopis Všehrd vycházel až do roku 1941, tedy i po zmíněném uzavření vysokých škol. Během druhé světové války také mnoho členů spolku padlo. Jejich jména a počty však nejsou ve výročních zprávách, ani dalších záznamech Všehrdu uvedeny.

Po obnovení výuky a přes léto 1945 se Všehrd opět hlásil ke své tradici a s vedením fakulty se dohodl na vrácení majetku. Velice rychle začal vydávat a tisknout právnické přednášky a literaturu a také pořádat akce. 9. května 1946 například pořádal pražský Majáles. Jen první rok po obnovení spolek vydal na 21 děl.

Všehrd měl spory se Svazem vysokoškolských studentů (SVS), který se snažil o sjednocení všech studentských spolků. Také se snažil prosadit zrušení školného, tax za zkoušky a poplatky za koleje, k čemuž se valná hromada Všehrdu vyjádřila odmítavě. (S.č.p.Všehrd, 1946).

Ještě v roce 1947 spolek pořádal tábor a mnohé přednášky a připravoval se na oslavy 80. výročí založení. Události však nabraly jiný spád, než jaký vedení spolku v roce 1947 čekalo. Přišel únor 1948 a nástup komunistické strany.

„Již 24. února 1948 bylo odstraněno vedení spolku Všehrd, a ustaveno nové, jehož členové byli většinou zároveň členy fakultního akčního výboru Národní fronty, kterému předsedal prof. Josef Tureček“ (Havránek, a další, 1998 str. 376). Spolek fungoval do roku 1950, pak rok pod názvem Fakultní spolek posluchačů práv Všehrd, kdy byl roku 1951 začleněn do Revolučního odborového hnutí. (Lašťovka, 1998)

V roce 1976 vznikla o Všehrdu diplomová práce. Student Filosofické fakulty UK Ratmír Šunkevič zkoumal archiv Všehrdu, který byl přesunut do Archivu Univerzity Karlovy. Práce Dějiny a archiv Spolku českých právníků Všehrd je k nahlédnutí v knihovně Filosofické fakulty.

4.1.4 Obnovení spolku a 90. léta 20. století

Po Sametové revoluci vypuklo všeobecné nadšení z obnovení svobody a mnozí se snažili navrátit k tradicím První republiky a navázat tam, kde se před padesáti lety přestalo.

Spolek českých právníků Všehrd obnovil svou činnost ke dni 11.7.1990 (mvcr.cz, 2008) a oficiálně navázal na odkaz předválečného Všehrdu. Spolek převzal staré stanovy, převzal staré seznamy členů a snažil se získat zpět původní majetek. Podle záznamů, které Všehrd uchovává ve svém archivu, probíhaly přípravy k obnovení spolku již v letním semestru roku 1990, o čemž svědčí i potvrzení Ministerstva kultury ČR o registraci časopisu Všehrd, které bylo vydáno dne 20.6.1990. (S.č.p.Všehrd, 1991-95) Všehrd ve snaze obnovit svou vydavatelskou činnost oslovil fakultní pedagogy a podařilo se mu získat příslib předání rukopisu některých z nich. Obnoven byl také Randův fond, jehož účelem bylo vyplácení stipendií potřebným členům podle dřívějšího modelu.

Ustavující valná hromada se konala v budově Právnické fakulty dne 14.10.1990 a starostou byl zvolen Igor Volný. Dle zápisů z jednání výboru se noví členové spolku vrhli do obnovy po hlavě. Již v zápisu z 25.10.1990 figurují jako sponzoři Živnobanka, která se stala významným sponzorem díky

členství jejího prvorepublikového ředitele Jaroslava Preisse, a Advokátní komora. Spolek získal od fakulty místnost, kde by mohl působit a snažil se získat další místnosti pro klubovnu Všehrdu, pro bufet a pro sklad knih. Po fakultě bylo požadováno vrácení knih, které dříve spolek vlastnil, leč bohužel neúspěšně. (S.č.p.Všehrd, 1991-95)

Všehrd již v březnu 1991 pořádal svůj ples, který se konal v Savarinu. Bylo upořádáno několik přednášek, mj. s Václavem Klausem, izraelským velvyslancem Yoelem Sherem a byla pozvána i Margaret Thatcherová. Během letního semestru 1991 byl pořízen první počítač, v červnu 1991 vyšlo nulté, obnovené číslo časopisu Všehrd. Správní výbor Všehrdu prošel v průběhu prvního roku působení několika personálními změnami a řešil některé problémy s nedostatkem financí na některé aktivity. I tak však za podpory sponzorů vykročil velice svižně. (S.č.p.Všehrd, 1991-95)

Dne 9. listopadu 1991 se konala valná hromada, kde byl opět zvolen starostou Igor Volný, byla projednána změna stanov a spolek zavrhl veškerá usnesení, která byla přijata po únoru roku 1948.

V akademickém roce 1991/92 se podařilo spolku uspořádat několik přednášek, rozdělit funkce jednotlivým členům správního výboru, založit Rašínův fond, ale hlavně získat mnohé finanční dary, které hnaly spolek kupředu. (S.č.p.Všehrd, 1991-95)

Na podzim se začínají objevovat první problémy s některými partnery a sponzory, Randův fond měl velké finanční problémy a hrozil mu zánik. Spolek se ocitl v poměrně velké finanční tísní, ovšem během roku 1993 se vše podařilo napravit díky příspěvkům sponzorů. Spolek organizuje další ples, zvyšuje náklad časopisu Všehrd, zakládá debatní klub a zve na fakultu další osobnosti, např. Jana Kalvodu. (S.č.p.Všehrd, 1991-95)

K 30.9.1993 rezignoval na funkci starosty Igor Volný, který spolek vedl od jeho obnovení. Funkci po něm převzal Petr Polák. Polák byl však zvolen až na náhradní valné hromadě, která se konala v prosinci, neboť ta řádná, listopadová, nebyla usnášeníschopná. Navíc se podařilo ještě před odchodem Volného vyřídit pohledávky, které Všehrdu vznikly na jaře roku 1993 a přesahovaly částku 700 000 Kč. Spolek dále vydával skripta a publikace pedagogů právnické fakulty, což také navyšovalo jeho příjmy a opět připravuje ples, tentokrát v Obecním domě. (S.č.p.Všehrd, 1991-95). Od roku 1993²⁶ však do České republiky přichází západní nakladatelství, která pedagogům za vydání jejich knih nabízejí výhodnější podmínky, kterým spolek více nemůže konkurovat. Vydavatelská činnost ve Všehrdu tak postupně upadá. (Vojtěch, 2011)

V akademickém roce 1994/95 byl opět starostou potvrzen Petr Polák, místostarostou byl zvolen Ján Lučan. K 5. výročí 17. listopadu byla na fakultě uspořádána výstava k připomenutí události 17. listopadu let 1939 a 1989. Všehrd na podzim 1994 předal dopis pražskému a zemskému rabínovi Karlu Sidonovi a omluvil se za jednání členů spolku v předválečném období, kdy byli ze spolku vyloučeni všichni členové židovského původu. Dopis byl zároveň doručen na izraelské velvyslanectví. Již tradičně spolek pracoval na organizaci plesu, který tentokrát uspořádal na Žofíně. Na jaře 1995 se spolek rozhodl zhotovit pamětní desku obětem 2. světové války při příležitosti 50 let jejího ukončení, která by byla umístěna v budově fakulty. Vytvoření desky se podařilo realizovat a můžeme ji dodnes vidět v budově naproti výtahům. Desku odhalil dne 5.5.95 pan Pavel Tigríd. Na konci letního semestru pak uspořádal Všehrd večírek na parníku na Vltavě. Časopis Všehrd, který od roku 1991 vycházel vždy

²⁶ V roce 1993 založilo německé nakladatelství C. H. Beck českou pobočku v Praze.

v deseti číslech za rok, byl během tohoto roku kvůli nedostatku příspěvovatelů zredukován na pět čísel. (S.č.p.Všehrd, 1991-95)

Na rok 1995/96 byl starostou Všehrdu zvolen opět Petr Polák, v průběhu listopadu a prosince proběhla rekonstrukce kanceláře, její nové vybavení nábytkem apod. V této podobě je kancelář dodnes. Spolek v onom roce zorganizoval krom plesu a několika přednášek významných osobností (Prof. Kruliš – Randa, Václav Klaus, J. Kalvoda a další) také koncert České filharmonie v Rudolfinu, který proběhl na začátku března roku 1996. V tomto roce se výbor spolku snažil obnovit původní počet vydávaných časopisů, leč periodicita byla nakonec nižší, než v minulých letech. (S.č.p.Všehrd, 1996-97)

Valná hromada dne 20. září 1996 nezačala klidně, když se ještě před schválením programu valné hromady rozpoutala diskuse o platnosti přijetí některých členů, kde vznikl spor mezi správním výborem a smírčím sborem. Rozpoutala se bouřlivá diskuse, která ten večer rozdělila Všehrd na dva tábory. Nakonec bylo jednání přerušeno a stanoven nový termín na 4.10.1996 Zde pak byl novým starostou zvolen Ján Lučan a dosavadní starosta Petr Polák se stal předsedou smírčího sboru. (S.č.p.Všehrd, 1996-97)

V roce 1997 pořádal Všehrd Kurzy ASPI a ples. Více se mi ze zápisů výboru nepodařilo vyčíst, protože v archivu chyběly. Spolek měl k 18.9.1997 celkem 258 členů. (S.č.p.Všehrd, 1998-2005). Počty členů také není možné přesně dohledat, neboť evidence členů mnohdy postrádá data ukončení členství a Všehrd po roce 1990 nevydával tradiční výroční zprávy.

V roce 1998 slavil spolek 130 let svého založení a Všehrd pro tuto příležitost připravil několik zajímavých akcí, mezi které patřil květnový ples v paláci Žofín a výstava, která se konala v listopadu a v prosinci 1998 v budově právnické fakulty. K tomuto výročí také plánoval vydání památníku, k čemuž bohužel nakonec nedošlo. Proběhla dvě celodenní školení v používání programů MS Word a MS Excel Na valné hromadě byl zvolen novým starostou Jan Matějčík. V prosinci se pak konala tradiční vánoční besídka s rozsvěcením stromečku v hale fakulty. Všehrd také spustil své první webové stránky v rámci webu právnické fakulty. Spolek měl 204 činných členů.

V roce 1999 spolek uspořádal několik přednášek, JUDr. Otokara Motejla, JUDr. Vojtěcha Cepla, Václava Klause a dalších, dále výlet na představení do Žižkovského divadla Jára Cimrmana. Dále proběhl Sportovní den a ples na Žofíně, který se tentokrát konal 22. 4. 1999, ačkoli bylo do března jeho uskutečnění nejisté z důvodu nedostatku financí. Všehrd také vydal několik učebnic. Mezi další akce patřil Parník, kurzy ASPI a školení programů MS Word a Excel a opět v závěru roku Mikulášská besídka. Na podzim měl spolek celkem 222 činných členů.

Rok 2000 začal lednovým slavnostním koncertem Všehrdu, který se uskutečnil v Rudolfinu. Další významnou akcí byl ples v paláci Žofín. Opět bylo zorganizováno několik přednášek osobností, mezi které patřil Pavel Rychetský, Otakar Motejl, či Miroslav Macek. K tradičním akcím již patřil Parník, Sportovní den a Mikulášská besídka. Proběhl také kurz ASPI. Starostou spolku byl zvolen Milan Fritz. Spolek měl 227 členů (S.č.p.Všehrd, 1998-2005) (S.č.p.Všehrd, 1998-2006)

V roce 2001 byl uspořádán další koncert a ples. Rok začal šachovým turnajem. Pozvanými osobnostmi, které měly přednášet na fakultě, byli Václav Klaus, Ivan Langer a Jiří Komorous, přednášející nakonec však nakonec přednášky zrušili. Proběhl také sportovní den a mikulášská

besídka. V tomto roce byla zrušena Nadace spolku českých právníků – Randův fond. Spolek začíná zažívat úpadek. Citelný je finanční úpadek a úbytek sponzorů. (S.č.p.Všehrd, 1998-2006)

Rok 2002 – Spolek pořádal opět ples na Žofíně a také několik přednášek (Vladimír Železný, JUDr. Foukal. Pro loňský úspěch se opakoval šachový turnaj, konal se též turnaj ve stolním tenise a sportovní den. V létě 2002 postihly Prahu povodně, které zaplavily krom metra a celých čtvrtí také národní knihovnu a suterén právnické fakulty, kde měl své dosud neprodané knihy také Všehrd. Na konci roku ve spolupráci se spolkem ELSA uspořádal Všehrd benefiční koncert na obnovu majetku fakulty. Na podzim spolek začal pořádat kurzy rétoriky. Dále se uskutečnil kurz ASPI, Mikulášská besídka. Na podzim se v zápisech objevuje otázka, jak získat nové členy do spolku, což svědčí o úpadku členské základny. Obnovena byla Randova nadace, ovšem její účel se liší. Od nynějška odměňuje studenty za přínos v jejich diplomových pracích. (S.č.p.Všehrd, 1998-2006)

V roce 2003 se uskutečnil již 13. reprezentační ples Všehrdu v paláci Žofín. Dále se uskutečnil Sportovní den a Squashový turnaj. Nechyběly ani kurzy ASPI. Na podzimní valné hromadě byl zvolen novým starostou Daniel Rinke. Na podzim se opět plánují kurzy rétoriky, Sportovní den a Mikulášská besídka. Spolek pořádal také vzpomínkovou akci k 17. listopadu, které se účastnil také pan Arnošt Lustig. (S.č.p.Všehrd, 1998-2006)

V roce 2004 se opět konal ples, který tentokrát Všehrd zadlužil. Dále kurzy ASPI, rétoriky, sportovní den, squashový turnaj a šachový turnaj. Spolek během tohoto roku vydal publikaci Němčina pro soudní tlumočníky. Z tohoto roku jsou v archivu webových stránek zachovány webové stránky Všehrdu, na kterých jsou stále dostupné informace a fotografie. Všehrd pro ně v tomto roce zaregistroval vlastní doménu www.vsehrd.cz a začal vydávat online časopis Všehrd na adrese www.vsehrd.info. (S.č.p.Všehrd, 2004-2011). Na podzim se stal starostou Ivo Jeník.

Rok 2005 se uskutečnila přednáška prof. Kruliše-Randy (nar. 1926), právnicka prof. Antonína rytíře Randy. Dále se konal sportovní den, Kurzy ASPI, turnaj ve squashi a parník. Poprvé záznamy nemluví o organizaci reprezentačního plesu, který spolek pořádal od roku 1991 nepřetržitě. Na podzim přednášel na právnické fakultě na pozvání spolku JUDr. Pavel Rychetský a také Přemysl Sobotka. (S.č.p.Všehrd, 1998-2006)

Roku 2006 se konal XV. reprezentační ples Všehrdu, přednášky Prof. Jana Sokola a docentů Jana Eichlera a Jana Ondřeje. Dále proběhl sportovní den, kurzy rétoriky a kurzy ASPI. Dále přednášel Vlastimil Tlustý a Renáta Vesecká. Na konci roku proběhla v hale fakulty tradiční Mikulášská besídka. (S.č.p.Všehrd, 2004-2011)

Od roku 2007 se z Reprezentačního plesu Všehrdu stává Reprezentační ples Právnické fakulty UK a spolek zaujímá pozici spoluorganizátora akce. V únoru se konala mimořádná valná hromada, na které byl zvolen novým starostou spolku Ondřej Kolín. Uskutečnily se také přednášky Petra Kubiceho a Zdeňka Tůmy, Dr. Jiřího Krátkého a Dany Kuchtové a Richarda Grabera, velvyslance USA. Proběhly také kurzy ASPI. Tento rok byl Všehrd méně aktivní než v minulých letech. Rok zakončila Mikulášská besídka. (S.č.p.Všehrd, 2004-2011)

V roce 2008 Všehrd opět působil jako spoluorganizátor plesu, který byl výjimečný svojí souvislostí s oslavami jubilea spolku. Na jaře organizoval přednášku Vlastimila Ježka, tehdejšího ředitele Národní knihovny, na téma nové budovy podle návrhu architekta Jana Kaplického a konferenci Reforma

právního vzdělávání a globalizace. Proběhly také kurzy právního systému ASPI, kurzy rétoriky a v závěru roku Mikulášská besídka. Tento rok oslavil Všeherd celých 140 let od svého založení a zmíněná konference byla největší akademickou akcí tohoto roku. Spolku se podařilo na čas poněkud vystoupit z období úpadku, do kterého se dostal během několika minulých let. (Forum, 2008 stránky 62-63)

Rok 2009 začal Všeherd výstavou fotografií studentů Lásky k Francii v obrazech. Výstava se uskutečnila při příležitosti předání půlročního předsednictví EU z rukou Francie České republice. V tomto roce Všeherd opět spolupracoval na přípravě Reprezenačního plesu PF UK a ve spolupráci s fakultou zorganizoval také sportovní den. Mezi přednášející, které Všeherd pozval, se zařadil ekonom Pavel Kohout, JUDr. Jiří Pospíšil a Dr. Michael Lehner. Dále zorganizoval kurzy rétoriky a kurzy ASPI a v závěru roku opět Mikulášskou besídku. (S.č.p.Všeherd, 2004-2011)

Rok 2010. Na začátku roku Všeherd zprovoznil zcela nové webové stránky moderního designu. V březnu proběhl Reprezenační ples Právnícké fakulty, který spolek opět spoluorganizoval. Dále proběhly kurzy ASPI, kurzy rétoriky, sportovní den a také přednáška. Dr. Erika S. Petersona. Spolek také spustil svou prezentaci na sociální síti Facebook.com. O průběhu akademického roku 2010/2011 více další kapitole (S.č.p.Všeherd, 2010-2011)

4.2 Historie Common Law Society

Založení Common Law Society je spojeno s osobou Kevina Gibbonse, pedagoga, který v 90. letech vyučoval na PF UK dějiny anglického práva. Když studoval na univerzitě ve Skotsku, zaujala jej rozmanitost činnosti studentských spolků, které jsou v západním světě velice rozšířené. Když v roce 1990 přijel do České republiky, velmi brzy se začal setkávat s profesory ze západních zemí, kteří měli zájem přednášet na PF, ale bohužel v té době nebyl na fakultě nikdo, kdo by je byl ochotný přijmout a jejich přednášky zorganizovat. Pokusil se proto založit spolek, který dostal jméno Lockhart (Gibbons, 2011). Poměry na fakultě však nebyly spolku nakloněny a během roku zanikl. Časem se ale myšlenka na založení spolku vrátila.

Kevin Gibbons si během podzimu 1997 vytipoval 12 schopných studentů ze svých kurzů, které postupně pozval na kávu a seznámil je se svým záměrem založit nový spolek. Když se většina z nich jeho nápadu přiklonila a podpořila jej, vyžádal si pro založení nového spolku povolení děkana Hendrycha. V únoru pak budoucí Common Law Society začalo připravovat stanovy a první přednášku Legal Aspects of Sexual Harassment, která se uskutečnila dne 18.3.1998. Stanovy spolku byly schváleny dne 14.4.1998. (mvcr.cz, 2008) Během letního semestru 1998 spolek zorganizoval ještě další tři přednášky. První Valná hromada se konala dne 8.6.1998 a prezidentem na ní byl zvolen Michal Havlík. Dalšími členy výboru se stali Jiří Hladík (pokladník), Dušan Malota (tajemník), Kevin Gibbons (viceprezident) Daniel Thelen, Jiří Buchvaldek a Václava Seredi. (CLS, 1998-2011). Ještě v Letním semestru 1998 začali členové CLS pracovat na prvním čísle CLS Bulletinu, předchůdce Common Law Review, které vyšlo na podzim 1998. (CLS, 1998-2011)

V novém semestru proběhlo několik dalších akcí. Byl uspořádán výlet na Blaník a několik přednášek, např. Jan Kuklík: Byl Londýn hlavním městem ČSR za 2. světové války? CLS se snažila pozvat Lorda Slynn, významného britského soudce, jehož přednáška se konala na jaře 1999. Spolek nezapomněl ani s přípravami společenských akcí. Probíhaly večery u kulečníku, proběhl vánoční večírek. Důležité bylo, že CLS získala svou první kancelář. Od začátku prosince 1998 její členové

„obývali“ místnost 301 na PF. V říjnu 1998 již spolek vykazuje 101 členů a na konci listopadu 153 členů. (CLS, 1998-2011)

V letním semestru 1999 začalo CLS pořádat literární semináře v kavárně v Týnské ulici. 23. dubna 1999 se uskutečnila přednáška Lorda Slynn, člena Sněmovny Lordů a někdejšího soudce Evropského soudního dvora. Po této přednášce měla následovat Afterparty, kam mohli přijít pouze členové CLS. Kevin Gibbons řekl, že ten den se stály na členství ve spolku fronty. (Gibbons, 2011). CLS před letními prázdninami vydalo další Bulletin a uspořádalo několik přednášek a společenských akcí. (NK, 2000) (CLS, 1998-2011)

V říjnu 1999 začínal semestr party nazvanou Requiem for Summer. Během zimního semestru spolek uspořádal 4 přednášky, turnaj v šipkách, vánoční party a také lyžařský výlet do Špindlerova mlýna. V prosinci vyšlo také poslední číslo CLS Bulletinu. V letním semestru 2000 se časopis přejmenoval na Common Law Review a pod tímto názvem byl registrován na ministerstvu kultury. CLS zprovoznila své webové stránky na fakultním serveru a na začátku roku byl spolku od PF zapůjčen první počítač. V letním semestru pak uspořádal turnaj v kulečnicku a také několik přednášek, převážně zahraničních hostů. Spolek také navázal spolupráci s Velvyslanectvím USA v ČR. Postupně klesala členská základna spolku, když v dubnu počet členů klesl na 91. (CLS, 1998-2011)

Zimní semestr 2000 opět začal opět Requiem for Summer Party, která se stává tradiční. od října do prosince 2000 byly zorganizovány 4 přednášky a 8 společenských akcí, mezi které patří např. výlet na Blaník, Bowling cup, nebo šipky. Počet členů klesl na 42, ale po novém roce začal opět růst a v květnu jich již bylo 91. V letním semestru 2001 byl spolek hodně činný. Uspořádal šest anglických přednášek a seminářů, české přednášky a také vzdělávací seminář Street Law. Spolek vydal první číslo Common Law Review a také CLS Newsletter. (NK, 1998-2007)

Nejdůležitější událostí podzimu 2001 byl fakt, že se spolku podařilo sehnat sponzora, který se stala mezinárodní advokátní kancelář Weil, Gotshal & Menges, LLP (dále WGM). Opět o něco vzrostla členská základna na 141 členů. Vyšlo také nové číslo Common Law Review a spolek uspořádal 6 přednášek a několik společenských akcí, např. Vánoční večírek či turnaj v šipkách. Také uskutečnil konferenci o právních profesích. (NK, 1998-2007)

V letním semestru 2002 spolek pokračoval v organizaci seminářů Street Law a také uspořádal několik exkurzí do advokátních kanceláří a kurzy vyjednávání a kurzy obchodu s nemovitostmi. CLS zprovoznila nové webové stránky a uspořádala několik společenských akcí. V červnu pak vyšlo CLReview. (NK, 1998-2007)

Zimní semestr 2002 opět otevřela uvítací party a také se uskutečnilo několik akademických akcí. Mezi nimi např. přednáška *Jak pracovat s médii*, nebo konference o právních profesích. Proběhla vánoční párky a další společenské akce. Od jara 2003 pak CLS organizovala pravidelná hospodská posezení, která se konala v pivnici U Pivrnce. V květnu vyšlo nové číslo CLReview, které se věnovalo tématu lidských práv. (NK, 1998-2007)

O zimním semestru 2003 se konala již tradiční hospodská posezení U Pivrnce. Zástupci spolku se vydali do Kutné Hory a na konferenci o pracovním právu nebo přednášku JUDr. Vojtěcha Cepla. (CLS, 2003) Spolek pracoval na nových webových stránkách, které byly spuštěny v lednu 2004. V letním semestru 2004 pak proběhly celkem 3 anglické přednášky a 4 přednášky české. Spolek opět zval

studenty na společenské akce, jako např. Back to School Party nebo Ochutnávka znamenitých vín. Tento rok vydala CLS celkem 4 bulletiny a také časopis CLReview. (NK, 1998-2007)

V druhé polovině roku 2004 navštívil CLS např. JUDr. Karel Muzikář, který na *Konferenci o právních profesích* přednášel o aspektech advokacie v obchodních věcech. Spolek se vydal na výlet na Karlštejn a uspořádal bowlingový turnaj, kde na vítěze čekala lahev sektu. Ze zimního semestru 2004 se mi bohužel nepodařilo zprávy o pořádaných akcích dohledat. (NK, 2004-2010)

V letním semestru roku 2005 se uskutečnily 4 kavářské semináře. Zástupci spolku v čele s Kevinem Gibbonsem se vypravili do Brna, kde bylo domluvené setkání se studenty PF Masarykovy univerzity, jehož cílem bylo založit pobočku CLS v Brně. Bohužel se akce příliš nepodařila, protože dorazilo pouze 5 zájemců, přesto bylo CLS Brno založeno. Jeho činnost ale netrvala dlouho. Na fakultu zavítal Mirek Topolánek, který přednášel na téma *Vize Evropy z konzervativního pohledu*. (NK, 2004-2010).

V zimním semestru 2005 se uskutečnil další seminář Street Law, přednáška profesora Erica Steina nebo seminář *Ochranná známka Společenství*, který vedl Jan Převrátíl. Pro studenty byla připravena párty k výročí 17. listopadu a CLS vyrazilo také do kina na premiéru filmu Harry Potter and the Goblet of Fire. V zimě se vyrazilo již tradičně do Krkonoš za lyžováním. V letním semestru 2006 na fakultu zavítali Prof. JUDr. Jiří Přebánem, DrSc. s přednáškou *Svoboda projevu a náboženská nesnášenlivost v Británii* nebo JUDr. Jaromír Jirsa s tématem *Aktuální situace v české justici se zaměřením na uplatnění absolventů právnických fakult*. (NK, 2004-2010)

Podzim 2006 pokračovaly kavářské semináře, kde se prosazují aktuální témata. Rok po úmrtí Rosy Parskové pořádá CLS vzpomínkovou přednášku a následně sérii přednášek Franka E. Schwelba, soudce odvolacího soudu ve Washington DC, spojených s tematikou lidských práv. Nechyběly však ani párty pro studenty. V letním semestru začíná CLS organizovat Lá mavici, párty k „přelomení“ pětiletého studia do druhé poloviny. Na kavářské semináře zavítal např. Mgr. Petr Kuhn, M.B.A. s tématem *Law & Economics* a uskutečnily se i další přednášky. (NK, 2004-2010)

V říjnu 2007 začínal 10. akademický rok spolku. Akademický rok otevřela CLS Welcome party a výletem na Křivoklát. Na Rosa Parks Memorial přišel přednášet ombudsman JUDr. Otakar Motejl a dále se konaly Kavářské semináře a vánoční večírek. Na letní semestr 2008 byl kromě Lá mavice a několika kavářských seminářů připraven Týden právních profesí. Zástupcům spolku se podařilo založit studentskou Právní poradnu. Velkou akcí byly oslavy deseti let činnosti CLS v Karolinu. (NK, 2004-2010)

CLS slavilo na jaře, Česká republika slavila na podzim. 28. října 2008 uplynulo 90 let od založení samostatného Československa a při té příležitosti CLS pořádalo přednášku *Vojenské aspekty vzniku a existence Československa*. Přednáška Rosa Parks Memorial se zase zaměřila na zvolení Baracka Obamy prezidentem USA. V zimě členové spolku vyrazili již po desáté na hory do Krkonoš.

Na letní semestr 2009 CLS připravilo Panelovou diskusi na téma *Nové metody výuky práva*. Pro sportovní nadšence byly otevřeny kurzy golfu. (CLS, 2009-2011)

Předchozí akademický rok, tedy rok 2009/2010, byl rokem nebývale velkého nárůstu členské základny. Napomohly tomu jazykové kurzy, které spolek pořádal pro své členy. K dalším důležitým událostem patřila spoluorganizace přednášky prezidenta Václava Klause k výročí Sametové revoluce.

Spolek začal více propagovat kavárenské semináře a jejich množství začalo růst. Proběhla další přednáška Memorialu Rosy Parksové a proběhl také Den spolků, který CLS organizovalo na podporu členské základny všech spolků na fakultě. Největší akcí akademického roku byla nejspíš Panelová diskuse na téma Nezávislost justice, která se konala v dubnu 2010. Spolek tentokrát organizoval akce i o letních prázdninách. Konkrétně šlo o letní školy interpretace práva a o letní školu pro budoucí prváky, která spolku také pomohla k rozšíření členské základny.

Tak spolek vstoupil do akademického roku 2010/2011. (CLS, 2009-2011)

4.3 Prostředí právnické fakulty v akademickém roce 2010/2011

Proč na Právnické fakultě UK vznikly již čtyři odlišné spolky? Soubor faktorů, kterými jsou samotná právní věda, dispozice budovy, systém výuky, celkový počet studentů, konkurence i dostupnost finančních prostředků vytváří na právnické fakultě pro studentské spolky velice příznivé podmínky. Současné vedení fakulty je studentským spolkům nakloněno a podporuje jejich akce, případně samo vybízí k uspořádání akcí přímo v budově fakulty²⁷. Není proto divu, že zde existují hned čtyři činné spolky, které doplňují monotónní akademickou půdu mnoha společenskými, akademickými i vzdělávacími akcemi. Studenti právnické fakulty tak mají během semestru obrovské množství příležitostí, jak naložit se svým časem. Každý spolek se snaží na svou akci přilákat co nejvíce účastníků a mezi spolky vzniká soutěž o nové členy i o prestiž.

Prvním aspektem, který zapříčiňuje možnost rozvoje spolků na právnické fakultě, je právní věda sama. Právo bylo vždy spojeno s politikou a aktuálním děním ve státě. Zároveň je to prestižní oblast studia. Studentské spolky tak mají vždy v zásobě široké spektrum témat, kterými se jednak zabývají významné osobnosti společnosti a která jednak zajímají spolužáky, protože ti je budou také jednou řešit.

Prvorepubliková novoklasicistní budova právnické fakulty dle návrhu architekta Jana Kotěry je pro potřeby studentů i pedagogů velice dobře navržena. Hlavní hala (ve fakultním žargonu „bazén“), do které prochází denní světlo prosklenou střechou, je „uzlem“ celé fakulty. Dveře většiny učeben směřují právě do hlavní haly, takže každý okamžitě zjistí, zda se v ní něco děje. Budova sama je tedy prvkem, který studenty práv stmeluje a také místem, kde mohou spolky získávat své nové členy (viz. kap. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**) Na druhou stranu budova odděluje právníky od okolního světa univerzity a nenutí je, aby využívali jiné prostory.

Také systém výuky práv je spojujícím článkem. Všichni studenti mají velkou část předmětů společnou, což napomáhá vzájemnému lepšímu poznání studentů. Také fakt, že veškerá výuka probíhá v jedné budově, je výhodou. S tím souvisí celkový počet studentů fakulty, který dosahuje téměř 4000. Spolky tak mají poměrně velké množství potencionálních hostů na své akce.

²⁷ Vedení právnické fakulty se na studentské spolky obrátilo například s žádostí o uspořádání akce Právníci pro Japonsko, jejíž výtěžek by šel na pomoc Japonsku, které v březnu 2011 zasáhla ničivá vlna tsunami a následně zde došlo k havárii v jaderné elektrárně Fukušima. Dne 29.3. 2011 se v hlavní hale fakulty uskutečnil nadační koncert Právníci pro Japonsko.

Konkurence mezi spolky vytváří soutěživé prostředí, kdy se každý ze spolků snaží na své akce přilákat co nejvíce klientů (studentů), pozvat co nejzajímavější hosty a zvýšit tak vlastní prestiž. Fakt, že na právnické fakultě figurují čtyři studentské spolky, přispívá k větší pestrosti programu.

Oblast práva vždy byla provázána také s prestiží a mnohým právním kancelářím a nakladatelstvím o prestiž jde. Studentské spolky si častou zvou významné hosty a je otázkou prestiže právních firem, aby na akci spolku mohlo být prezentováno jejich logo. Proto se zde skýtá velký prostor pro spolupráci a sponzoring. Pokud spolek sežene sponzora, má mnohem méně starostí se sháněním peněz a může se soustředit na zvyšování kvantity a kvality svých projektů. Pokud tvoří více kvalitních projektů, pak má menší problém sehnat sponzora a také má větší potenciál získat nové členy, kteří „chtějí být u toho“.

4.4 Spolek českých právníků Všehrd a Common Law Society na PF UK

Jak spolek Všehrd, tak Common Law Society jsou s Právnickou fakultou existenčně spojeny. K této instituci směřují jak jejich cíle, tak jejich činnost. V následující části sleduji nejen vztahy spolků a fakulty, ale i velikost spolků, jejich růst a další záležitosti.

4.4.1 Cíle spolků

4.4.1.1 Cíle Všehrdu

Spolek si své cíle vytkl ve stanovách takto: „Cílem Spolku je podporovat snahy členů po vzdělání v oboru věd právních a státních, po sebevzdělání, rozvíjet jejich styky domácí i zahraniční, odborné i společenské a podporovat zájmy právnického stavu vůbec.“ (S.č.p.Všehrd, 2010-2011) Těchto deklarovaných cílů se snaží dosáhnout pomocí organizace přednášek a seminářů, pořádání společenských akcí, vydávání odborných právních publikací a periodik, udržování kontaktů s podobnými spolky v zahraničí a díky zřizování a správě nadačních fondů.

Cílovou skupinou spolku je tedy tzv. právní stav, tedy budoucí a současní právníci. Ovšem zaměření, jak uvidíme, je spíše na budoucí právníky, tedy studenty práv. Pro ty jsou organizovány jednotlivé akce.

Za více než stočtyřicetiletou historii spolek stanovy několikrát změnil, a to hlavně části věnující se správě spolku, které byly několikrát přizpůsobeny aktuálnímu obrazu spolku a jeho potřebám. Cíle, které zde sledujeme, se měnily méně výrazně a zůstaly po celou historii prakticky stejné.

Dochovaly se nám nejstarší stanovy spolku s datem 5.3.1868 (S.č.p.Všehrd, 1868). §1 stanov uvádí, že „Účelem spolku jest, aby podporovaly se v něm snahy členů po vzdělání se v oboru vědy právní i státní a aby pěstovala se vzájemnost mezi nimi.“ Prostředky, kterými začínající Všehrd dosahoval cílů, byly (§2) přednášky, čtení a právnické rozpravy, podporování všech zájmů právníkům českým společných, ušlechtilá zábava, výlety a zpěv.

Stanovy z roku 1912 uvádějí, že „*účelem spolku jest podporovati snahy členů po vzdělání v oboru věd právních i ostatních, po sebevzdělávání vůbec a pěstovati vzájemnost mezi nimi*“²⁸ Prostředky k tomu určené jsou přednášky, čtení, právnické rozpravy a odbory. Stejným způsobem popisují účel spolku stanovy z roku 1913.

V roce 1922, kdy byl spolek, jak později uvidíme po přerušení činnosti obnoven, rozšiřují stanovy výše zmíněné cíle Všehrdu takto: „... *podporovati zájmy domácí i cizí, odborné i společenské a podporovati zájmy československých právníků vůbec. Zejména má se starati o družnou spolupráci se členy ostatních československých spolků právnických a státovědeckých.*“²⁹. Tyto cíle se nemění ani ve stanovách z let 1931 a 1933. Prostředky, které mohou být k naplnění cílů použity, se během této doby nemění.

Stanovám Všehrdy do roku 1918 se blíže věnuje Ratmír Šunkevič ve své diplomové práci Dějiny a archiv spolku českých právníků Všehrd 1868 – 1918, která je k dispozici v knihovně Filosofické fakulty UK. Přehledné sledování změn ve stanovách není účelem této práce.

4.4.1.2 Cíle Common Law Society

Ve stanovách CLS jsou vytčeny tyto cíle:

- „*podporovat studium a povědomí o právu, právních systémech a právní historii zemí Common Law a práva EU na PF UK a diskusi o jakémkoliv právním tématu zejména v anglickém jazyce (i když se nebude přímo týkat Common Law),*
- *povzbuzovat srovnávací studium práva, politického systému a společnosti zemí kontinentální tradice a tradice Common Law,*
- *rozvíjet kontakty mezi učiteli a studenty PFUK na jedné straně a akademickou i profesní právnickou komunitou v zemích Common Law na druhé straně,*
- *formálně i neformálně sblížovat zájemce o výše uvedené cíle z PFUK a z širší právnické komunity a*
- *vzhledem k členství České republiky v EU a k rostoucímu vlivu Common Law na právo evropské a mezinárodní, organizovat vzdělávací aktivity, které pomohou studentům PFUK v jejich budoucí kariéře.*“ (CLS, 2008)

Cíle jsou tedy vymezeny daleko konkrétněji a všechny odkazují k anglo-americkému právu (Common Law). Tomuto tématu se však nevěnují všechny akce, které pořádá CLS.

Vytčených cílů se CLS snaží dosáhnout pořádáním přednášek a dalších akademických akcí, uskutečňováním vzdělávacích projektů a také organizací společenských akcí. Mezi další prostředky dosažení cílů má sloužit také vydavatelská a publikační činnost a organizace akademických a studijních výměn. Další cíle jsou obsaženy v §1.

²⁸ Archiv UK, Vřestudentský archiv 1882 – 1953, Archiv Všehrdy – spolku českých právníků, karton 326, stanovy S. č. p. Všehrd z roku 1912

²⁹ Archiv UK, Vřestudentský archiv 1882 – 1953, Archiv Všehrdy – spolku českých právníků, karton 326, stanovy S. č. p. Všehrd z roku 1922

Cílovou oblastí spolku je tedy právo obecně a cílovou skupinou jsou právníci. Vzhledem k působnosti spolku na Právnické fakultě Univerzity Karlovy je drtivá většina projektů určena právě studentům práv.

Cíle CLS se od jejího vzniku výrazně nezměnily, pouze před vstupem České republiky do EU se spolek snažil přispět k přípravám ČR na vstup do eurozóny. Před květnem 2004³⁰ také ve stanovách chybělo zaměření na právo EU.

Stanovy se měnily v průběhu třináctileté historie CLS několikrát. Stanovy spolku při jeho založení byly výrazně inspirovány stanovami spolku ELSA Praha a rozrůstajícímu spolku postupně přestávaly vyhovovat. V prvních letech se na téměř každé valné hromadě upravovalo znění stanov, vždy však v maximálně pěti bodech. Na 2.5.2005 byla svolána mimořádná valná hromada (viz dále), na které došlo k dosud nejvýraznějším a nejpodstatnějším organizačním změnám. (CLS, 1998-2011) Bylo zde do stanov např. zaneseno pevné datum valné hromady, která se schází v budově PF každé 5. pondělí semestru v 19:30 (CLS, 2008)

4.4.2 Členská základna spolků

4.4.2.1 Členové Všehrdu

Všehrd rozeznává čtyři druhy členství, a to čestné členství, činné členství, přispívající členství a zakládající členství³¹. Stanovy se řídí zákonem č. 83/1990 Sb., O sdružování občanů, dle kterého nemůže být nikdo nucen stát se členem dle §3 (83/1990Sb, 1990).

Čestné členství uděluje Valná hromada na návrh Správního výboru osobnostem, které se „významným způsobem zasloužily o spolek, právníkový stav nebo o rozvíjení právního řádu“ (S.č.p.Všehrd, 2008 čl. III.)

Činným členem se může stát kterýkoli student právnické fakulty v ČR, nebo její absolvent a to do pěti let od absolvování. O přijetí člena (i členů z jiné než právnické fakulty) rozhoduje Správní výbor.

„Přispívajícím členem se může stát absolvent právnické fakulty, který přispívá“ spolku zvláštním členským příspěvkem. O jeho přijetí rozhoduje Správní výbor. (S.č.p.Všehrd, 2008 čl. III.)

„Zakládající členství vzniká na základě smlouvy o zakládajícím členství mezi spolkem a právnickou či fyzickou osobou, která se v této smlouvě zaváže finančně či jinak podporovat spolek“ Stanovy neukládají, kdo a jestli takovéto členství někdo schvaluje. (S.č.p.Všehrd, 2008 čl. III.)

Příspěvky na jeden správní rok se odvíjí od typu členství a stanovuje je Valná hromada či smlouva v případě zakládajícího člena. Zakládajícího členství se v současnosti ve spolku nevyužívá. Činní členové platí v současnosti 200 Kč a přispívající členové 600 Kč. Čestní členové příspěvky hradit nemusí. (Lajsek, 2011)

³⁰ Česká republika je členskou zemí Evropské unie od 1. května 2004.

³¹ V abecedním pořadí

Pouze činný člen může být zvolen do funkcí Starosty, jednatele, či jiného člena správního výboru. Pouze činní a přispívající členové disponují na Valné hromadě hlasovacím právem. (S.č.p.Všehrd, 2008). Zánik členství určuje článek IV. platných stanov.

Počet členů se v průběhu historie značně měnil. Od roku 1968 až do poloviny 90. let se pohyboval mezi jedním a dvěma sty, pouze ojediněle tato čísla lehce překonal, nebo pod ně poklesl. Po roce 1900 se počet členů zvýšil a roku 1903 měl 258 členů, roku 1906 uvádějí prameny 350 členů a v roce 1910 již 750 členů. (S.č.p.Všehrd, 1891-1947). Po vzniku republiky členská základna nebývale narostla: roku 1922 celkem 1779 členů, roku 1925 měl spolek 1956, roku 1928 pak 2831 členů. (S.č.p.Všehrd, 1928). Počet členů se dále zvyšoval. Roku 1936 jich bylo 4250, o rok později již 4640. Pak ovšem přišla válka spojená s uzavřením českých vysokých škol, krátké obnovení činnosti v roce 1945, ale pak dlouhá odmlka v období komunismu.

Z let po obnovení spolku se mi čísla nepodařilo dohledat. V roce 1997 má spolek již 258 členů, o rok později 204, v roce 1999 222 členů a v roce 2000 dokonce 277 členů. Pak ale začal postupný úpadek a členové ubývali. Pro roky 2001-2004 počet členů chybí, v roce 2005 jich bylo 93, pak počet dále klesal až na přibližně 40 členů v roce 2008/09. Dnes má spolek 57 členů.

4.4.3 Členové Common Law Society

CLS rozlišuje dva druhy členství, tedy řádné a čestné.

Řádné členství je buď jednoroční, nebo doživotní. Členové obou forem řádného členství mají stejná práva (viz dále), liší se pouze výší členských poplatků. Standardně členové platí členské příspěvky na období jednoho roku, které začíná vždy dnem, kdy mělo členství zaniknout. (§3 bod 2) (CLS, 2008)

Členem sdružení se může stát „*jakákoliv fyzická osoba starší 17 let, která o to projeví zájem*“ Členem se stává v okamžiku, kdy jej tajemník sdružení zapíše do seznamu členů. (§3 bod 3). Žadatel o členství musí předložit přihlášku se svými kontaktními údaji a musí souhlasit se stanovami a se zpracováním svých osobních údajů sdružením. Je možné vyplnit elektronickou přihlášku, jejíž formulář je dostupný na webu sdružení.

Členové disponují na valné hromadě právem hlasovacím, mohou být voleni do orgánů sdružení (viz níže) a také se mohou přednostně účastnit projektů, které mají omezenou kapacitu. Povinnostmi řádného člena je dodržovat stanovy sdružení a platit členské příspěvky. (CLS, 2008)

Členské příspěvky jsou odvozeny podle toho, zda si přeje být dotyčná osoba členem sdružení pouze omezenou dobu, nebo doživotně. Za členství na jeden rok člen platí 100 Kč, pokud jde o nováčka a 50 Kč, pokud dotyčný prodlužuje své členství. Pokud má zájem žadatel o celoživotním členství ve spolku, pak zaplatí jednorázově částku 500 Kč.

Čestné členství uděluje Výbor se souhlasem Revizní komise. O udělení čestného členství rozhoduje dvoutřetinová většina členů Výboru. Zajímavé zde je, že čestný člen disponuje stejnými právy, jako člen řádný, je ovšem osvobozen od placení členských příspěvků. (CLS, 2008)

Členská základna CLS se během prvního roku také poměrně rozrostla. Na konci roku 1998 měl spolek 153 členů. Pak ale počet členů klesl až na 42 na konci roku 2000. Pak se ale členská základna

začalo opět rozrůstat a již v květnu 2001 měl spolek 91 členů. Na začátku roku 2002 měl spolek již 141 členů. O rok později to bylo již 184 členů. Z let 2004 – 2008 bohužel jsem bohužel neměl k dispozici informace. V roce 2009 je počet členů 161, v březnu 2010 již 336, v listopadu 2010 již 484 a v březnu 2011 celkem 511. (CLS, 1998-2011)

4.4.4 Jak vedení fakulty vnímá zkoumané spolky

Vedení fakulty podle slov děkana PF prof. JUDr. Aleše Gerlocha, CSc. (2011) a proděkana JUDr. Jiřího Hřebejka (2011) vnímá fakulta spolky jako partnery, kteří však musí požadavky a rozhodnutí vedení fakulty respektovat. Zároveň spatřují v činnosti spolků přínos³² pro studium na fakultě a v častých návštěvách osobností spatřují určitou prestiž³³.

Pouze v období před volbami nepovažuje vedení fakulty za rozumné, aby byli na fakultu zváni političtí představitelé, protože by jejich vystoupení mohla být použita jako volební agitace.

4.4.5 Sídla a zázemí spolků

Oběma zkoumaným spolkům poskytuje právnická fakulta prostory, ve kterých mají vlastní kanceláře. Pronájem kanceláří je ošetřen smluvně a spolky platí fakultě nájemné v symbolické výši. K místnostem spolků odkazuje v rozhovoru děkan Gerloch (2011)³⁴

Kancelář spolku Všehrd je umístěna v levém křídle budovy v přízemí vedle postranního schodiště. Číslo dveří kanceláře je 29³⁵. Jedná se o dvě propojené místnosti, které původně měly vlastní vchod, ovšem dveře č. 30 jsou uzamčené. V pravé místnosti (29), která slouží jako přijímací místnost, se nachází sedačky pro hosty a pracovní stůl s počítačem. Zde Všehrd prodává vstupenky na své akce. V levé místnosti je úřadovna starosty, kde se schází správní výbor spolku. V této místnosti jsou také umístěny historické knihy a alba Všehrdu.

Kancelář Common Law Society se nachází ve druhém podlaží v levém křídle budovy, číslo dveří č. 224. Kancelář CLS je pouze jedna místnost, kde proto není možné oddělit přijímací a soukromou část, jak je to u kanceláře Všehrdu. Kancelář je vybavena moderním nábytkem, sedačkou a několika křesly. Dle mého názoru kancelář působí méně formálním dojmem, než kancelář Všehrdu.

³² „Tak určitě je to přínos, protože řada aktivit bez spolků by buď vůbec nebyla anebo na velmi omezené úrovni. Oni vlastně navazují na studijní oblast určitými aktivitami, které jsou dobrovolné samozřejmě, ale které vhodně doplňují aktivity studijní. To znamená, ať už to jsou besedy anebo jsou to určité vlastně jakoby nepovinné aktivity rozvíjení právních dovedností. Velmi časté jsou diskuze i s představiteli nejenom právní praxe, politické praxe, ale i s učiteli fakulty, které se zabývají některými aktuálními otázkami práva, které by se zřejmě v takové podobě a v takovém rozsahu nediskutovaly.“ 00:04:04-9 (Gerloch, 2011)

³³ „Skutečně sem ty spolky jaksi dostanou i, dá se říct, dost významné funkcionáře, minulý týden tady byl třeba ministr spravedlnosti, který je právník a který tady měl vystoupení a besedu se studenty na téma nový občanský zákoník a reforma justice, takže je to rozhodně doplňková činnost.“ 00:05:01-5 (Hřebejk, 2011)

³⁴ „My jsme se celkem tradičně snažili o to, aby (spolky) měly i určité materiální podmínky, čili trochu je problém prostorový na fakultě, takže Juristé jako poslední (nejpozději založený spolek) jsou na tom nejhůř, ale ostatní spolky mají místnost. Nejlépe je na tom Všehrd, je třeba říct asi, který (na fakultě) působí nejdéle v tomto směru, ale i ty další dva (spolky CLS a ELSA), mají tedy možnost nějaké základny.“ 00:03:06-6 (Gerloch, 2011)

³⁵ Dveře na právnické fakultě jsou označeny vlastním číslem. Číslování dveří začíná v pravém křídle budovy blíže vchodu a proti směru hodinových ručiček. V horních patrech jsou čísla trojmístná, kde číslo patra určuje číslo v řádech sta.

4.4.6 Akce na fakultě

Spolky pořádají některé své akce, především přednášky pozvaných pedagogů a veřejně známých osobností v učebnách právnické fakulty. Všechny fakultní spolky musí při pořádání akcí ctít několik zásad, které upravuje dokument „Zásady spolupráce vedení Právnické fakulty UK a studentských spolků na fakultě.“ (Příloha č. 1)

„Spolky ve své činnosti musí ctít nejen právní řád České republiky, ale i akademické tradice, zvyklosti, zdvořilost a slušnost ve vystupování“ (Příloha č.1, bod 3). Každou akci, která má proběhnout na fakultě, je třeba oznámit vedení fakulty. *„V případě organizace akcí, jíž se zúčastní představitelé státu, velvyslanci či jiní významní státní, popř. političtí představitelé České republiky nebo ze zahraničí, bude tato včas předem projednána s vedením fakulty“* (Příloha č.1, bod 6). Akce nesmějí zasahovat do vyučování a nijak je narušovat.

Některé akce iniciuje sama fakulta a poprosí spolky o jejich realizaci. Tak tomu bylo např. při organizaci koncertu „Právníci pro Japonsko“, jehož výtěžek byl poslán do zemětřesením a vlnami tsunami zasaženého Japonska³⁶. Organizace akce se pak stala předmětem sporu mezi spolky (viz níže).

Jak již bylo uvedeno, spolkům jsou poskytovány prostory na organizaci akcí bezplatně. Pokud má být hostem nějaká významná osoba, přeje si fakulta, aby o akci věděla včas, aby mohl děkan jakožto zástupce fakulty hosty přivítat

Fakulta si klade některé další podmínky tam, kde by mohlo dojít k újmě na zdraví či majetku. Požaduje například, aby byl spolek pro tyto případy na dané akci pojištěn

4.4.7 Propagace na fakultě

Vedení právnické fakulty umožňuje spolkům využívat prostory, kam spolky mohou umístit vlastní nástěnky, případně v omezené míře využívat nástěnky fakultní. Na nástěnky spolky umísťují poznámky a oznámení ve formě tištěných plakátů. Zde bych chtěl říct, že hodnocení plakátů mou subjektivní a laickou snahou o hodnocení plakátů, které se může lišit od pohledu profesionála.

CLS na většinu svých akcí připravuje barevně tištěné plakáty, které mají jakousi korporátní identitu. Vždy obsahují centrální grafiku, či fotografii doplněnou o název akce a místo a čas konání, které jsou v barevných polích. Dále na plakátech najdeme název spolku, logo spolku a logo generálního sponzora, kterým je advokátní kancelář WGM Nově obsahují také logo druhého sponzora, jímž je nakladatelství C. H. Beck.

Plakáty Všehrdu nemají na první pohled stejnou korporátní identitu, nicméně společné prvky se na nich objevují. Pro Všehrd je velice důležité jeho logo – hlava psa, který se objevoval ve znaku spolku od jeho počátku. Plakáty Všehrdu jsou barevné, většinou tvořené barevnou fotografií, do které jsou umístěny informační panely, většinou umístěné po stranách. Na plakátech najdeme také loga sponzorů.

Oba spolky plakáty prezentují na nástěnkách, které jsou rozmístěny po fakultě. Oba spolky mají hlavní nástěnky umístěné v prostoru před vstupem do hlavní haly PF. Nástěnka CLS je umístěna na

³⁶ Zemětřesení v Japonsku, které dne 11.3.2011 dosáhlo intenzity 8,9 stupně Rychterovy stupnice, vyvolalo vlnu tsunami, která zdevastovala pobřeží a poškodila reaktory v jaderné elektrárně Fukušima. (ceskenoviny.cz, 2011)

pravém sloupku při vchodu do hlavní haly právnické fakulty, kudy prochází nejvíce lidí. Nástěnka Všehrdu je pak otočena směrem k východu z budovy.

Další nástěnky jsou umístěny přímo u kanceláří spolků, tedy v levém křídle budovy v přízemí (Všehrd) a v druhém patře (CLS). Zde má výhodu Všehrd, protože se poblíž jeho kanceláře nachází tzv. Coffee Break, tedy stánek s občerstvením. V okolí tohoto místa jsou umístěny také nástěnky spolků ELSA a Juristi.

Dále spolky využívají nástěnky, které se nacházejí vedle dveří jednotlivých učeben, obzvláště když se v dané místnosti koná přednáška. Upozornění na pořádané akce všech spolků se průběžně objevují na plazmových obrazovkách, které jsou na fakultě rozmístěny pro potřeby studijního oddělení. (Vikarská, 2011 str. 9)

Spolky také využívají možnost informovat o významných akcích přímo na stránkách fakulty (prf.cuni.cz, 2006-2010). V archivu aktualit je možno dohledat informace o pořádání přednášek spolků až do roku 2006.

4.4.8 Další formy propagace spolků

Propagace je jednou ze základních složek úspěchu neziskové organizace. Jak Common Law Society, tak Všehrd používá další druhy propagace, které zmíním v další části.

4.4.8.1.1 Sociální sítě

Sociální sítě jsou fenoménem dnešní doby. Jako prostředek komunikace je používá ohromné množství lidí. V České republice je nejpopulárnější sociální sítí Facebook, který má celosvětově více než 500 milionů uživatelů a v ČR jej používají téměř tři miliony uživatelů (Facebook.com, 2011) (portiscio.net, 2011).

Common Law Society má na Facebooku založenou skupinu, která má 480 členů³⁷. Přes tuto skupinu propagují její členové většinu akcí. V období od 1.9.2010 do 15.6.2011 zde bylo vytvořeno 102 událostí, které skutečně proběhly. Mimo oficiální skupinu užívá výbor CLS svou interní skupinu, kde se vyjadřují k interním věcem spolku. Dále prostřednictvím stránek Buddy Program Common Law Society informují zahraniční studenty, kteří v ČR studují v rámci programu Erasmus, o nejbližších setkáních „erasmáků“ (CLS, 2010). Na začátku května 2011 byla založená nová tzv. fanpage Common Law Society, která zatím není tolik navštěvovaná, ale spolek plánuje většinu informací přesunout právě sem.

Spolek českých právníků Všehrd provozuje na Facebooku stránku, která má 472 fanoušků³⁸. Za stejné období, tedy od 1.9.2010 do 15.6.2011 Všehrd vytvořil 19 událostí. Všehrd od dubna 2011 zveřejňuje na svých stránkách také fotografie z uplynulých akcí.

Facebook se stal také předmětem sporů mezi spolky, kterým věnuji samostatnou kapitolu.

³⁷ stav k 20.6.2011

³⁸ stav k 20.6.2011

Nespornou výhodou Facebooku je možnost sledovat, kolik pozvaných lidí se akce hodlá zúčastnit, kolik lidí svoji účast zvažuje a také jaká je celková odezva, což je také důležitý údaj pro možné vylepšení PR.

4.4.8.1.2 Webové stránky

CLS provozuje vlastní webové stránky www.society.cz. Stránky fungují jako rozcestník informací. Zde se spolek snaží udržovat aktuální kompletní seznam akcí, dále zde funguje archiv článků, fotogalerie, elektronický formulář přihlášky, kterou mohou vyplnit žadatelé o členství a jsou zde také přihlašovací formuláře pro zájemce o Letní školy. Dále zde člověk nalezne stanovy spolku, kontakty, informace a odkazy na generálního sponzora advokátní kancelář WGM. a na další partnery.

CLS provozuje web již od roku 1998, kdy stránky fungovaly pod fakultní doménou cls.prf.cuni.cz. Staré webové stránky spolku je možné dohledat ve webovém archivu Národní knihovny. (NK, 1998-2007)

Všehrd provozuje vlastní webové stránky www.vsehrd.cz od roku 2004. Stránky mají od ledna 2010 nový design. Na webu najdeme aktuální a kompletní seznam akcí doplněný o fotoalba, kontakty na vedení spolku, odkazy na partnery, stručnou historii spolku a odkazy na časopis Všehrd a Randovu nadaci. Jsou zde také informace pro zájemce o členství. Přihlášku je možno poslat prostřednictvím e-mailu.

K propagaci přednášek se zajímavými osobnostmi a dalších velkých akcí využívají oba spolky univerzitní portál UKacko.cz. Všehrd pak navíc stránky Studentské unie UK, jejíž je členem.

Velice účinná forma propagace je osobní doporučení, které se snaží současné vedení Common Law Society prosazovat a prosí své členy o šíření informací mezi jejich přátele.

4.4.9 Financování spolků

Vedení PF UK spolkům jako takovým finančně nepřispívá. Za formu podpory považuje zvýhodněné pronájmy kanceláří spolků a bezplatné užívání místností pro přednášky.³⁹⁴⁰

4.4.9.1 Financování Všehrdu

Spolek českých právníků Všehrd je financován vícezdrojovým způsobem financování, které zajišťují primárně sponzoři z řad právních společností. Hlavními sponzory Všehrdu jsou společnost Wolters Kluwers ČR, a. s., která se podílí na organizaci kurzů ASPI a spolek podporuje minimálně od r. 2000, dále právní nakladatelství C. H. Beck, které poskytuje Všehrdu krom právní literatury také finanční podporu. Mezi další partnery patří česká advokátní kancelář Chase Pullman v.o.s. a taktéž česká advokátní kancelář Rozehnal a partneři. (S.č.p.Všehrd, 2010-2011)

³⁹ Pokud jde o ty (kancelářské) místnosti, tak tam platí, ale myslím, že to nájemné je poměrně symbolické a za další aktivity už neplatí, to znamená, pokud využívají tady zasedací různé místnosti nebo vyložené posluchárny a tak dále, tak to probíhá bezplatně. 00:03:35-0 (Gerloch, 2011)

⁴⁰ Přispívá fakulta spolkům na jejich činnost jiným způsobem, než poskytnutím místností? „Myslím si, že ne, pokud vím, protože mají vlastní příjmy, v podstatě zejména z řad advokátních kanceláří.“ 00:04:01-9 (Gerloch, 2011)

Krom sponzorských darů získává spolek finance z členských příspěvků a případně z pořádání společenských akcí, tedy parníku, kurzů ASPI a etikety.

V letošním akademickém roce spolek vytvořil nový model pro spolupráci s partnery.

Roční rozpočet na letošní rok se pohyboval okolo 140 tisíc korun⁴¹ (Vojtěch, 2011)

V případě, že by spolek zanikl, připadá jeho majetek do vlastnictví Právnické fakulty UK. (S.č.p.Všehrd, 2008)

Spolek na konci 90. let ztratil svého největšího mecenáše, kterým byla Živnostenská banka. Poté jej rostoucí konkurence obrala o tradiční zdroj příjmů, tedy editační a vydavatelskou činnost právnických textů.

Dnes Všehrd organizuje akce za podpory sponzorů, kteří často přispívají na konkrétní akci (např. Red Bull).

4.4.9.2 *Financování Common Law Society*

Spolku se v roce 2001 podařilo sehnat generálního sponzora, kterým je mezinárodní advokátní kancelář Weil, Gotshal & Manges (dále WGM.). WGM patří k největším právnickým společnostem na světě a její hrubý roční obrat přesahuje 1,2 miliardy dolarů (Wikipedie, 2011). Společnost pak v rámci smlouvy s CLS každým rokem přispívá do spolkové pokladny částkou 150 000 Kč, která je zaměřena zejména na organizování akademických projektů a provoz sdružení. Smlouva vymezuje také to, že CLS nemůže být sponzorována jinou společností působící v oblasti finančního a právního poradenství. (Dvořák, 2011) Omezení je obzvláště patrné při dnešní četnosti akcí, kdy mnohdy WGM spolku nepovolí jistého pozvaného hosta z důvodu zaměstnání u konkurence.

Spolek má v rámci této smlouvy také povinnost prezentovat logo společnosti WGM na svých webových stránkách a na všech plakátech či tiskovinách, které spolek vydá. Dále na přednáškách, kavárenských seminářích a dalších akcích prezentuje logo WGM na reklamním panelu.

V roce 2010 se spolku podařilo navázat spolupráci s nakladatelstvím C. H. Beck, které vydává ekonomickou a právní literaturu. Nakladatelství věnuje spolku právní literaturu, které pak Common Law Society používá například jako ceny v různých soutěžích. Spolek podporuje také finančně.

Common Law Society uspělo v roce 2010 s žádostí o grant od nadace Hugo Grotius, když získala 650 000 Kč na organizaci letních škol, na financování tří vydání časopisu Common Law Review a jeho nové webové stránky a na vytvoření obsáhlé knihovny CLS, která má obsahovat v České Republice zatím obtížně dostupná díla z oblasti Common Law. Spolek se v rámci tohoto grantu také sám vyčerpává, neboť se zavázal uhradit 15% z celkové částky z vlastních prostředků, což představuje pro spolkovou kasu zátěž přibližně 120 000 Kč.

⁴¹ „Ten rozpočet se právě podařilo rozpočet navýšit. Teď aktuálně se rozpočet pohybuje tak kolem sto čtyřiceti tisíc, jak říkám, když hovořím s těmi kolegy z let devadesátých, tak tam byl rozpočet třeba přes milion, ale to zase bylo jiný, protože oni pořádali třeba koncerty české filharmonie, kdy třeba ten koncert stál milion korun a oni přišli někam do nějakých bank a velice ochotně jim ty banky na to daly sponzorský dar, což dneska je nereálný.“ 00:39:50-5 (Vojtěch, 2011)

Dalším, byť malým zdrojem příjmů jsou pro spolek příjmy ze společenských akcí, které se konají v klubu Hvězda. Například tzv. Lá mavice bývá projektem, kde spolek nějaké peníze vydělá. Ovšem sumy to nejsou vysoké.

Spolku dále přispívají na činnost členové prostřednictvím členských příspěvků. Členové platí 100 Kč při vstupu do spolku, následně pak 50 Kč při prodloužení členství za jeden akademický rok, případně mají možnost zaplatit jednorázový příspěvek 500 Kč a stát se tak členem doživotně. Vzhledem k tomu, že v den konání jarní valné hromady 21.3.2011 dosahoval počet členů čísla 511 (CLS, 2011), můžeme členské příspěvky považovat za menší, ale nezanedbatelný zdroj příjmů.

Největší výhodou a zároveň omezením spolku je partnerství s firmou WGM. Rozpočet spolku sice dotuje výraznou peněžní částkou, problém nastává při současné četnosti akcí s „omezenou nabídkou“ přednášejících.

4.4.10 Spory mezi spolky

Na Právnické fakultě fungují, jak už bylo zmíněno, celkem čtyři studentské spolky, které mezi sebou vzájemně soutěží jak o potencionální členy, tak o prestiž. Není proto divu, že mezi spolky občas dochází ke sporům. Během mého zkoumání spolků jsem narazil na dva větší spory. Rozmíšek je víc, např. o oznámení data Dne spolků, ale těm se zde nebudu více věnovat.

Tím prvním byl spor o organizaci nadačního koncertu Právníci pro Japonsko, který se uskutečnil 29.3.2011 v budově fakulty a jehož výtěžek šel na pomoc zemětřesením a vlnami tsunami postiženého Japonska. O sporu jsem se doslechl na jedné z akcí Common Law Society a odkazy na něj našel také na webových stránkách ukacko.cz (Ukacko.cz, 2011). Podle zpráv na serveru se měly původně všechny čtyři spolky podílet na organizaci nadační sbírky, která se později změnila právě v organizaci koncertu. V diskusi pod zmíněným článkem si stěžuje prvně prezidentka Common Law Society Zuzana Vikarská, následně i Jiří Mačát z ELSA Praha, že Všehrd z organizace celé akce zbývající spolky vytěsnil. Na plakátech koncertu také není o ostatních spolcích zmínka.

Druhý spor vznikl na Facebooku. V květnu 2011 byly založeny dvě stránky se stejným názvem Právnická fakulta UK – Rok nástupu 2011. Skupina byla založena pro budoucí prváky, kde zájemci o studium mají možnost klást starším studentům dotazy, které se studiem a s životem studenta souvisejí. Členové Common Law Society, kteří podle svých slov založili skupinu jako první, zjistili že během několika dní vznikla druhá skupina se stejným názvem, ale také totožným obrázkem. Podle jejich názoru stránku musel založit jeden ze zbývajících spolků na právnické fakultě. Který, to se nepodařilo zjistit.

Fakulta se již dříve snažila sporům předcházet. V roce 2007 schválilo kolegium děkana PF tzv. „desatero spolků“, které je zmíněno výše a k práci je přiloženo (Příloha 8.1.1). Dokument upravuje hlavně jednání ze strany spolků vůči fakultě a proděkan Hřebejk jeho základ shrnul na „Řekněte nám to včas.“⁴² (Hřebejk, 2011) Do jiných sporů mezi studenty se fakulta nevměšuje. Jak říká proděkan Hřebejk. „zasáhli bychom, kdyby o to někdo požádal“⁴³. (Hřebejk, 2011)

⁴² Jsou, jsou, je tady takzvané desatero. To kdysi schválilo kolegium, ty spolky to vědí, je to teda už, nevím, bylo to na začátku funkčního období stávajícího děkana, to znamená, budou to nějaké čtyři roky. Kde jsme

4.5 Spolek českých právníků Všehrd a jeho projekty

4.5.1 Jak Všehrd funguje?

Než rozebereme akademický rok 2010/2011 do detailů, podíváme se, jak fungoval Všehrd po organizační stránce, kdo jsou lidé, kteří v tomto roce spolek vedli a jak spolek funguje po organizační stránce

4.5.1.1 Orgány Všehrdu

4.5.1.1.1 Valná hromada

Nejvyšším orgánem spolku je Valná hromada, která se „schází jedenkrát ročně, a to v průběhu posledního měsíce správního roku“. V případě potřeby je Valná hromada svolána, pokud o to požádá alespoň jedna třetina činných členů, nebo se o její potřebě usnese správní výbor. V těchto případech svolává Valnou hromadu starosta spolku. (S.č.p.Všehrd, 2008 čl. VIII)

Valná hromada je oznámena nejpozději 30 dnů předem na nástěnce spolku v budově PF UK. Aby ji bylo možno zahájit, je třeba přítomnosti alespoň jedné osminy činných členů. Pokud se nesejde dostatečný počet členů, musí být svolána náhradní Valná hromada, kde stačí k zahájení jakýkoliv počet členů. Náhradní valná hromada může být svolána současně se standardní Valnou hromadou.

Na Valné hromadě Všehrdu je volen Starosta, Pověřenci (viz dále) a členové Kontrolní a revizní komise a Smírčího sboru. Také se zde schvalují stanovy spolku a jejich změny. Další ustanovení upravuje článek VIII. Platných stanov (S.č.p.Všehrd, 2008 čl. VIII)

4.5.1.1.2 Správní výbor

Členy Správního výboru jsou Starosta, Místostarosta, Jednatel a 3 Pověřenci.

Schází se minimálně jednou za měsíc, mimo období letních prázdnin. Mohou být do něj kooptovány další osoby, kterým pak může být přidělena další funkce. Správní výbor se řídí vlastním Jednácím řádem a povinnosti jeho členů upravuje Organizační řád.

Správní výbor je usnášeníschopný, sejde-li se nadpoloviční většina jeho členů, rozhoduje pak prostou většinou přítomných. Jeho členové jsou pro daný správní rok osvobozeni od placení členských příspěvků. Jeho další povinnosti a kompetence jsou upraveny v článku X. stanov. (S.č.p.Všehrd, 2008)

Výbor byl tedy schválen v následujícím složení:

vydali takové desatero. Základ toho desatera je: řekněte nám to včas. Nestavte nás před hotovou věc, že tady prostě najednou pozvete amerického velvyslance a on skutečně přijde a teď jako je tady jiná akce a může se to tlouct anebo tady nemusí být děkan, může být někde a zas to nevypadá dobře, když tady není děkan a nemůže ho přijmout a podobně jo čili základ toho je ano, ale řekněte nám to včas. 00:14:37-9 (Hřebejk, 2011)

⁴³ To je věc studentů. Ono jako takhle, zasáhli bychom, kdyby o to někdo požádal, pak samozřejmě asi bychom k tomu nebyli úplně lhostejní, ale takhle daleko to nikdy nešlo, čili jako nepožádaly čili ne, ne, necháváme to na nich, oni si to vyřikají mezi sebou. 00:16:41-0 (Hřebejk, 2011)

- Adam Vojtěch – starosta
- Vladimír Lajsek – místostarosta a pověřenec pro publikační činnost
- Ondřej Hála – pověřenec pro marketing
- Helena Bártová – pověřenec pro studentské aktivity
- Petra Kačiaková - jednatelka

4.5.1.1.3 Starosta

Starosta stojí v čele spolku, reprezentuje jej a jedná za něj navenek. Předsedá jak Valné hromadě, tak Správnímu výboru. Starosta má podle jednacího řádu jako jediný ze spolku podepisovat smlouvy, které se spolku týkají. Starosta a místostarosta jsou zároveň statutárními orgány spolku.

Pokud starosta není schopen vykonávat svoji funkci, zastupuje jej **Místostarosta**, kterého jmenuje dle svého úsudku Starosta.

4.5.1.1.4 Pověřenci

V současné době má Všehrd Pověřence pro marketing, Pověřence pro publikační činnost a Pověřence pro studentské aktivity.

4.5.1.1.5 Jednatel

Jednatel patří spolu se starostou a místostarostou mezi statutární zástupce sdružení. Na návrh starosty je volen na Valné hromadě spolku. Jednatel zodpovídá za kasu a finance sdružení.

4.5.1.1.6 Smírčí sbor

Funkcí smírčího sboru, dříve také smírčího soudu, je urovnávání sporů mezi členy spolku. Jeho členy, kterými je vždy předseda a sudý počet členů, volí valná hromada.

Smírčí sbor má také pravomoc závazného výkladu stanov, pokud jej o to požádá Správní výbor. Dále rozhoduje o návrzích na ukončení členství. Řídí se vlastním jednacím řádem a schází se minimálně jedenkrát do roka.

4.5.1.1.7 Kontrolní a revizní komise

Funkcí Kontrolní a revizní komise je dohled a kontrola nad hospodařením a účetnictvím spolku. Stejně jako Smírčí sbor je tvořena předsedou a sudým počtem členů, které volí valná hromada. Řídí se vlastním jednacím řádem a další její povinnosti upravuje článek XII. stanov.

4.5.2 Vztahy uvnitř spolku

Ve Všehrdu jsou v současné době hlavními postavami starosta Adam Vojtěch a místostarosta Vladimír Lajsek, kteří se snaží postavit spolek na nohy a oprášit jeho starou slávu.⁴⁴ Starosta obecně

44 „Třeba kdybyses zeptal půl roku zpátky, tak by to byl jenom starosta s místostarostou. Tedka, samozřejmě Adam jako dělá obrovské kus práce, na něm to vlastně celý leží s Vládou, jak rozjíždí ten časopis, ale fakt spíš fungujeme jako tým, že děláme nějak společná rozhodnutí a každý člen, nemusí to být z vedení,

je ústřední postavou spolku, který zčásti vymýšlí akce, na přednášky zve významné osobnosti. Zbytek výboru funguje jako hlavní organizační tým a každý z jeho členů má pod sebou další aktivní členy, s kterými organizují akce. Na tom, aby akce dopadla podle představ spolku, se podílí celý tým, který si starosta při rozhovoru vychvaloval⁴⁵.

4.5.3 Projekty Všehrdu v akademickém roce 2010/2011

Nejprve je třeba předestřít, že od začátku roku 2010 Všehrd měnil tvář. V lednu byly zprovozněny nové webové stránky moderního designu, pak se začalo pracovat na portálu časopisu Všehrd a v květnu 2010 došlo k obnovení jeho vydávání online.

Na začátku září 2010 Všehrd avizoval velké změny a slíbil zapracovat na atraktivitě spolku. A snažil se opravdu hodně a dával o sobě vědět. Neopomněl upozornit své členy na potřebu zaplatit členské příspěvky do konce listopadu 2010 a poté začal ve velkém stylu uvítacím večírkem.

4.5.3.1 Randova nadace

Randova nadace patří k nejstarším a stěžejním činnostem Všehrdu. Byla založena již v roce 1873 příspěvkem prof. Antonína rytíře Randy a jejím původním účelem byla pomoc sociálně slabým studentům, kterým spolek přispíval na učebnice.

Dnes Randův fond uděluje ceny studentům za nejlepší diplomovou práci v oboru obchodního práva a příbuzných oborů. Partnerem Randovy nadace je advokátní kancelář PRK Partners, s. r. o, díky jejímuž příspěvku obdrží výherce cenu 50 000 Kč. (S.č.p.Všehrd, 2010)

4.5.3.2 Časopis Všehrd

Časopis Všehrd byl založen v roce 1919 jako odborný apolitický časopis obnoveného spolku Všehrd. Po roce 1990, tedy po třetím obnovení činnosti spolku vycházel znovu, a to v periodicitě deseti výtisků ročně. Postupně však začala četnost výtisků klesat a od roku 2005 je veden jako online časopis, který vychází jednou ročně také v tištěné verzi.

Časopis má odborný vědecký charakter a je zaměřen na oblast práva. Mohou do něj přispívat všichni autoři na libovolné právní téma. popř. také z příbuzných oborů, jako jsou např. politologie, ekonomie, sociologie, psychologie, filosofie, etika apod. s právním prvkem. (S.č.p.Všehrd, 2010)

4.5.3.3 Akademické projekty

Akademické akce Všehrd pořádá primárně v budově PF UK a tvoří poměrně významnou část jeho činnosti. V akademickém roce 2010/2011 se omezil hlavně na přednášky pozvaných osobností.

prostě může přijít s jakýmkoliv nápadem, může si ho zrealizovat s pomocí toho spolku s finanční záštitou, takže je to takový týmový ted, ted' je taková hodně příjemná atmosféra v tom spolku". 00:07:54-8 (Bártová, 2011)

⁴⁵ *„Řekl bych, že co můžu hodnotit za těch pět let, tak myslím, že tohle je nejlepší tým aktuálně nejlepší, co tu byl za mojí éry., Opravdu ty lidi jsou výborní a velice snaživí, velice šikovní a je to vidět i na tom spolku, že za tenhle rok poměrně dost narostl, což samozřejmě není moje zásluha, ale je to zásluha celého toho týmu, ať už je to z hlediska marketingu, jak ten spolek vystupuje navenek, nebo z hlediska akcí, které pořádáme, z hlediska čerstvosti těch akcí, nebo jak často je pořádáme“ 00:09:22-3 (Vojtěch, 2011)*

4.5.3.3.1 Přednášky

Všehrd v tomto roce uspořádal 6 přednášek. Jejich hosty byly vždy politicky známá jména, nebo významné osobnosti české právní scény. Přednášky se konaly vždy v budově PF UK a začínaly zpravidla v 16:00. Po skončení každé z nich se uskutečnila diskuse s přednášejícím.

Data přednášek:

- 30.11.2010 RNDr. Petr Nečas – předseda vlády ČR. Po přednášce se konala debata se studenty.
- 13.12.2010 JUDr. Karel Čermák – bývalý ministr spravedlnosti a předseda České advokátní komory na téma „Dvacet let svobodné advokacie v ČR“
- 16.3.2011 David Ondráčka – ředitel české pobočky Transparency International přednášel na téma Korupce a lobbying v ČR
- 5.4.2011 JUDr. Pavel Varvařovský – ombudsman na téma Postavení veřejného ochránce práv v politickém systému ČR.
- 19.4.2011 Miroslava Němcová – předsedkyně Poslanecké sněmovny ČR na téma Efektivní, kvalitní a transparentní legislativní proces. Přednášku nakonec pí. Němcová zrušila.
- 10.5.2011 JUDr. Lenka Bradáčová – předsedkyně Unie státních zástupců na téma Poslání a nezávislost státního zastupitelství

Přednášku zpravidla uváděl starosta spolku Adam Vojtěch, který spolu s ostatními členy vedení sedával na předních místech. Na každé akci bylo prezentováno logo spolku a logo sponzorů

4.5.3.3.2 Konference

Všehrd také pořádal dvě konference.

První konference byla nazvána Mediální právo a regulace médií ve světle regulace internetu a konala se dne 2.3.2011. Na konferenci vystoupili JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D., advokát a odborník v oboru mediálního práva, bývalý jednatel CET 21, s.r.o., JUDr. Kateřina Kalistová, předsedkyně Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, Ing. Miloš Čermák, mediální publicista, PhDr. Libuše Šmuclerová, ředitelka Ringier, a.s., Mgr. Petr Štěpánek, člen Rady Českého telekomunikačního úřadu a PhDr. Václav Moravec, moderátor České televize.

Druhou pak byla 23.3.2011 Svoboda slova, na které vystoupili JUDr. PhDr. Jan Wintr, Ph.D. (PF UK), PhDr. Ondřej Slačálek (FF UK) a Mgr. Klára Kalibová (právníčka), Hovořili o tom, zda je možné, aby každý říkal, co chce a co náš projev limituje. (S.č.p.Všehrd, 2010-2011)

4.5.3.4 Společenské projekty

Společenské akce Všehrdy se konají v luxusnějším prostředí, ale také jsou méně časté.

4.5.3.4.1 27. října – Welcome party

(Nejen) pro studenty prvních ročníků se konala v Music clubu Občanská plovárna v Praze. Akce je zaměřená hlavně na studenty prvních ročníků a na jejich uvítání na fakultě. Pro první příchozí byly připraveny drinky zdarma, vyhlášovala se cena královny večera a studenti měli levnější nápoje. Partnerem akce se stal Red Bull.

4.5.3.4.2 7.prosince 2010 – Mikulášská party.

Dříve byla zvaná Vánoční besídka a byla spojená s rozsvěcením stromečku v hale fakulty. Dnes je akce známější jako Mikulášský svařák, protože Všehrd již několik let připravuje pro hosty svařené víno, které podává zdarma. Letos připravil na 150 litrů nápoje. Celá akce se stala mezi studenty velice oblíbenou, rozkřikla se a dnes mezi návštěvníky patří studenti ze všech fakult UK. Pro případ, že dojde víno, byl v letošním roce připraven stánek společnosti Red Bull, která se stala partnerem večírku. O hudbu se staral DJ a velká zvuková aparatura.

V „bazénu“ se sešlo dle mých střízlivých odhadů více než 500 lidí. O rozlévání „svařáku“ se starali členové spolku v přestrojení za anděly (s křídly na zádech), kteří nádoby s nápoji zpočátku skrývali pod krabicemi v dárkovém papíře. Na akci nechyběl ani Mikuláš v kostýmu.

Krátce po 20. hodině, kdy akce oficiálně začala, se dav, který se již shromáždil v hale, „zformoval“, respektive se začal tlačit k rohu, kde byl svařák vydáván. Z akce jsem bohužel odešel poměrně brzy, ale na programu byla také afterparty, které jsem neúčastnil.

4.5.3.4.3 18. březen 2011 – Reprezentační ples PF UK

Ples byl dlouhou dobu akcí, kterou Všehrd pořádal samostatně. Od roku 2006 jej však pořádá ve spolupráci s fakultou jako fakulní reprezentační ples, ne více tedy jako ples Všehrd. Ples se koná tradičně v pražském paláci Žofín, kde v oddělených sálech hrají různé hudební žánry.

4.5.3.4.4 2. a 3. duben – Sportovní víkend PF

Sportovní víkend, dříve sportovní den Všehrd, se již tradičně koná ve sportovním areálu UK v Hostivaři. Víkend je primárně určen pro studenty PF a Všehrd jej momentálně organizuje ve spolupráci s Katedrou tělesné výchovy PF.

V průběhu víkendu se uskuteční turnaje v malé kopané, florbalu a streetballu, turnaje ve volejbalu a stolním tenisu, dále hodiny orientálního tanec, powerjogy a cvičení na fitballech. Je zde také možnost plavání a sauny.

29.březen - Koncert Právníci pro Japonsko

Poté, co 11. března 2011 zasáhlo Japonsko silné zemětřesení a následné vlny tsunami, oslovilo vedení PF spolky, aby uspořádali nějakou nadační akci a řízením této akce pověřilo Všehrd. Po jistých komplikacích s původně plánovanou sbírkou se spolky rozhodly uspořádat koncert, jehož výtěžek by šel na pomoc postiženému Japonsku. (Ukacko.cz, 2011)

Koncert, jehož organizace se stala předmětem sporu mezi spolky, se uskutečnil v budově fakulty a vynesl více než 40 tisíc korun. Na organizaci spolupracoval Všehrd s Nadací Fórum 2000 a také s Nadací ADRA⁴⁶.

⁴⁶ „Přišel nápad od vedení fakulty od proděkana pro zahraniční vztahy prof. Darmohorského, s tím, že by se mělo něco udělat, protože u nás studují Japonci a lidé od nás zase studují v Japonsku, nějací studenti, takže by se nějaká solidarita měla projevit. Tak původně jsme mysleli, že uděláme sbírku, ale pak se to zvrhlo na to, že uděláme koncert přímo tady v bazénu. Ale říkali jsme, že si nechceme jakoby, že nemáme s tím zkušenosti, s tím vybíráním peněz a kam bysme to pak poslali, protože to neděláme normálně, tak jsme právě oslovili Nadaci

4.5.3.4.5 4. duben - Parník

Všehrd organizoval párty na parníku již za první republiky, kdy to byly velice oblíbené a vítané večírky. Na Parníku čekalo na příchozí občerstvení a nápoje. Při plavbě od Nemocnice Na Františku až po Vyšehrad si tak mohli zájemci vychutnat pohled na Prahu z nevšední perspektivy. (S.č.p.Všehrd, 2010-2011)

4.5.3.4.6 Klub Alumni.

Všehrd nově zakládá klub absolventů a přátel spolku Alumni, jehož členové z řad významných osobností by se mohli scházet a diskutovat o aktuálním dění. Důležité pro Všehrd je provázání s jeho minulostí a opětovné zapojení bývalých členů do dění spolku a udržování kontaktů s nimi.

4.5.4 Vzdělávací projekty

4.5.4.1.1 Kurzy ASPI

Kurzy ASPI, tedy počítačového systému pro práci s právními informacemi, organizuje Všehrd už od konce 90. let ve spolupráci s firmou Wolters Kluwer ČR. Jak v zimním, tak v letním semestru jsou vypsané čtyři termíny a absolventi ze školení obdrží certifikát. Znalost systému ASPI se studentům hodí při hledání zaměstnání v právních kancelářích.

4.5.4.1.2 rétorika

Druhým kurzem, který se stal pro Všehrd tradiční záležitostí, je kurz Rétoriky, jejíž zvládnutí je pro právníckou profesi velkou výhodou. Od konce 90. let vede kurzy PHDr. Poláková. Letos nově byly kurzy rozděleny na začátečníky a pokročilé

4.5.4.1.3 Etiketa s Ladislavem Špačkem

Úplnou novinkou akademického roku 2010/2011 byly 2 kurzy etikety s Ladislavem Špačkem, který jakožto odborník na dané téma zasvětil zájemce do tajů pravidel společenského vystupování. (S.č.p.Všehrd, 2010-2011)

4.6 Common Law Society a jeho projekty

4.6.1 Jak CLS funguje?

Stejně jako u Všehrdu mě v této části zajímá, jak CLS funguje po organizační stránce, kdo jsou lidé, kteří spolek řídí a jaké projekty CLS dělá.

4.6.1.1 Orgány CLS

Stanovy CLS určují, že orgány sdružení jsou voleny na valné hromadě v letním semestru. Jejich funkční období začíná okamžikem zvolení a končí nejpozději 31. 3. následujícího roku. Orgány sdružení však v jejich činnosti musí potvrdit valná hromada, která se koná na podzim.

Forum 2000 a nadaci Adra, které to jakoby zaštitily a ten výtěžek pak šel na ty na jejich účty a dále byly použity těmito organizacemi.“ 00:36:11-3 (Vojtěch, 2011)

4.6.1.1.1 Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení. Schází se minimálně dvakrát ročně a to v termínu, který je dle stanov určen na 5. pondělí semestru. Místem setkání je budova PF UK a valná hromada začíná v 19:30. Toto jsou Řádné valné hromady. V případě potřeby je možné svolat Mimořádnou valnou hromadu, kterou může svolat Výbor, Revizní komise, nebo minimálně 5 členů CLS.

Valná hromada volí orgány sdružení, schvaluje znění stanov, rozhoduje o případném vyloučení člena a také o rozpuštění sdružení. Další kompetence Valné hromady jsou uvedeny v §8 odst. 6 platných stanov.

Na valné hromadě tedy mají právo hlasovat všichni členové a jejich právo je rovné. přímé a všeobecné. Pro usnášení schopnost Valné hromady je třeba pouze 10 členů spolku, přičemž alespoň 3 z nich jsou členy Výboru nebo Revizní komise.

Valnou hromadu svolává Revizní komise a její předseda odpovídá za přípravu jejího programu. Revizní komise také určí organizátora Valné hromady, který zajišťuje vše potřebné pro její zdárný průběh. Valná hromada CLS má vlastní Jednací řád a Volební řád, kterými se řídí.

CLS láká své členy na valnou hromadu pizzou zdarma, což považují za zajímavý tah. Na jarní řádnou valnou hromadu, na které jsem byl přítomen, však dorazilo jen 35 členů, což vzhledem k celkovému počtu 511 členů v den Valné hromady není mnoho.

Na začátku Valné hromady je nejprve přečten program celého setkání a pak je zvolen předsedající Valné hromady, zapisovatel, tajemník Valné hromady a dva členové sčítací komise. Teprve pak oficiálně valná hromada začíná a přistupuje k referátům o činnosti a volbě orgánů. (CLS, 2008)

4.6.1.1.2 Výbor

Výbor je nejvyšším výkonným orgánem spolku a fakticky řídí celý spolek. Jeho povinností je předat Revizní komisi vždy nejpozději do 1: května rozpočet na další rok. Podle rozpočtu pak koriguje své výdaje.

Výbor má 7 členů, mezi které patří prezident, viceprezident, pokladník a tajemník a další 3 členové výboru, kteří sice nemají pojmenované funkce, ale starají se o organizaci projektů. V zimním semestru je volen také 8. člen, což je zástupce studentů 1. ročníku. Výbor může svým rozhodnutím přijmout tzv. Přidružené členy výboru, na svých zasedáních, které se dle stanov konají jednou za dva týdny kromě období letních prázdnin. Pro jeho usnášení schopnost musí být přítomen prezident či viceprezident a zároveň alespoň polovina členů Výboru. Jeho zasedání se řídí Jednacím řádem výboru.

Další činnost Výboru upravuje §9 stanov. (CLS, 2008)

V zimním semestru 2010 byli členy výboru CLS:

- Zuzana Vikarská . prezidentka
- Jakub Veselý – viceprezident, vzdělávací akce
- Šárka Ošťádalová - tajemnice
- Jana Volfová – člen výboru pro akademické akce a propagaci
- Markéta Koníčková – člen výboru pro společenské akce
- Matěj Krupa – Prvák ve výboru (pouze zimní semestr)

- Vojtěch Rygl – pokladník
- Vojtěch Bartoš – člen výboru pro vzdělávací akce

V letním semestru 2011 byli členy výboru CLS:

- Zuzana Vikarská . prezidentka
- Jakub Veselý – viceprezident, vzdělávací akce
- Šárka Ošťádalová - tajemnice
- Jana Volfová – člen výboru pro akademické akce a propagaci
- Patricie Holíková
- Anežka Janoušková – pokladník
- Vojtěch Bartoš - člen výboru pro společenské akce.

Spolek měl dále několik přidružených členů výboru, ale jejich jména jsem si bohužel nezapsal.

4.6.1.1.3 Prezident

Prezident je statutárním orgánem spolku a zodpovídá za činnost výboru a nevolených orgánů sdružení. Jedná jménem celého spolku, ale tuto pravomoc může přenést prostřednictvím plné moci na jiného člena. Jeho povinností je informovat Revizní komisi o činnosti spolku.

V případě nepřítomnosti prezidenta jej zastupuje viceprezident. (CLS, 2008)

4.6.1.1.4 Pokladník

Pokladník CLS zodpovídá za správnost účetnictví, které vede a podává o něm zprávy Revizní komisi. (CLS, 2008)

4.6.1.1.5 Tajemník

Tajemník se stará o členskou základnu CLS, stará se o evidenci členů a odpovídá za kancelář spolku. Svolává schůze Výboru, oznamuje členům svolání Valné hromady a následně oznamuje výsledky voleb do orgánů sdružení. (CLS, 2008)

4.6.1.1.6 Členové výboru

Povinnosti a kompetence ostatních členů Výboru stanovy neurčují. Ty upravuje Jednací řád výboru, který stanovuje povinnosti dosti obecně. Členové Výboru se mají aktivně zapojovat do vedení spolku a přicházet s novými nápady.

V praxi to funguje tak, že se každý člen výboru věnuje určité oblasti činnosti spolku, tedy například vzdělávacím akcím, atd. (CLS, 2008)

4.6.1.1.7 Revizní komise

Revizní komise je nejvyšším kontrolním orgánem sdružení, který se stará o dodržování stanov a tradic sdružení. Kontroluje činnost a hospodaření Výboru, schvaluje rozpočet sdružení a navrhuje změny stanov.

Revizní komise má 5 členů a je vedena jejím předsedou. Ze svých členů ustanovuje tzv. Assesora, který je pravidelně v kontaktu s pokladníkem. Zasedání Revizní komise se konají nejméně jednou za

měsíc a jejich průběh se řídí Jednacím řádem Revizní komise. Další povinnosti a kompetence Revizní komise jsou uvedeny v §13 platných stanov.(CLS, 2008)

4.6.1.2 Common Law Society MU

Common Law Society se dlouho snažilo o rozšíření své působnosti také na ostatní právnické fakulty v ČR. Prvním pokusem bylo založení pobočky Common Law Society Brno, která vznikla na začátku roku 2006 (mvcr.cz, 2008) na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Činnost CLS Brno však trvala jen krátce, avšak přesto brněnská odnož stihla zorganizovat několik přednášek. Mezi pozvanými osobnostmi byli Jiří Paroubek a americký soudce Frank E. Schwelb. Bohužel však na konci roku 2006 aktivita spolku upadá a v průběhu roku 2007 ustala natrvalo.

V létě 2010 se v rámci Letní školy Interpretace práva, která proběhla v Krkonoších, dohodlo několik studentů brněnské právnické fakulty s organizátory z Prahy na obnovení brněnské pobočky. Nakonec bylo založeno nové sdružení Common Law Society MU. 27. října 2010 proběhlo první setkání, kde si spolek stanovil své cíle, svůj směr a také vytvořil plán projektů, které by chtěl v tomto akademickém roce uskutečnit. Prezidentem byl zvolen Martin Mandulák.

Během zimního semestru 2010 se podařilo upevnit členskou základnu. Spolek má v současnosti více než 30 členů a jejich počet se stále zvyšuje. Takovýto tým se mohl pustit do organizace první akce, kterou byl Debatní duel a následoval také Debatní duel osobností, kde se střetly osobnosti české a slovenské právní scény. Dlouhodobý projekt, který s těmito akcemi souvisí, je debatní klub, kde mají studenti možnost cvičit své argumentační schopnosti, což je pro právnickou praxi velice důležité. CLS Brno se v současnosti snaží rozšířit členskou základnu, vytvořit vlastní portfolio projektů a více zapracovat na novém webu.

S pražskou CLS funguje spolupráce v rámci předávání zkušeností a jiných „know how“. Brno převzalo logo spolku a stanovy, dále však funguje jako samostatná organizace.

4.6.2 Projekty Common Law Society v akademickém roce 2010/2011

Common Law Society pořádá velké množství akcí, které poměrně hustě zaplňují kalendář. Mnoho z nich se opakuje každý týden. Pouze v průběhu zkuškového období nastává jistý útlum, což je pochopitelné, protože nejen sami organizátoři, ale také potencionální návštěvníci akcí musí věnovat svůj čas studijním povinnostem. Také o letních prázdninách probíhají projekty – letní školy (viz dále). Akce CLS nebudu popisovat dle data, ale popíšu projekty více obecně. Seznam jednotlivých akcí je uveden v příloze.

Common Law Society své projekty rozděluje do tří hlavních kategorií: akademické, společenské a vzdělávací. Dává tak studentům práv možnost vybrat si z široké palety akcí přesně tu, která nejvíce vyhovuje jejich potřebám a zájmům.

4.6.2.1 Common Law Review

CLR je odborný, anglicky psaný časopis, který se věnuje problematice spojené s anglo-americkým právním systémem (Common Law), evropským právem a cizími právními systémy obecně a pomocí komparatistiky poukázat na jiné formy a možnosti právní regulace. Common Law Review je jediný

anglicky psaný odborný časopis s daným zaměřením ve střední Evropě. Jeho redakci tvoří hlavně studenti a mladí právníci. (CLS, 2009-2011)

Common Law Society vydává časopis od roku 2000, kdy navázal na CLS Bulletin. Má vlastní webové stránky www.commonlawreview.cz, kde jsou články zveřejňovány. Jednotlivá čísla jsou tematicky zaměřena a vycházejí jedenkrát až dvakrát ročně. Při příležitosti vydání časopisu organizuje CLS tzv. Publication Party, která se konala např. 21. října 2010.

4.6.2.2 Buddy program

CLS organizuje tzv. buddy program, jehož cílem je pomoci zahraničním studentům, kteří v Praze studují v rámci programu Erasmus, se lépe zorientovat ve škole a v českém prostředí obecně. Úkolem „buddíka“, tedy českého člena buddy programu je, aby přivítal „svého“ studenta Erasmu na letišti či nádraží, seznámil ho s prostorami fakulty i s Prahou obecně a byl mu v případě potřeby nápomocný. CLS v rámci tohoto programu spolupracuje se spolkem International Club CUNI a se zahraničním oddělením PF.

4.6.2.3 Den spolků

Den spolků organizuje CLS pro všechny spolky na fakultě. V centrální hale budovy se jednotlivé spolky prezentují a lákají nové členy. Akce se snaží napodobit dny spolků na západních univerzitách, kdy se prezentují všechny spolky, kterých tam jsou desítky⁴⁷. (Dvořák, 2011) Letos proběhl již 5. října.

4.6.2.4 Akademické projekty

Akademické projekty jsou zaměřeny primárně na oblast práva a aktuální problémy, které souvisí s právní tematikou.

4.6.2.4.1 Kavářenské semináře

Dle mého názoru jsou kavářenské semináře vlajkovou lodí CLS. Za akademický rok spolek uskutečnil celkem 23 oficiálních kavářenských seminářů a jeden neformální dne 8. září, který byl zaměřen na studium v zahraničí, o kterém mluvil člen CLS Michal Bobek.

Kavářenské semináře se odehrávají v kavárně U Chlupatého ducha na pražském Starém městě. V tomto akademickém roce byly ke kavárnám z ústavního práva, které probíhaly každé úterý, přidány ještě kavárny z evropského a obchodního práva, které se konaly ve čtvrtek na stejném místě.

⁴⁷ „...když jsem byl v tom Německu (na Erasmu), tak tam, vedle spolků akademických typu, já nevím, čtenářského klubu a klubu pletení počínaje, až po, já nevím, sportovní různý, většinou celouniverzitní, protože ty fakulty tam nejsou tak odděleny nebo vyložené, já nevím, liberální mládež, levicová mládež a tak a konče právní historií nebo, já nevím, nějakýma jinýma oborama. Vedle tady těch spolků čistě akademických, tam fungují bratrstva jako taková ty data psí, jak znáš z nějakých těch přibližných filmů amerických, tak tam fungují bratrstva, jmenují se Verbindungen jako společenstva nebo spolky, jsou to historické organizace, které vznikly někdy v devátnáctém století většinou po roce 1948 nebo 1930, v Německu to bylo tak, ty revoluce, ale jsou různý, je to taky velká škála, od těch konzervativních, nemyslím politicky, až po ty liberální, od spolků, který nosí takový uniformy až po ty, který je nenosí nebo který šermují v tom spolku a sekají se do tváře a mají pak jizvy po obličejí a je to hrozně cool, až po ty, který to nedělají... „00:46:45-2 (Dvořák, 2011)

Nebudu zde popisovat všechna témata, která na seminářích zazněla, ale pouze uvedu příklady. Z ústavního práva se přednášelo např. na témata Říjnové volby: zn. hlasy na prodej, Listina základních práv EU a Má ústava chránit sociální práva? Z obchodního práva byla témata např. Judikatura v životě a práci právníků, Strhávání korporátních masek a Jak se dělá (miliardová) smlouva.

Mezi časté hosty patřili fakultní pedagogové, jako např. JUDr. PhDr. Marek Antoš, Ph.D, JUDr. Petr Čech, LL.M., nebo JUDr. Mgr. Jan Wintr, Ph.D, (CLS, 2009-2011) (Oni jsou i naši učitelé zástupci právních profesí Čech je jedním z nejlepších advokátů na obchod u nás.

Na kavárenský seminář má spolek vyhrazenou horní místnost kavárny, kde posluchači sedí v příjemném a neformálním prostředí. Přednášející uvede posluchače do problematiky během krátkého (max. 20 minutového) příspěvku a pak většinou následuje rozprava, diskuse k tématu. Počty účastníků se liší na každém semináři.

4.6.2.4.2 Rosa Parks Memoryal Lecture

Na podzim roku 2005 zemřela v americkém Detroitu Rosa Lee Parksová, jejíž zatčení v roce 1955 zvedlo velkou vlnu protestů za zrovnoprávnění afroamerického obyvatelstva. Parksová byla zatčena za to, že v autobusu odmítla uvolnit místo k sezení bělochovi⁴⁸, což bylo porušení tehdejšího práva města Montgomery ve státu Alabama. Afroameričtí obyvatelé následně bojkotovali více než rok městskou hromadnou dopravu, k čemuž se přidali také taxikáři. Bojkot zorganizoval Martin Luther King junior. V červnu 1956 rozhodl federální soud, že rasová segregace obyvatel je v rozporu s americkou ústavou. (Wikipedie, 2011) Boj amerických černochoů za svá práva pokračoval až do roku 1964.

Rosa Parksová se stala symbolem boje za práva černošského obyvatelstva. Po její smrti byly její ostatky vystaveny v budově amerického Kongresu, čímž se jí dostalo pocty jako první ženě v historii. V den jejího pohřbu vlály americké vlajky pouze na půl žerdi. (aktualne.cz, 2005)

CLS pořádá od roku 2006 přednášky, které souvisejí s tematikou lidských práv. V roce 2006 přednášel soudce Frank Schwebel na téma Vývoj ochrany a pojetí lidských práv v USA.

4.6.2.4.3 Lord Slynn's Memorial Lecture

Lord Slynn, bývalý soudce Evropského soudního dvora a člen Sněmovny Lordů, navštívil Právníckou fakultu UK na pozvání Common Law Society v roce 1999. Přednáška vzbudila velký ohlas mezi studenty a Lord Slynn se stal prvním čestným členem CLS. V roce 2009 zemřel a následně CLS organizuje anglické přednášky

⁴⁸ Segregace a rasová diskriminace v USA v padesátých letech 20. století byla zejména v jižních státech normálním a běžným jevem. To se týkalo možnosti návštěv restaurací, kin, škol a také užívání prostředků hromadné dopravy. V městě Montgomery (stát Alabama) platil zákon, že v přední části autobusu smí sedět pouze bílí; v prostřední části si směli sednout i černí resp. barevní občané, ale museli uvolnit celou řadu, chtěl-li si tam sednout i jen jeden běloch. V této situaci se stalo, že Rosa Parksová 1. prosince 1955 během jízdy v autobusu odmítla vstát. Přivolaná policie ji zatkla a u soudu jí o čtyři dny později byla udělena pokuta 14 dolarů. (Wikipedie, 2011)

4.6.2.4.4 Přednášky pozvaných osobností

CLS pořádá také diskusní panely a přednášky pozvaných osobností. V uplynulém akademickém roce přivítala na PF UK ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Pospíšila s přednáškou o novém občanském zákoníku. CLS dále spolupracovala na přípravě přednášky (Ne)čas reforem s premiérem Petrem Nečasem, která se uskutečnila v budově filosofické fakulty. Dále přednášel Václav Bartoška o energetické bezpečnosti a Petr Pithart k výročí Sametové revoluce.

4.6.2.5 Společenské projekty

4.6.2.5.1 Prvních padesát piv platíme

aneb PPPP je akce pořádaná pro začínající studenty prvních ročníků. Letos se konala 29.9.2010 v univerzitním studentském klubu K4 ve sklepeních Karolina.

4.6.2.5.2 Párty

V zimním semestru CLS pořádá tradičně halloweenskou a vánoční párty, které probíhají v Klubu Hvězda v areálu kolejí na Břevnově. Jedná se o taneční zábavu, které patří ke studentskému životu a mají za cíl hlavně neformální setkání studentů. Dále zde byla Requiem for summer party, která proběhla na začátku září a kromě avizovaného „loučení se s létem“ je spojena s uvítáním všech studentů v novém akademickém roce. V letním semestru se pořádají Mirror party a velikonoční a čarodějnická party, taktéž v klubu Hvězda.

4.6.2.5.3 Lámavice

Lámavice je akce, kterou CLS pořádá při příležitosti „přelomení“ pětiletého studia do druhé poloviny. Cílovou skupinou jsou v tomto případě studenti třetího ročníku právnické fakulty, ovšem na tuto tradiční akci chodí i studenti jiných ročníků. Již několik let se koná na začátku letního semestru v klubu Hvězda pod stejnojmennou kolejí UK. Spolek platí prvním sto příchozím uvítací drink.

4.6.2.5.4 středeční sportovní večery

Téměř každou středu spolek pořádá pro své členy a přátele CLS sportovní večer v tělocvičně školy v Masné ulici. Podle zájmu se střídá volejbal a florbal.

Kromě středečních večerů nabízí spolek svým členům zvýhodněný vstup na Squash do sportovního areálu Squash Haštal. Každý ze zájemců si pak domluvil individuální termín podle svých časových možností.

V zimních měsících vyrazilo CLS bruslit na stadion Štvanice a také se konal týdenní pobyt v Krkonoších.

4.6.2.5.5 Středeční hospody a čajovny

Po sportovním vybití se konaly tradiční středeční hospody, kdy se členové spolku schází v kavárně La Casa Blú nebo v čajovně Na Cestě, nebo čajovně Siva. Hospody se konaly každou lichou středu a čajovny každou sudou.

4.6.2.5.6 Další společenské akce

CLS organizuje také další akce pro své členy. Společně vyrazili do kina na promítání filmu Harry Potter and The Deathly Hallows, na společný silvestrovský večer a další akce. Krom toho pořádá výbor interní akci – výjezdní zasedání výboru, které je takovým ideovým a plánovacím setkáním členů výboru.

4.6.2.6 Vzdělávací projekty

4.6.2.6.1 Jazykové kurzy

Jazykové kurzy jsou projektem, který CLS pořádá pro své členy z důvodu nedostatečné nabídky jazykových kurzů ze strany PF. Kurzy probíhají 2 krát týdně v budově školy a jsou vedeny profesionálními lektory. CLS nabízí kurzy z angličtiny v úrovni mezinárodních zkoušek FCE, CAE a PCE, němčinu a francouzštinu pro mírně pokročilé a španělštinu pro začátečníky.

4.6.2.6.2 Introduction to Common Law

Introduction to Common Law, neboli úvod do anglo-amerického práva, je série přednášek, která má účastníkům nastínit rozdíly mezi anglo-americkým systémem práva a kontinentálním právním systémem, jejich výhody a nevýhody.

4.6.2.6.3 Letní školy

Letní školy jsou prestižním projektem, který CLS organizuje pro studenty všech českých a slovenských právnických fakult. V akademickém roce 2010/2011 se uskuteční dvě různé letní školy v budově fakulty a dvě v červenci v Krkonoších. Termíny a názvy jsou následující:

- Srovnávací právo: 27.6. – 1.7., Praha
- Law & Economics: 11.7. – 15.7., Praha
- Rekodifikace soukromého práva: 17.7. – 24.7., Krkonoše
- Lonely Fresher Summer School: 24.7. – 31.7., Krkonoše

Letní školy jsou odborně zaměřené a jejich tematiku určuje název. Je o ně značný zájem, proto vedení spolku vždy musí ze zájemců vybírat.

Pouze Lonely Fresher Summer School je určena budoucím studentům prvního ročníku PF UK. Jejím cílem je seznámit studenty se studiem právnické fakultě, s povinnostmi a dalšími záležitostmi studia. Účastníci letní školy se zároveň mezi sebou poznají a nenastupují do anonymního prostředí mezi 700 nových studentů ročníku.

4.6.2.6.4 Týden právních profesí

Během týdne právních profesí pozve CLS na fakultu zástupce právních profesí, tedy advokáty, soudce, exekutory, státní zástupce, notáře, rozhodce, pedagogy a další. Pozvaní hosté krátce představí svou profesi a následně odpovídají na případné dotazy zájemců o danou oblast právní praxe.

4.6.2.6.5 Knihovna Common Law

Knihovna CLS je připravovaným projektem spolku, na který již získala peníze v rámci grantu Hugo Grotius. Spolek nakoupí knihy světových autorů, které se váží k tematice Common Law a jsou v České republice zatím obtížně dostupné. Díla by měla být umístěna v knihovně Právnické fakulty UK a měla by být dostupná všem studentům a pracovníkům Právnické fakulty. Knihovna by se měla stát primárním zdrojem pro studium anglo-amerického práva u nás. Na vybavení knihovny by mělo připadnout celkem 250 000 Kč

4.6.2.6.6 Další vzdělávací akce

Ostatní vzdělávací akce pořádá CLS spíše nahodile. Letos například uspořádala exkurzi do Památníku Pankrác, kde byli odsuzováni lidé v politických procesech za minulého režimu i za okupace během druhé světové války.

4.7 Ostatní spolky na PF UK

4.7.1 Sdružení ELSA Praha

Sdružení ELSA náleží do sítě evropských spolků studentů práva (podle anglického The European Law Students' Association). Mezinárodní organizace ELSA byla založena v roce 1981 maďarskými, polskými, rakouskými a západoněmeckými studenty práv. Jedná se o nezávislou, nepolitickou, neziskovou organizaci, která sdružuje studenty práv ze 41 zemí celé Evropy. Pobočky má na více než 200 vysokých škol (ELSA.cz, 2008-2011)

Na právnické fakultě byla založena v roce 1990. Mezi její nejvýznamnější projekty patří tzv. Job Fair Contact, časopis Primalex a program STEP, tedy možnost stáží v partnerských pobočkách na dalších evropských univerzitách. Elsa organizuje také simulované soudní procesy Moot court,

4.7.2 Sdružení Juristi, o.s.

Sdružení Juristi, o. s. vzniklo v prosinci 2007 a je tedy nejmladším studentským spolkem na PF UK. Založili ji studenti nejen z Právnické fakulty, ale také jiných fakult a vysokých škol v ČR. Spolek se zaměřuje hlavně na činnost mimo fakultu, tedy projekty Mediprávo a První právní pomoc, které mají sloužit širší veřejnosti. Na PF UK se odehrávají Moot court competitions, což je soutěž v simulovaném soudním procesu. Spolek dále avizuje vydání audioskript pro studenty práv.

V akademickém roce pořádal na fakultě také koncert zpívajícího právníka Ivo Jahelky.

5 Zkoumané spolky a česká občanská společnost

Studentské spolky na PF UK jsou, jak jsem zmínil výše, jistým přínosem jak pro fakultu, tak pro oblast práva obecně, tak tomu přinejmenším bylo v minulosti. V této části se zaměříme na to, jaký vztah mají zkoumané spolky k české občanské společnosti a zda jí přináší nějaký prospěch.

5.1 Studentské spolky podle strukturálně operacionální definice

Strukturálně-operacionální definici, jejímiž autory jsou L. M. Salamon a H. K. Anheier (1992), jsem uvedl již výše. V této části se podíváme na to, jak zkoumané studentské spolky splňují jednotlivá kritéria definice.

- (1) **organizovanost** – Jak Spolek českých právníků Všehrd, tak Common Law Society byly registrovány ministerstvem vnitra ČR jako občanská sdružení (mvcr.cz, 2008) a dle § 2 odstavce 3, Zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů jsou právníckými osobami. První podmínku tedy obě sdružení splňují,
- (2) **soukromý charakter a nezávislost na státu** – Oba spolky působí sice na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, nejsou však její součástí⁴⁹. Spolky mají vlastní samosprávu a samy rozhodují o svém osudu a činnosti. Finančně jsou taktéž nezávislé a nejsou součástí vyšších organizací. Všehrd je pouze přidruženou organizací Studentské unie UK (SUUK)⁵⁰. Oba spolky tedy splňují i druhou podmínku,
- (3) **zásada nerozdělování zisku** – Oba spolky fungují jako nevýdělečné, což ostatně deklarují ve svých stanovách. CLS přímo v §21 stanov uvádí, že „CLS je nevýdělečné sdružení“ (CLS, 2008 stránky 12, §21, odst 1). Stanovy Všehrdu vysloveně nevýdělečnost sdružení nestanovují, ale odkazují na zákon č. 83/1990 Sb. O sdružování občanů, kde v §1 odst. 3 stojí, že se daný zákon nevztahuje na sdružování občanů „*k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání*“ (83/1990Sb, 1990) Starosta Všehrdu deklaruje, že je jeho práce ve spolku neplacená.⁵¹
- (4) **samosprávnost** – Jak bylo uvedeno již v bodu dva, oba spolky jsou samostatné a nespádají pod jinou organizaci. Pouze Všehrd je přidruženým členem SUUK. Oba spolky mají vlastní samosprávu, kterou určují stanovy spolku a jsou uvedeny výše. Oba spolky tedy splňují i čtvrtý bod.
- (5) **dobrovolnost** – Členství ve spolcích je dle stanov dobrovolné⁵² a stejného názoru jsou i zástupci spolků⁵³. Oba spolky tedy splňují i poslední bod strukturálně-operacionální definice.

Oba spolky tedy splňují všechny body strukturálně operacionální definice, čímž jsme si potvrdili, že je oba můžeme zařadit mezi organizace občanské společnosti.

⁴⁹ „Tak jednak tam je třeba říci, že spolky nejsou samozřejmě přímo součástí fakulty ve smyslu nejsou to instituce, které by byly fakultní, ale působí na fakultě různě dlouhou dobu a my s nimi, myslím v celku velmi dobře spolupracujeme.“ 00:00:39-1 (Gerloch, 2011)

⁵⁰ „My jsme teďka vstoupili do Studentský unie, poměrně nově, teďka jeden náš člen, který je jakoby pode mnou v tom pověřenectví, tak tam kandiduje na místo předsedy nebo místopředsedy“ 00:05:11-7 (Bártová, 2011)

⁵¹ „V té době jsem dělal ještě jiné akce, když jsem byl řadový člen, tak to tak náročné nebylo a teď, ve funkci starosty je to hodně časově náročné, nebo dá se říct prakticky práce, ale neplacená,...“ 00:05:35-5 (Vojtěch, 2011)

⁵² Stanovy Všehrdu se odkazují na zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, kde §3 přímo stanovuje, že nikdo nemůže být ke členství nucen. Stanovy CLS tento odkaz neobsahují, ve stanovách je však stanoven žadatel o členství a že člen může kdykoliv na členství rezignovat.

⁵³ „Spolek jako takovej mně umožnil naučit se jednat s lidma, jak s těma, co jsou ve spolku, který zvláště, když jseš jako nějaký vedoucí, tak musíš umět motivovat, musíš s nima umět pracovat, musíš je umět odhadnout, musíš vidět, o co jim jde, proč tam jsou, co na ně platí, jak je uhánět o termíny, je to všechno na bázi dobrovolnosti, takže ty prostě, fakt to stojí a padá na tom, jak ty dokážeš pracovat s těma lidma, protože ty jim nemůžeš říct, nedostanete výplatu nebo tak,...“ 00:05:52-0 (Dvořák, 2011)

5.1.1 Sebereflexe spolků ve vztahu k české občanské společnosti.

Dotázaní zástupci vedení spolků nepovažují svůj spolek za součást občanské společnosti. Považují jej pouze za studentský spolek, ve kterém něco tvoří, protože je to baví, protože chtějí dělat další akce pro studenty, ale širší přesah mimo fakultu a mimo univerzitu dnes nevidí. Do občanské společnosti by tedy svůj spolek nezařadili^{54, 55, 56, 57}.

Spolky se z velké části snaží fungovat samy za sebe a spoluprací s ostatními organizacemi občanské společnosti, které stojí mimo fakultu, nevyhledávají. Spoluprací s nimi navazují pouze pro konkrétní projekty, jako třeba Všehrd při organizaci koncertu Právníci pro Japonsko oslovil nadaci Forum 2000⁵⁸. Common Law Society v rámci projektu Buddy program spolupracuje s univerzitním spolkem International Club CUNI⁵⁹. Všehrd je od roku 2010 přidruženým členem Studentské Unie UK.

Fakultní spolky také čas od času spolupracují mezi sebou, to je však pouze v případech náročnější organizace, v případě sporů, nebo v případě, že o spolupráci poprosí spolky fakulta.

5.2 Vzájemná a veřejná prospěšnost

V části věnované občanským sdružením jsem zmínil rozdíly mezi vzájemnou a veřejnou prospěšností. Nyní se pokusím vymezit činnost spolků z tohoto hlediska

⁵⁴ „Prostě jsme občanský sdružení, jsme studentskej spolek, plníme určitou svou funkci, protože nás to baví, ale že bych vám přisuzoval, že máme nějaký vliv na společnost nebo nějaký cíle ve společnosti, to bych byl příliš pošetilý, to jako, to si nedokážu představit, že by to tak mohlo fungovat“. #00:20:55-8# (Hála, 2011)

⁵⁵ „To je pravda, co říkáš a byl to i třeba jeden z argumentů Ireny (Osmannové, exprezidentky CLS), kterým mě tam nalákala, že jako budeme budovat tu občanskou společnost a tak, což mi bylo třeba sympatický, tak si myslím, že to tak nikdo nevnímá na té fakultě. Prostě to je studentský spolek, který aby mohl fungovat, aby mohl mít nějaký účetnictví, příjmy, tak musí mít nějakou právní formu, a proto má tady tuhle a prostě je to studentskej spolek, kterej je, čistě si myslím, fakultní, akademická záležitost, sdružuje studenty a absolventy fakulty. Žádněj projev navenek tam podle mě není. To, že buduje na tý fakultě nějaký mimo oficiální klima nebo tak, to je jako samozřejmostí nebo tou podstatou, ale, já nevím, co si představit jako všechno pod občanskou společností, jo, ale je to čistě jako interní věc nebo fakultní nebo univerzitní při největším“. 00:41:22-2 (Dvořák, 2011)

⁵⁶ „Tak musím říct, že nejspíše ne. Tak samozřejmě vnímáme to ohledně nějakých daňových věcí, ale tohle řeší třeba naše jednatelka, která o tom má... Já třeba jako vůbec do toho nevidím. Ale spíš se bereme jako součást fakulty, součást univerzity, že děláme něco pro dobro univerzity, nebo dobro společnosti, nebo když to řeknu konkrétně, tak tý studentský společností, ale nějaký širší ne. Spíš opravdu v rámci tý fakulty, nebo té univerzity, než v nějakém širším konceptu, jako součást neziskového sektoru“. 00:37:24-2 (Vojtěch, 2011)

⁵⁷ „Sama za sebe nás jako neziskovku neberu a co tak kolem sebe cítím, tak lidi to taky tak neberou. Berou to jako studentský klub, studentský spolek, nebo jako zájmový kroužek, který dělá něco dobrého pro studenty, ale že vyloženě jako neziskovka se asi nevnímáme“ 00:27:48-7 (Ošťádalová, 2011)

⁵⁸ „Spolupracujeme vždycky nárazově, když se objeví nějaký projekt, třeba teď, když jsme dělali koncert na podporu sbírky pro Japonsko postižené těmi zemětřeseními, tak jsme spolupracovali s Nadací Forum 2000 a s nadací ADRA, takže ty můžeme zařadit mezi neziskovky.“ 00:20:45-0 (Lajsek, 2011)

⁵⁹ „Jediné, čeho asi budeme přidruženým členem je International Club, IC CUNI, který momentálně jsme jim pomáhali s inkorporací se založením občanského sdružení, psali jsme jejich stanovy a ty stanovy už jsou přizpůsobené na to, že to ICéčko bude přijímat studentské spolky, všechny vlastně na Karlovce formou přidružení toho spolku jako takového a teď stále řešíme, jestli člen Common Law Society bude automaticky členem ICéčka, takže to je, možná bude, možná nebude, to se uvidí, to je asi jediná forma asi i právní spolupráce, jinak jsme úplně nezávislí.“ 00:21:54-7 (Vikarská, 2011)

5.2.1 Činnost Všehrdu

Činnost Všehrdu je zaměřena na studenty práv a na oblast práva obecně a z tohoto hlediska by se dal považovat za spolek odborný. Jde o studentský spolek, protože v jeho vedení nestojí nikdo z pedagogického sboru ani z absolventů fakulty. Jeho členové jsou převážně studenti. Také jsme si uvedli, že Všehrd splňuje všechny požadavky strukturálně operacionální definice a náleží tedy mezi organizace občanské společnosti. Nyní se podíváme na jeho činnost.

Činnost Všehrdu v jeho začátcích spočívala hlavně ve snahách o rozšíření českého jazyka a jeho zavedení na univerzitu. Za tímto účelem se rozhodl vydávat česky psanou právnickou literaturu, pořádal právní přednášky a také organizoval kulturní akce. Z tohoto pohledu se zdá být činnost Všehrdu v prvních letech veřejně prospěšná. Ale Všehrd se zaměřoval a zaměřuje na uzavřenou skupinu lidí – studenty práv a právní stav, kteří jsou jeho potenciaálními členy a kterým jsou akce určeny. Z tohoto hlediska je činnost spolku vzájemně prospěšná a ta převládá.

Pokud bychom si to měli ukázat na příkladu některých akcí, pak Ples Právnické fakulty je opět zaměřen na studenty práv, tedy vzájemně prospěšná činnost. Kurzy ASPI jsou zde pro zvýšení kvalifikace studentů práv – vzájemně prospěšná činnost. Přednášky jsou sice určeny pro širokou veřejnost, ale mají většinou právní tematiku, která nejvíce přispívá studentům práv – vzájemně prospěšná činnost.

Čistě veřejně prospěšným projektem byl nadační koncert Právníci pro Japonsko, jehož výtěžek byl věnován přírodní pohromou postiženého Japonska.

5.2.2 Činnost Common Law Society

Činnost CLS je zaměřena taktéž na studenty PF a na právo obecně. Stejně jako Všehrd má i CLS jisté prvky odborného profesního spolku. Ze stejného důvodu, který byl uveden výše, však jde o studentský spolek. Spolek splňuje všechny požadavky strukturálně operacionální což jej pasuje mezi organizace občanské společnosti. Opět si krátce zhodnotíme jeho činnost.

Letní školy interpretace práva a Právo a ekonomie jsou sice určeny i pro studenty jiných fakult, než jen pro studenty PF UK, ale veřejnost z nich obecný prospěch nemá – vzájemně prospěšná činnost. Kavárenské semináře jsou opět zaměřeny na oblast práva a na konkrétní cílovou skupinu – studenty práv – vzájemně prospěšná činnost. Jazykové kurzy jsou určeny pouze členům CLS – vzájemně prospěšná činnost.

Veřejně prospěšná byla právní poradna, která v letošním roce zažívala útlum a na současných webových stránkách na ni odkaz nenajdeme. (CLS, 2009-2011)

Oba studentské spolky tedy tvoří převážně vzájemně prospěšnou činnost.

5.3 Výchova k dobrovolnictví

Za velice podstatný považují dobrovolnický prvek studentských spolků. Všichni členové se účastní dění ve spolku dobrovolně a z vlastní iniciativy a na dobrovolnickém principu organizují také spolkové akce. Každý člen se tedy volně rozhoduje, zda se bude podílet na chodu sdružení a pokud se

rozhodne aktivně účastnit, je jeho činnost neplacená. Dle vlastních slov se účastní dění ve spolku, protože je to baví, protože mají pocit, že tak tráví čas smysluplně⁶⁰.

Evropská unie vyhlásila rok 2011 rokem dobrovolnictví, což je znakem toho, že tento prvek je společensky uznávaný a čím dál více podporovaný.

Studentské spolky tedy nabízejí studentům možnost formálního dobrovolnictví, tedy dobrovolnictví v organizačním kontextu (Pospíšilová, 2010 str. 125)

5.4 Sociální kapitál

Studentské spolky zvyšují sociální kapitál⁶¹ svých členů, tedy vytvářejí a posilují vzájemné vztahy mezi lidmi a posilují sounáležitost ke skupinám. Vzájemné vztahy mezi jednotlivými členy spolku v kombinaci s častým řešením (organizačních, finančních, časových) problémů prohlubuje ochotu spolupracovat.

⁶⁰ „určitě mi (spolek) vzal hodně času, ale pořád si myslím, že je to docela dobře, protože se mi ten čas podařilo nějak dobře investovat. , že prostě, nepřišlo to vniveč, i když třeba někteří vyučující si občas mohou myslet něco jiného.“ 00:04:26-2 (Lajsek, 2011)

⁶¹ Sociální kapitál definujeme jako „mezilidské vztahy, důvěru a normy podporující spolupráci a solidaritu mezi členy společnosti.“ (Skovajsa, 2010 str. 44).

6 Závěr

Snahou bakalářská práce byla snaha zachytit aktuální stav spolků Common Law Society a Spolku českých právníků Všehrd ve vztahu k české občanské společnosti.

Než jsem se zaměřil na vztah obou spolků k občanské společnosti, popsal jsem jejich historický vývoj, který měl odhalit základy spolku, na kterých v dnešní době staví.

Všehrd, který má více než 143 let dlouhou historii, se v posledních letech potýkal s problémy a pasivitou, které se mu dnes z větší části podařilo překonat. V akademickém roce 2010/2011 oprašoval zašlý lesk, což se mu daří a jistě má nakročeno k upevnění vlastní pozice. Je otázka, do jaké míry dokáže v budoucnu těžit ze své minulosti a přitom se držet „svého“ místa mezi spolky a svého zaměření, kterým je v současné době hlavně přednášková činnost významných osobností a vzdělávací činnost zaměřená na zvyšování kvalifikace a kultury budoucích právníků.

Common Law Society se za svou krátkou historii stalo spolkem, který nejvíce promlouvá do podoby studentského života na fakultě. Jeho velká síla spočívá v umění vystihnout aktuální potřeby studentů a jít cestou zajímavých a aktuálních akademicko-vzdělávacích akcí, kterým dělá oporu široké portfolio společenských akcí. Vždyť ne jenom studiem živ je člověk. Výhodu spatřuji také v jeho deklarovaném zaměření na anglo-americký právní systém, kterého se však pouze přidržuje a vychází vstříc poptávce. Doufám, že si tento postup a „tah na branku“ dokáže udržet a nepodlehne vnitřním konfliktům, které by jej mohly opět srazit mezi průměr.

Velkou výhodou pro spolky je ochota fakulty vycházet vstříc jejich požadavkům a představám a zároveň jisté „držení opratí“, kterými spolky drží v určitých mezích.

Pomocí srovnání fungování spolků s jednotlivými body strukturálně-operacionální definice jsem se ujistil, že spolky skutečně náleží mezi organizace občanské společnosti, což mi dovolilo pokusit se vztah spolků v české občanské společnosti vymezit.

Oba spolky fungují jako občanská sdružení, které jsou podle svých cílů zaměřeny primárně na studenty práv a „právní stav“ obecně. Zaměření na právní profesi by nabízelo označení odborného profesního spolku, avšak spolky nejsou zaměřeny na generování zisku, ani na ochranu práv určité skupiny. Také fakt, že spolky jsou vedeny studenty a nikoliv již vystudovanými právníky tuto myšlenku vyvrací.

Hlavní cílovou skupinou spolků jsou studenti Právnické fakulty UK, případně studenti práv obecně. Pro ně organizují drtivou většinu akcí a snaží se, aby jim tyto akce přinášely nějaký užitek – vzdělávací, společenský, relaxační nebo profesní. Zacílení projektů staví oba studentské spolky mezi vzájemně prospěšné organizace, ovšem s občasnými prvky veřejné prospěšnosti (viz například koncert Právníci pro Japonsko).

Ač studentské spolky náleží mezi organizace občanské společnosti, jejich vedoucí členové je tak nevnímají. Vnímají své spolky jako partu lidí, kteří se dobrovolně snaží přinést prospěch kolegům z fakulty a sami sobě. Hlavní motivací je, že „je to baví“ a že považují svůj čas za smysluplně investovaný.

Spolek Všehrd při organizaci akcí spolupracuje s ostatními fakultními spolky poměrně zřídka. Jeho členové se snaží pracovat pro spolek a zvýšit jeho prestiž v rámci právnické obce. Od roku 2010 je

přidruženým členem Studentské unie Univerzity Karlovy. S neakademickými neziskovými organizacemi spolupracuje zřídka a v rámci konkrétního projektu.

Common Law Society spolupracuje s ostatními studentskými spolky také příležitostně, ale většinu akcí dělá samostatně. Novému univerzitnímu sdružení International Club CUNI pomáhal se začátkem činnosti a nyní je jeho přidruženým členem. CLS v minulosti spolupracovalo např. s nadací Forum 2000, ale bylo to spíše v rámci konkrétního projektu.

7 Citovaná literatura

83/1990Sb. 1990. Zákon č. 83/1990 Sb., O sdružování občanů. Praha : Právní řád ČR, 1990.

Akademie věd. Časopis Právník - historie. *Ústav státu a práva Akademie věd ČR*. [Online] [Citace: 30. 05 2011.] <http://www.ilaw.cas.cz/index.php?page=61>.

aktualne.cz. 2005. Ostatky Parksové byly vystaveny v Kongresu. *Aktualne.cz*. [Online] 31. 10 2005. [Citace: 10. 06 2011.] <http://aktualne.centrum.cz/zahranici/amerika/clanek.phtml?id=72>.

Anheier, Helmut. 2004. *Civil Society: measurement, evaluation, policy / Helmut K. Anheier*. London : Earthscan Publications, 2004.

—. **2005.** Nonprofit organizations: Theory, Management, Policy. *yimg.com*. [Online] 2005. [Citace: 19. 06 2011.] <http://xa.yimg.com/kq/groups/30802428/172491159/name/01+Anheier+%282005%29+Nonprofit+organizations-+theory,+management,+policy.pdf>.

Bajerová, Anna. 1920. *Svatodušní bouře v Praze r. 1848 ve světle soudního vyšetřování*. Plzeň : Karel Beníšek, 1920.

Bártová, Helena. 2011. Rozhovor č. 7. *O Všehrdu s pověřenkyní pro studentské aktivity*. Praha : Tomáš Gregor, 02. 05 2011.

Brož, Vlastimil a kol. 2000. *Právnícké jednoty a Jednota českých právníků*. Praha : Miscelanea iuridica, 2000.

Cajthaml, Petr. 2008. Pražští studenti 1945-1989. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student - Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Praha : Scriptorium, 2008.

ceskenoviny.cz. 2011. Japonsko. *ceskenoviny.cz*. [Online] 2011. [Citace: 13. 06 2011.] <http://www.ceskenoviny.cz/svet/japonsko/zemetreseni/index.php>.

CLS. 2010. Buddy Program Common Law Society. *Facebook.com - Common Law Society*. [Online] 2010. [Citace: 15. 05 2011.] <http://www.facebook.com/group.php?gid=151599764868739&v=wall>.

—. **2003.** *CLS Bulletin*. [prd dokument] Praha : Common Law Society, 2003.

—. **2000.** *cls.history-events_1998-2000*. Elektronický archiv CLS : archiv CLS, 2000.

—. **2011.** Common Law knihovna. *Society.cz*. [Online] 10. 05 2011. [Citace: 15. 05 2011.] <http://www.society.cz/wordpress/wp-content/Knihovna-CLS.pdf>.

—. **2009-2011.** Common Law Society. *society.cz*. [Online] 2009-2011. [Citace: 20. 06 2011.] <http://www.society.cz/wordpress>.

—. **1998-2011.** *Elektronický archiv CLS - zápisy z Valných hromad*. [dokument Word] Praha : Common Law Society, 1998-2011.

—. **1998-2011.** *Elektronický archiv CLS 2008 - 2011 - Stanovy*. [Dokument Word] Praha : CLS, 1998-2011.

- . **2011.** *Jarní valná hromada CLS.* Archiv autora 01, 21. 03 2011.
- . **2008.** Stanovy CLS. *society.cz.* [Online] 18. 03 2008. [Citace: 13. 06 2011.] <http://www.society.cz/wordpress/wp-content/stanovy-CLS.pdf>.
- Čornejová, Ivana (red.). 1996.** *Dějiny Univerzity Karlovy II.: 1622 - 1802.* Praha : Karolinum, 1996.
- Čornejová, Ivana. 2008.** S knihou a mečem. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student.* Praha : Scriptorium, 2008.
- . **1986.** Studenti pražské univerzity ve zbrani (17-18.stol). [autor knihy] Václav Ledvinka a Jiří Pešek. *Documenta Pragensia 6/1.* Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1986.
- Deverová, Lenka. 2010.** Právo pro organizace občanské společnosti. [autor knihy] Marek a kol. Skovajsa. *Občanský sektor: Organizovaná občanská společnost v České republice.* Praha : Portál, 2010.
- Dohnalová, Marie. 2004.** *Antropologie občanské společnosti.* Brno : CERN, 2004.
- . **2005.** Občanský sektor. [autor knihy] Simona Škarabelová. *Definice neziskového sektoru.* Brno : CVNS, 2005.
- Domin, Karel a Vojtíšek, Václav (red.). 1934.** *Karolinum statek národní.* Praha : Univerzita Karlova, 1934.
- Dvořák, Karel. 2011.** Rozhovor č. 03. [dotazovaný] Tomáš Gregor. *Rozhovor o CLS s exprezidentem spolku.* místo neznámé : Tomáš Gregor, 05. 05 2011.
- ELSA. ?. ELSA.cz. elsa.cz.** [Online] ? [Citace: 05. 06 2011.] www.elsa.cz.
- ELSA.cz. 2008-2011.** ELSA.cz ELSA Praha. *elsa.cz.* [Online] 2008-2011. [Citace: 15. 06 2011.] <http://www.elsa.cz/page/68/o-elsa.htm>.
- Evropa.eu. 2010.** Evropský rok dobrovolnictví 2011. *evropa.eu.* [Online] 2010. [Citace: 12. 06 2011.] <http://europa.eu/volunteering/cs>.
- Facebook.com. 2011.** Statistika. [Online] 2011. [Citace: 15. 05 2011.] <http://www.facebook.com/press/info.php?statistics>.
- Forum, časopis Univerzity Karlovy. 2008.** Absolventi a Univerzita Karlova 2008/2, článek Všehrd. *iforum.cz.* [Online] 06 2008. [Citace: 20. 05 2011.] <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-7100.html>.
- Gerloch, Aleš, Prof, JUDr. 2011.** *Rozhovor 10.* [dotazovaný] Tomáš Gregor. 23. 05 2011.
- Gerloch, Aleš, prof. JUDr. - Děkan PF UK. 2011.** Rozhovor č 10 O spolcích na fakultě s děkanem PF. Praha : Tomáš Gregor, 23. 05 2011.
- Gibbons, Kevin. 2011.** Rozhovor č. 11. *První léta Common Law Society.* Praha : Tomáš Gregor, 01. 06 2011.
- Hála, Ondřej. 2011.** Rozhovor č. 5. *O Všehrdu s pověřencem pro publikační činnost Ondřejem Hálou.* Praha : Tomáš Gregor, 02. 05 2011.

Hansmann, Henry. 1987. Economic theories of nonprofit organization. [autor knihy] Walter W. Powell. *The Nonprofit Sector - a research handbook*. New Haven, Londýn : Yale university press, 1987.

Havel, Václav. 1999. Projev prezidenta republiky Václava Havla na sympóziu "Myšlenky Václava Havla a koncept občanské společnosti" Macalester College. *obcan.ecn.cz*. [Online] 26. 4 1999. [Citace: 8. 5 2011.] http://obcan.ecn.cz/docs/projev_havel.doc.

Havránek, Jan a kol. 1998. *Dějiny Univerzity Karlovy III 1802 - 1918*. Praha : Karolinum, 1998.

Havránek, Jan a Pousta, Zdeněk. 1998. *Dějiny Univerzity Karlovy IV 1918 - 1990*. Praha : Karolinum, 1998.

Havránek, Jan. 1993. Školy a jejich žáci v Praze v 19. a 20. stol. [autor knihy] Jiří Pešek a Michal Svatoš. *Documenta Pragensia 11*. Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1993.

Hemza, František. 1895. *K dějinám Spolku českých mediků*. Praha : Spolek č.mediků, 1895.

Hendl, Jan. 2005. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha : Portál, 2005.

Hlaváčková, Ludmila. 2008. Z historie pražských lékařských plesů. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student: Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Praha : Scriptorium, 2008.

Houška, Vítězslav. 1992. *Věčná Slavia*. Praha : Olymbia, 1992.

Hřebejk, Jiří, JUDr. 2011. Rozhovor 09. *Rozhovor s proděkanem PF o studentských spolcích*. Praha : Tomáš Gregor, 12. 05 2011.

jindrich.wz.cz. ?. Jaromír Čelakovský. jindrich.wz.cz. [Online] ? [Citace: 27. 05 2011.]

Keane, John. 1998. *Civil Society*. Cambridge : Polity Press, 1998.

Kejř, Jiří. 1995. *Dějiny pražské právnické univerzity*. Praha : Karolinum, 1995.

Lajsek, Vladimír. 2011. *Elektronická korespondence*. [E-mail] Praha : autor neznámý, 2011.

—. 2011. rozhovor č. 6. *O Všehrdu s místostarostou*. Praha : Tomáš Gregor, 02. 05 2011.

Lašťovka, Marek a kol. 1998. *Pražské spolky 1895 - 1990*. Praha : Skriptorium, 1998.

Lněničková, Jitka. 1999. *České země v době předbřeznové*. Praha : Libri, 1999.

Mahler, Oldřich a Broft, Miroslav. 1989. *Události pražské v červnu 1848*. Praha : Panorama, 1989.

Müller, Karel B. 2003. *Češi a občanská společnost*. Praha : Triton, 2003.

Müller, Karel. 2003. Koncept občanské společnosti: pokus o komplementární přístup. *sreview.soc.cas.cz*. [Online] 15. 11 2003. [Citace: 12. 06 2011.] http://sreview.soc.cas.cz/uploads/57d77e2882aa4626b53eafea98d17726f2ceb254_502_52muller22.pdf.

mvcr.cz. 2008. Archiv občanských sdružení červen 2008. *Archiv Ministerstva vnitra ČR*. [Online] 25. 06 2008. [Citace: 16. 05 2011.] <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rady/sdruzeni/sdruz012.html>.

NK, Národní knihovna ČR. 2004-2010. Webarchiv: society.cz. *webarchiv nk*. [Online] 2004-2010. [Citace: 11. 06 2011.] <http://web.archive.org/web/20070510021041/http://www.society.cz/wordpress>.

NK, Národní knihovna ČR. 2000. Webarchiv. *webarchiv CLS*. [Online] 2000. [Citace: 10. 06 2011.] http://wayback.archive.org/web/*/http://cls.prf.cuni.cz/cz/*.

NK, Webarchiv. 1998-2007. Common Law Society 1998. [Online] 1998-2007. [Citace: 10. 06 2011.] <http://web.archive.org/web/20010405063940/http://cls.prf.cuni.cz/>.

Ošťádalová, Šárka. 2011. Rozhovor č. 01. [dotazovaný] Tomáš Gregor. *Rozhovor o CLS s tajemnicí*. místo neznámé : Tomáš Gregor, 27. 04 2011.

Pasák, Tomáš. 1985. Pražská protifašistická demonstrace českého studentstva v listopadu 1939 a její důsledky. [autor knihy] František a kol Holec. *Pražský sborník historický XVIII*. Praha : Panorama, 1985.

Pešek, Jiří. 2008. Pražští studenti v letech 1848 - 1939. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student: Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Praha : Scriptorium, 2008.

portiscio.net. 2011. Počet uživatelů Facebooku 2011. *portiscio.net*. [Online] 06. 01 2011. [Citace: 20. 06 2011.] <http://www.portiscio.net/pocet-uzivatelu-facebooku>.

Pospíšilová, Tereza. 2010. Česká občanská společnost - data, fakta, měření. [autor knihy] Marek Skovajsa. *Občanský sektor: Organizovaná občanská společnost v ČR*. Praha : Portál, 2010.

Pražští studenti v letech 1348 - 1622. Šmahel, František. 2008. Praha : Scriptorium, 2008, Pražský student - Univerzitní studenti v dějinách Prahy, stránky 14 - 26. Publikace k výstavě.

Přenosil, Jiří. 2008. Pražští univerzitní studenti v revolučním roce 1848. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student: Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Praha : Scriptorium, 2008.

prf.cuni.cz. 2006-2010. Archiv aktualit. *Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze*. [Online] 2006-2010. [Citace: 11. 06 2011.] http://www.prf.cuni.cz/aktuality_dm.php?id_trida=5&id_objekt=SP&archiv=1.

Roubík, František. 1931. *Český rok 1848*. Praha : Ladislav Kuncíř, 1931.

S.č.p.Všehrd. 1892. Archiv Všehrdu - Kartom a40. *Výroční zpráva 1891-92*. Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1892.

— **1926-1937.** Archiv Všehrdu - karton A267. *Sbolkový věstník*. Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1926-1937.

— **1868.** Archiv Všehrdu - karton A326. *Stanovy spolku 1868*. Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1868.

— **1899.** Archiv Všehrdu - karton A328. *Archiv Všehrdu*. Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1899.

- . **1891-1947.** Archiv Všehrdu - karton A40. *Výroční zprávy.* Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1891-1947.
 - . **1934.** Archiv Všehrdu - karton B401. Praha : Archiv UK - Všestudentský archiv 18820-1953, 1934.
 - . **1998-2005.** Archiv Všehrdu - Valné hromady 1998 - 2005. Praha : Všehrd, 1998-2005.
 - . **1998-2006.** Archiv Všehrdu - výbory 1998 - 2006. Praha : Všehrd, 1998-2006.
 - . **1991-93.** Archiv Všehrdu 1990-1993. Praha : Všehrd, 1991-93.
 - . **1991-95.** Archiv Všehrdu 1990-1995. *Zápisy výboru.* Praha : Všehrd, 1991-95.
 - . **1996-97.** Archiv Všehrdu 1996 - 1997. *Zápisy výboru.* Praha : Všehrd, 1996-97.
 - . **1946.** Archiv Všehrdu - karton A40. *Výroční zpráva Všehrdu 1945/46.* Praha : Všehrd, 1946.
 - . **2010.** Časopis Všehrd. *vsehrd.cz.* [Online] 2010. [Citace: 19. 06 2011.] <http://casopis.vsehrd.cz/informace-o-casopisu/>.
 - . **1918.** *Památník spolku českých právníků Všehrd 1868 - 1918.* Praha : Všehrd, 1918.
 - . **2010.** Randova nadace. *vsehrd.cz.* [Online] 2010. [Citace: 19. 06 2011.] <http://vsehrd.cz/cs/randova-nadace/cena-randovy-nadace/>.
 - . **1928.** *Šedesát let Spolku československých právníků "Všehrd" 1868-1928.* Praha : Všehrd, 1928.
 - . **2008.** Stanovy Spolku českých právníků Všehrd ze dne 5.11.2008. Praha : Všehrd, 2008.
 - . **2010-2011.** *vsehrd.cz.* [Online] 2010-2011. [Citace: 14. 06 2011.]
 - . **2004-2011.** Webarchiv NK ČR - www.vsehrd.cz. *Všehrd.* [Online] 2004-2011. [Citace: 02. 06 2011.]
- Salamon, L.M a Anheier, H.K. 1992.** *In Search of Nonprofit Sector I: The Question of Definition.* [http://ccss.jhu.edu/pdfs/CNP_Working_Papers/CNP_WP2_Definitions_1992.pdf] Baltimore, Maryland : The John Hopkins Corporative Nonprofit Sector Project, 1992.
- Skovajsa, Marek a kol. 2010.** *Občanský sektor: Oganizovaná občanská společnost v České republice.* Praha : Portál, 2010.
- Slaviček, Karel. 1947.** *Tajná politická společnost: Český repeal 1848.* Praha : Pragotisk, 1947.
- Slavík, František August. 1874.** *Dějiny českého studentstva.* Praha : vlastní náklad, 1874.
- Smolek, Jindřich. 1999.** *Vzpomínky na mé působení ve Všehrdu v první polovině třicátých let.* [Dokument Word] Praha : Všehrd, 1999.
- Soukupová, Blanka. 1993.** České spolky jako významný faktor rozvoje nacionálně determinovaného modelu vzdělávání ()Praha 60-80 leta 19. století. [autor knihy] Pešek Jiří a Michal Svatoš. *Documenta Pragensia XI.* Praha : Archiv hlavního města Prahy, 1993.

- . 1993. Studentské spolky a národ. *Lidé města 3 - Děti, studenti, pedagogové*. 1993.
- Strauss, A. a Corbinová, J.** 1999. *Vyhledávání v knižní databázi*. Newbury Park : Albert, 1999.
- Šulc, Bohuslav.** 1990. *Ústřední svaz československého studentsva v exilu za války 1940-1945*. Praha : Rozmluvy, 1990.
- Šunkevič, Ratmír.** 1976. *Dějiny a archiv Spolku českých právníků Všehrd*. Praha : autor neznámý, 1976.
- SUUK.cz.** 2008. Studentská unie Univerzity Karlovy - přehled spolků. *SUUK*. [Online] 2008. [Citace: 12. 06 2011.] <http://suuk.cz/o-studentske-unii/clenove>.
- Svatoš, Micha(red.).** 1995. *Dějiny Univerzity Karlovy I. (1347/48 - 1622)*. Praha : Karolinum, 1995.
- Svatoš, Michal.** 2008. Úvod publikace pražský student. [autor knihy] Jana Ratajová. *Pražský student: Univerzitní studenti v dějinách Prahy*. Praha : Scriptorium, 2008.
- Tošner, Jiří a Sozanská, Olga.** 2002. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi*. Praha : Portál, 2002.
- Ukacko.cz.** 2011. Právnický benefiční koncert na pomoc Japonsku vynesl přes 40 tisíc. *diskuse pod článkem*. [Online] 08. 04 2011. [Citace: 15. 05 2011.] <http://www.ukacko.cz/pravnicky-beneficni-koncert-na-pomoc-japonsku-vynesl-pres-40-tisic>.
- Vajdová, Tereza.** 2005. *Česká občanská společnost 2004: Po patnácti letech rozvoje*. Brno : CERN, 2005.
- . 2006. Co je občanská společnost? *Nros.cz - Nadace rozvoje občanské společnosti*. [Online] 4. 9 2006. [Citace: 8. 5 2011.] www.nros.cz/programy-nros/ukoncene-programy/backend_ukoncene_programy/civicus/co_je_obcanska_spolecnost.pdf.
- Veselý, Antonín, Pravoslav.** 1902. *Omladina a pokrokové hnutí*. Praha : vlastní náklad, 1902.
- Vikarská, Zuzana.** 2011. Rozhovor č. 02. [dotazovaný] Tomáš Gregor. *Rozhovor o CLS s prezidentkou spolku*. Praha : Tomáš Gregor, 03. 05 2011.
- Vojtěch, Adam.** 2011. Rozhovor č. 08. [dotazovaný] Tomáš Gregor. *Rozhovor o Všehrdu se starostou spolku*. Praha : Tomáš Gregor, 05. 05 2011.
- Vondra, Roman.** 2009. *Přednáška - Česká politika 1848-1918: absolutismus, parlamentarismus a moc.elity*. Praha : FHS UK, 2009.
- Wikipedia.** 2010. Národní výbor 1848. *Wikipedia*. [Online] wiki, 09. 12 2010. [Citace: 11. 06 2011.] http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_v%C3%BDbor_%281848%29.
- Wikipedie.** 2011. Rosa Parksová. *Wikipedie*. [Online] 31. 05 2011. [Citace: 09. 06 2011.] http://cs.wikipedia.org/wiki/Rosa_Parksov%C3%A1.
- . 2011. Wikipedia - Weil, Gotshal & Manges. *Wikipedie*. [Online] 21. 04 2011. [Citace: 15. 05 2011.] http://en.wikipedia.org/wiki/Weil,_Gotshal_%26_Manges.

— . **2011.** Wikipedie - Insigniáda. *Insigniáda*. [Online] Wikipedie, 28. 02 2011. [Citace: 10. 06 2011.] <http://cs.wikipedia.org/wiki/Insigni%C3%A1da>.

Winter, Zikmund. 1897. *Děje vysokých škol pražských od secessí cizích národů až po dobu bitvy bělohorské 1409 - 1622*. Praha : Česká akademie císaře Františka Josefa pro věda, slovesnost a umění, 1897.

— . **1899.** *O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje*. Praha : Nakladatelství Matice české, 1899.

8 Přílohy

8.1.1 Zásady spolupráce vedení Právnické fakulty UK a studentských spolků na fakultě

- 1) Vedení PF UK podporuje činnost a rozvoj spolků, které působí na fakultě, a to jmenovitě Common Law Society, ELSA a Všehrd (uváděno v abecedním pořadí), případně i dalších spolků či neformálních uskupení studentů.
- 2) Vedení PF UK vytváří pro studentské aktivity ve formalizované i neformalizované podobě optimální možné předpoklady, a to zejména materiálního charakteru.
- 3) Spolky ve své činnosti musí ctít nejen právní řád České republiky, ale i akademické tradice, zvyklosti, zdvořilost a slušnost ve vystupování. Jménem spolku jedná příslušný zástupce (podle stanov).
- 4) Obě strany se navzájem o svých akcích informují, a to zejména ve vztahu spolek – vedení fakulty. Vedení PF UK požaduje, zejména v případě závažných a významných akcí, aby tyto byly s ním v dostatečném předstihu konzultovány. Pověřenými zástupci vedení fakulty jsou v tomto smyslu proděkanka JUDr. Věra Štangová, CSc., pokud jde o vnější záležitosti a proděkan Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc., pokud jde o zahraniční záležitosti.
- 5) Každá akce ze strany spolku bude mít jednu (jedinou) odpovědnou osobu uváděnou plným jménem, včetně uvedení jejího emailového a mobilního spojení. Tato osoba bude jak spolku, tak vedení školy, plně odpovídat za akci včetně odpovědnosti za svěřenou techniku. O průběhu akce podá krátkou písemnou zprávu pověřenému zástupci vedení fakulty.
- 6) V případě organizace akcí, jíž se zúčastní představitelé státu, velvyslanci či jiní významní státní, popř. političtí představitelé České republiky nebo ze zahraničí, bude tato včas předem projednána s vedením fakulty.
- 7) Akce spolků budou v minimálním rozsahu zasahovat do výuky na Právnické fakultě.
- 8) Fakulta, v případě potřeby, poskytne odbornou konzultaci a pomoc, případně moderování jednotlivých akcí učiteli z příslušných odborných kateder. Před oficiálním podáním žádosti si spolek zajistí rezervování příslušné místnosti u vedoucí/ho studijního oddělení.
- 9) Spolek, respektive jeho odpovědná osoba odpovídá nejen za propagaci a zajištění důstojného průběhu akce, ale následně i za odstranění informací o akci, nejen na webu, ale zejména na nástěnkách a v- prostorech fakulty.
- 10) Kancelářské prostory, poskytnuté fakultou spolkům, musí být udržovány v řádném pořádku a v čistotě.

Projednáno a schváleno kolegiem děkana za účasti zástupců spolků dne 1. listopadu 2007.

8.1.2 Starostové Všehrdu

1868 - 1869	Alfréd Hrdlička	1916 - 1918	Jan Renner
1869 - 1870	Josef Velošovský	1918 - 1919	Dr. Jan Kolařík
1870 - 1871	Jar. Haněl	1919 - 1920	Eduard Sochor
1871 - 1872	Josef Stupecký	1920 - 1921	Dr. Eduard Sochor
1872 - 1873	Albín Bráf	1921 - 1922	Bohuslav Šejhar
1873 - 1874	Josef Slavík	1922 - 1923	Dr. Bohuslav Šejhar
1874 - 1875	Vojt. Kasanda	1923 - 1925	Dr. Antonín Švehla
1875 - 1876	Josef Kaizl	1925 - 1926	Dr. Vlastl Stypa
1876 - 1877	Fr. Čížek, po něm Jan Javůrek	1926 - 1927	Dr. Jaromír Basch
1877 - 1878	Fr. Čížek	1927 - 1928	Jaromír Valenta
1878 - 1879	Bohouš Rieger	1928 - 1929	Dr. Jaromír Valenta
1879 - 1880	František Vysloužil	1929 - 1931	Miroslav Šebor
1880 - 1882	M. Havelka	1931 - 1933	Jiří Horák
1882 - 1884	Jiří Tilčer	1933 - 1934	Jindřich Smolek
1884 - 1886	J. Beneš	1934 - 1935	Dr. Jiří Královec
1886 - 1888	Dr. K. Kroszbauer	1935 - 1936	Antonín Uxa
1888 - 1889	Dr. Čeněk Klier	1936 - 1937	Petr Strobach
1889 - 1892	Dr. Josef Růžička	1937 - 1938	Andrej Němeček
1892 - 1893	Dr.P.C.Nesý, po něm B. Gabauer	1938 - 1945	Zakázán
1893 - 1894	Hanuš Kříž	1945 - 1945	Vladimír Doležil
1894 - 1896	Jaroslav Preiss	1945 - 1947	Emil Randsdorf
1896 - 1898	Jar. Egon Sallaba	1947 - 1948	?
1898 - 1899	Dr. Bohuslav Fux	1948 - 1949	?
1899 - 1902	Adolf Švaříček	1949 - 1950	?
1902 - 1903	František Peroutka	1950 -	Začleněn do ROH
1903 - 1904	Eman. Soukup		
1904 - 1905	Rober Flieder	1990 - 1993	Igor Volný
1905 - 1906	Jindřich Chylík	1993 - 1996	Petr Polák
1906 - 1908	Vladislav Tuček	1996 - 1998	Ján Lučan
1908 - 1909	František Turek	1998 - 2000	Jan Matějčík
1909 - 1911	Jaroslav Vorel	2000 - 2003	Milan Fritz
1911 - 1912	Karel Novák	2003 - 2004	Daniel Rinke
1912 - 1913	Karel Altmann	2004 - 2007	Ivo Jeník
1913 - 1914	Josef Vilam	2007 - 2010	Ondřej Kolín
1914 - 1915	Miloš Jasný	2010 - ?	Adam Vojtěch
1915 - 1916	Václav Jíra		

Zdroje: Výroční zprávy S. č. p. Všehrd 1891-1947, Archiv UK, Všestudentský Archiv, Karton A40
Archiv S. č. p. Všehrd 1990 - 2011, Kancelář Všehrdu

8.1.3 Loga Všehrdu

8.1.4 Logo Common Law Society

8.1.5 Akce Common Law society v akademickém roce 2010/2011

dat.	Název akce	Místo konání	Typ akce	dat.	Název akce	Místo konání	Typ akce
29.9.	PPPP aneb Prvních padesát piv platíme	Klub K4, Celetná	Společenská	15.12.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská
5.10.	Den Spolků	Právnická fakulta,	Ostatní	16.12.	Kavárenský seminář	Mistral Café	Akademická
5.10.	Requiem for summer party	Klub Hězda	Společenská	21.12.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
6.10.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská	31.12.	CLS Silvestr	Koněvova, Praha	Společenská
13.10.	Středěční čajovna	čajovna Siva v Masné	Společenská	16.2.	Check Czech meeting	New York University in Prague	Společenská
19.10.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	1.3.	Lámavice	Klub Hězda	Společenská
20.10.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská	2.3.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
21.10.	Publication party	Sherlock's Pub, Bartolomějská	Akademická	3.3.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
27.10.	Středěční čajovna	čajovna Siva v Masné	Společenská	9.3.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
1.11.	Valná hromada CLS	Právnická fakulta,	Ostatní	9.3.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská
2.11.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	10.3.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
2.11.	Haloweenská párty	Klub Hězda	Společenská	15.3.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
3.11.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská	16.3.	Moot Court premeeting	Právnická fakulta,	Vzdělávací
3.11.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská	17.3.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
9.11.	Promítání v Klubu K4 - Zemřít ukamenováním	Klub K4, Celetná	Akademická	21.3.	Valná hromada CLS	Právnická fakulta,	Ostatní
9.11.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	22.3.	Václav Bartoška - energetická bezpečnost	Právnická fakulta,	Akademická
10.11.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská	23.3.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
10.11.	Středěční čajovna	čajovna Siva v Masné	Společenská	24.3.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
11.11.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	25.3.	Moot Court Competition	Právnická fakulta,	Vzdělávací
16.11.	Slavnostní přednáška k výročí Sametové revoluce	Právnická fakulta,	Akademická	26.3.	Symposium k návrhu zákona o obchodních korporacích	Právnická fakulta,	Akademická
17.11.	CLS Day	Právnická fakulta,	Společenská	28.3.	Accountability, Transparency and Ethics in Jurisdiction	Právnická fakulta,	Akademická
23.11.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	30.3.	Florbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
23.11.	Harry Potter a Relikvie smrti s CLS	Village Cinemas	Společenská	30.3.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská
24.11.	Florbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská	5.4.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
24.11.	Tradiční středěční hospoda	La Casa Blú	Společenská	5.4.	Mirror party	Klub Hězda	Společenská
25.11.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	6.4.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
1.12.	Volejbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská	7.4.	Po stopách Čtyřlístku	Muzeum hl. města Prahy	Společenská

1.12.	Introduction to Common Law lecture	Právnická fakulta,	Vzdělávací	7.4.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
1.12.	Tradiční středoevropská hospoda	La Casa Blú	Společenská	11.4.	Jan Komárek - argumentace precedentem	Právnická fakulta,	Akademická
2.12.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	12.4.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
6.12.	Sněhové bílé dny	Letenské sady	Společenská	14.4.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
7.12.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	20.4.	Florbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
8.12.	Introduction to Common Law lecture	Právnická fakulta,	Vzdělávací	21.4.	Status Crimes by Boštjan Zupančič	Právnická fakulta,	Akademická
8.12.	Florbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská	21.4.	Exkurze - Památník pankráč	Památník Pankráč	Akademická
8.12.	Středoevropská čajovna	čajovna Siva v Masné	Společenská	26.4.	Vinárna se Zdeňkem Kühnem	Vinárna u Svaté Anežky	Akademická
9.12.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	28.4.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická
13.12.	CLS Bruslení	Zimní stadion Štvanice	Společenská	2.5.	Lord Slynn Memoria Lecture Wouter Devroe: Proceedings before the ECJ from a practitioner's view	Právnická fakulta,	Akademická
13.12.	Christmas Party	Klub Hězda	Společenská	3.5.	Přednáška s Diskusí - Jiří Pospíšil, ministr spravedlnosti	Právnická fakulta,	Akademická
13.12.	Veletrh studia v zahraničí	Právnická fakulta,	Akademická	3.5.		Právnická fakulta,	Akademická
14.12.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická	4.5.	Florbal s CLS	Tělocvična SPŠD	Společenská
15.12.	Rosa Parks Memorial Lecture	Právnická fakulta,	Akademická	9.5.	panelová diskuse na téma nového obč. zákoníku	Právnická fakulta,	Akademická
15.12.	Tradiční středoevropská hospoda	La Casa Blú	Společenská	10.5.	přednáška s diskusí - Petr Nečas - reformy	Filosofická fakulta	Akademická
				12.5.	Kavárenský seminář	kavárna U Chlupatého ducha	Akademická

8.1.6 Prezidenti Common Law Society

6/1998 - 12/1999 Michal Havlík

12/1999 - 4/2000 Jiří Buchvaldek

4/2000 - 12/2000 Jan Šefranka

12/2000 - 5/2001 Martin Junek

5/2001 - 12/2001 Jana Tempírová

12/2001 - 5/2002 Dušan Malota

5/2002 - 5/2003 Martin Ráž

5/2003 - 12/2003 Otakar Hájek

1/2004 - 6/2004 Luděk Chvosta

6/2004 - 6/2005 Martin Lyčka

4/2005 - 2/2006 Petr Gajdušek

2/2006 - 6/2007 Jakub Kocmánek

10/2007 - 3/2008 Katarína Kukanová

3/2008 - 3/2009 Irena Ochmannová

3/2009 - 11/2009 Karel Dvořák

11/2009 - 6/2011 Zuzana Vikarská